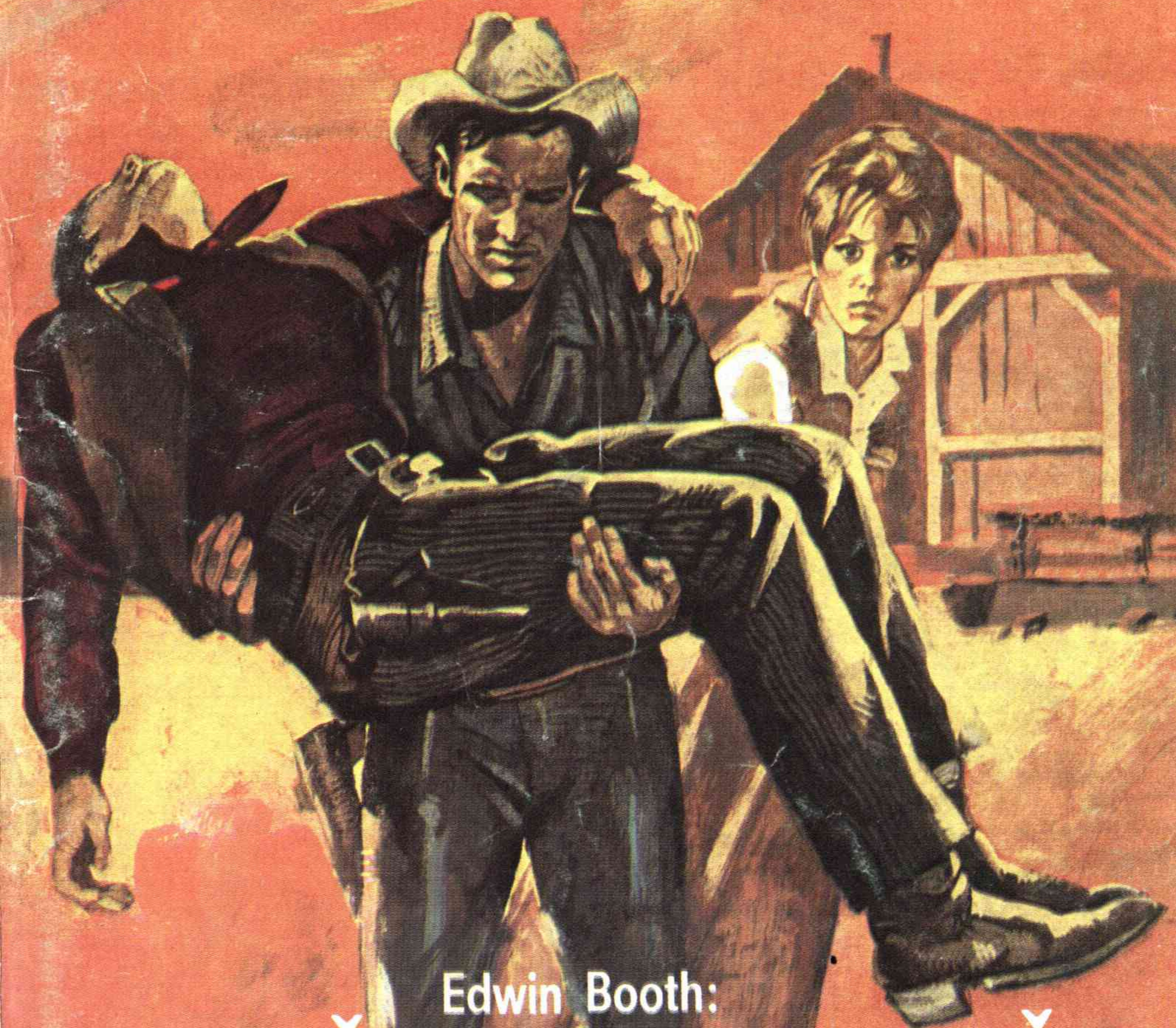

WESTERN ROMAN
LASSO
cijena 200 d broj 709

Edwin Booth:

OBRACUN NA RANCU

Edwin Booth:

OBRAČUN NA RANČU

VJESNIKOVA PRESS AGENCIJA

Glavni i odgovorni urednik Milivoj Pašiček
Izdavač: NIŠPRO VJESNIK (v. d. predsjednika
Poslovnog odbora Vjekoslav Koprivnjak) –
OOUR Informativno-revijalna izdanja (direktor
Stevo Maoduš)

Predsjedavajući Savjeta: dr Ivan Krtalić

Adresa redakcije, izdavača i tiskare: 41000 Za-
greb, Avenija bratstva i jedinstva 4

Telefoni: 041/526-099, 515-555 i 519-555

Telex: 21 121 YU VSK

Kolegij redakcije: Berislav Grabušnik (graf. ur.),
Marija Jurela (urednik), Pavle Lugarić (zamjenik gl.
i odg. urednika), Milivoj Pašiček, Biserka Pupavac
(pomoćnik gl. i odg. urednika)

Tisak: NIŠPRO »Vjesnik«, OOUR Novinska rotaci-
ja i OOUR TM

LASO 709

Urednik: Ana Hrastović

Grafički urednik: Ivica Bartolić

Tehnički urednik: Boris Toth

Edwin Booth: Obračun na ranču

Naslov originala: The Man Who Killed Tex

Copyright: VPA

Recenzija: Nina Kujundžić

Prijevod: Božica Juriša

Laso broj 709 izlazi 15. 5. 1987.
u nakladi od primjeraka

I

Sunce je već bilo zašlo i s planina je prema zapadu puhao ledeni vjetar što nosi kišu kada je Jim Dixon izišao iz restorana. U takvoj se noći najbolje ne zateći vani, pomisli. Uostalom, gradić vjerojatno nije gori od prethodnoga, a možda je bolji od sljedećega.

Izmakao se neugodnom mirisu restorana, zastao na trenutak na rubu drvena nogostupa i zagledao u dva reda trošnih poslovnih zgrada. Samo se po jednoj stvari razlikovao taj gradić od pola tuceta onih kroz koje je prošao na dugom putu iz Colorada: po nazivima na prodavaonicama i drugim lokalima. »Cottonwood Hotel«, »Cottonwood Bank« čak i restoran iz kojeg je izišao zvao se »Cafe Cottonwood«. Nasmiješi se. Stranac sigurno nije mogao zaboraviti u kojem se gradu nalazi.

Umoran, okrenut postrance vjetru, njegov je konj stajao privezan o prečku. Odvezao ga je, uzjahao i uputio se prema javnoj staji koju je primijetio kada je dolazio.

Većina lokala osim saluna »Happy Day« bila je već zatvorena, ali dok je prolazio pored hotela, izišao je čovjek i upalio svjetiljku što je visjela nad ulazom. Bio je visok, malo pogrbljen, kao da se zbog visine

stalno naginjao prema sugovornicima. Upalivši svjetiljku, znatizeljno se zagledao u Jima koji je čekao da ga čovjek oslovi, no ovaj se bez riječi vrati u hotel. Jimovu pažnju tada privuče čovjek što se upravo pojavio na suprotnoj strani ulice.

Taj je bio sitan, dječaćkog izgleda, s tankim brčićima koje je nervozno vrtio rukom. Revolver je nosio nisko. Svjetlo se prelamalo na metalnoj zvijezdi što ju je nosio visoko na prsima. Nešto u njegovu izgledu djelovalo je odbojno, no Jim to vješto prikrije uljudno pozdravivši.

– Dobra večer, šerife!

Mali čovjek brzo podigne glavu, ali Jim nije uspio razabrati izraz njegova lica. Tada pride rubu nogostupa i zaniječe glavom, potjera konja do mjesta gdje je čovjek stajao.

– Ja sam ovdje nov. Htio bih konja spremati u staju i pokušati, za promjenu, prespavati u krevetu. – Nagne se preko sedla i pruži ruku. – Zovem se Jim Dixon.

– A ja sam Steve Ellis – odvrati čovjek i lako mu stegne ruku. – Namjeravaš li se ovdje duže zadržati, Dixone?

Jimu je na vrh jezika bilo da nešto doda, ali ga neki unutrašnji oprez zadrži pa samo reče:

– Bit će najbolje da smjestim ko-

nja i nadem sobu prije nego počne kiša. Možda se vidimo sutra.

— Moguće.

Šerif se odmakne od ruba i spusti ruke. Nešto u toj kretnji podsjeti Jima na nekoga, ali se nije mogao sjetiti na koga. Razmišljao je o tome na putu prema staji. Čovjeka će možda sresti još samo sutra, pa njegova sličnost s nekim drugim zaista nije bitna. Ipak mislio je na njega sve dok nije skrenuo prema ulazu u staju.

Unutra je bilo mračno i jedini zvuk koji se čuo bilo je nemirno struganje konjskih kopita u pregracima. Sjahao je i čekao da se netko pojavi. Kada nitko nije izišao, zazove:

— Ima li koga?

Vrata susjedne prostorije se otvore i pojavi se čovjek sa svjetiljkom u ruci. Podigne je iznad glave i mrzovoljno se zagleda u Jima.

— Čemu žurba? — zapita. — Čuo sam kad ste stigli. Došao bih za koju minutu.

Bilo mu je oko trideset godina. Na neobrijanu licu lebdio je okrutan izraz. Cijeli njegov izgled, grubi glas, izazivački isturena ramena i posebno opasan razjareni sjaj u očima živcirali su Jima.

— Nisam te želio požurivati, prijatelju — reče. — Htio sam samo smjestiti konja noćas jer će, izgleda, biti kiše.

— Dobro — mrgodno će momak.

— Koštat će vas to šest kovanih. — Objesi svjetiljku na kuku i doda: — Unaprijed!

Jim zaključi da mu se mladić iz minute u minutu sve manje sviđa, ali ipak posegne u džep i izvadi srebrni dolar.

— Dug smo put prošli danas moj konj i ja. Ja ću zato sebi priušiti krevet, a ni njemu neće škoditi ma-

lo njege. Daj mu čisti pregradak i dobro ga očetkaj, pa možeš zadržati kusur.

Momak namršteno pogleda novac, a onda pruži ruku.

— Ne morate mi reći što da radim oko konja — odbrusi.

Spremio je novac u džep i zatim od Jima uze uzde. Konj nervozno zatrese glavom pa Jim instinktivno posegne ponovo za uzdama, ali se predomisli i spusti ruke. Konjušar je morao znati svoj posao inače ne bi ovdje radio. Vjerojatno je bio ljut što ga je prekinuo u nekom poslu, pa mu treba vremena da se smiri.

S vrata se osvrne. Konjušar je odvodio konja po sredini između dva reda pregradaka. Iznenadio se kad je uočio da su i ostali konji djelovali uznemireno. Zatrese negodujući glavom, pa izide na ulicu.

Na zapadu su se skupljali oblaci i iz daljine se već čula grmljavina. Ono malo danjeg svjetla potpuno je ugasila nadolazeća oluja. Netko je zapalio vatru u buřetu smole pred salunom i njezino je svjetlo bacalo groteskne sjenke na zidove obližnjih dućana.

Jim krene prema salunu, da popije piće prije spavanja, ali se na pola puta sjeti da su sve njegove stvari ostale u bisagama na sedlu pa krene natrag.

Staja je ponovo bila u mraku i jedino je traćak svjetla dopirao kroz poluotvorena vrata konjušarove sobe. Uspio je ipak proći između dva reda pregradaka. Njegov se konj odmah odazva rzanjem. Jim ga nađe pri dnu staje. Prišavši, blago mu dotakne leđa. Kao što je i očekivao, bila su sva ljepljiva od znoja.

Tiho opsuje i, dok mu se bijes polako skupljao u želucu, krene prema vratima konjušareve sobe.

Prizor što ga je ugledao nije ga nimalo smirio. Konjušar je sjedio na rubu kreveta i listao neke stare, zgužvane novine. Podigao je pogled i razdražljivo promrsio:

– Što sada, do vraga, hoćeš?

– Samo nekoliko odgovora – tiho će Jim. Kad je bio vrlo ljut, njegov bi glas postao veoma tih i mekan, a takav je sada bio. – Ako nisi gluh, rekao si da ćeš očetkati mog konja, a nisi ga ni taknuo.

Konjušarevo lice se zajapuri i on bijesno baci novine na pod.

– K vragu, momče, rekao sam ti da me ne podučavaš mome poslu! Očetkat ću ga kada budem imao vremena. Ustane i stavi ruke u džepove. – Ako ti se ne sviđa kako vodim ovu staju, možeš otići drugdje.

– Dogovor je dogovor – odvratila Jim. – Ako ne želiš raditi, mogao si mi to reći prije deset minuta. Budući da si uzeo novac, posao ćeš i obaviti. – Pošao je do sredine sobe i uzeo svjetiljku. – I to dok sam još ovdje, da nešto ne bi zaboravio.

– Ma čekaj... – na to će konjušar. – Neću...

Jim je već bio u staji, sa svjetiljkom u ruci i ukočeno koračao prema posljednjem pregratku. Na drvenom podu iza njega odjekivali su ljutiti konjušarevi koraci. Jim se okrene.

– I ti ovo zoveš čistom stajom? Sijeno nisi promijenio najmanje mjesec dana. – Pokaže zatim na gomilu stajskog gnoja. – Nisam se bunio kad si mi naplatio upola više nego naplaćuju drugi. Čak sam ti dao i više kako bi se bolje pobrinuo. Tako mi boga, dobit ću to što sam platio makar morao nad tobom stražariti s toljagom!

Konjušar ga je zlokobno promatrao.

– Bit će da ne znate s kim imate posla. Ja sam Jake Lyman.

– Što se mene tiče, možeš biti i predsjednik države – hladno će Jim. – Svejedno mi je. Sve što želim jest ono za što sam platio, a to su čist pregradak i četkanje konja. Što prije počneš, prije ćeš se vratiti čitanju novina.

Čovjekove se oči suziše i on posegne za revolverom.

Jim je, međutim, takvo nešto i očekivao. Ispruži hitro nogu i njegova čizma odbaci revolver u širokom luku preko staje.

– Čuvaj se, Lymane! – opomene konjušara. – Nema smisla da te ubijem zbog jednog dolara.

Lyman je zurio u njega, a mišići na licu poigravali su mu od žestokog stiska čeljusti.

– Lako je razgovarati – procijedi – kad samo ti imaš revolver. Pjevao bi ti drugu pjesmu da nisi naoružan.

Jim teško uzdahne. Posljednja stvar koja mu je sada trebala bile su neprilike, pa makar ih prouzročio i takav narogušeni lažac kao što je taj Lyman, ali nesporazum je otišao predaleko da bi povlačenje bilo moguće. Objesi svjetiljku na klin u kutu pored svoga konja, pa skine opasač.

– Dobro, Lymane. Ako je to jedini način da te uvjerim, izvoli.

Ne izrekavši ni riječ, začuđujućom brzinom za tako snažna čovjeka Lyman mu pride i pogodi ga u slabine, snažno poput malja.

Jim glasno ispusti zrak iz pluća. Spazio je na vrijeme drugi zamah i pokuša izmaknuti, ali je ledima naletio na pregradu i Lymanova ga šaka zahvati po glavi. Izgubi ravnotežu i strovali se na tlo između pregrada.

S osmijehom na licu, Lyman se nagne nad njega.

– Upozorio sam vas, mister. Tako da drugi puta znate – reče, pa skoči na Jima u želji da ga zgazi i okonča borbu prije nego li je i počela.

Reagirajući hitro, Jim se otkotrlja u stranu. U glavi mu se vrtjelo a u prsima boljelo kao da mu je slomljeno rebro, ali ipak umakne Lymanovim čizmama. Srećom, konjušar se okliznuo i pao na koljena. Zahvaljujući tome Jim je uspio ustati, ali se svejedno morao rukom pridržavati za ogradu.

Velikom šakom Lyman obriše usta i krene ubilački naprijed, sijevajući očima koje su sada izgledale kao dva uska proreza. Gurnuo je Jima ljevicom i zatim snažno zamahnuo desnicom, u očitoj namjeri da mu odvali glavu s ramena, ali se Jim očajničkim pokretom uspio izmaknuti i ogromna se šaka zabila gromovito u drvenu stijenu tako da su konji počeli nemirno njištati.

Lyman je trenutak začudeno zurio u okrvavljeni zglob i to je Jimu dalo vremena da se pribere i razbistri glavu. Kad je gorostas ponovo krenuo na njega uspio se sklopčati a onda lijevom šakom snažno pogoditi Lymana u želudac. Lyman bolno zakrklja i presavije se, tako da je njegova brada ostala otvorena za Jimov eksplozivni aperkat.

Bili su to prvi Jimovi udarci i Lyman se povuče, zbunjeno gledajući protivnika.

– Ubit ću te zbog ovoga! – zareži divljački. – Nitko još nije udario Lymana a da za to nije platio.

Krenuo je na Jima slijepim bijesom ranjenog grizlija, ispruženih ruku kao da mu namjerava slomiti kralježnicu.

Jim je lako odskočio, potpuno

ovladavši svojim pokretima, i ponovo pogodio Lymana desnicom u bradu. Veliki konjušar ponovo padne na koljena, s izrazom nevjerice u očima.

Jim uzmakne čekajući da protivnik ponovo ustane. Umjesto da ponovo napadne, Lyman posegne za svojim revolverom na tlu. Tada mu se Jim baci na leđa i pritisne ga na pod, a onda baci revolver izvan Lymanova domašaja i ustane.

– To smo, dakle, sredili – reče oštro. – Ne smeta mi prljava borba ali ako misliš upotrijebiti revolver zabava je gotova, Lymane. – Dohvati svoj opasač i opase ga. – Probao si što si htio, a sada na posao.

Lyman ustane sav omamljen. Brada mu je bila krvava, a desnica mu je počela naticati, ali još nije pokazao da priznaje poraz.

– Možeš se pržiti u paklu prije nego ja očistim tu staju – zakrkljao je. – Kad se drugi puta sret-nemo, zapamtit ćeš kako prolaze oni koji izazivaju Lymana.

Okrenuo se i teturajući uputio prema svojoj sobi. Jim ga je pratio, sumnjajući da u kakvom skrovištu možda ima još koji revolver.

Lyman je samo izvukao nekakvu torbu ispod ležaja i ubacio u nju nekoliko svojih stvari, pa se s torbom pod rukom vratio u staju. Neodlučno pogleda svoj revolver na prljavom podu, a onda se okrene i izide. Prije nego što je krenuo ulicom, okrene se i reče:

– To vam neću zaboraviti, gospodine! A nećete ni vi. Ako ste pametni, osedlat ćete odmah konja i odjahati odavde prije nego li Monte sazna što se dogodilo.

– Pričekaj! Ne možeš tek tako ostaviti staju i otići.

Lyman pljune u prašinu.

– Nije moja. Neka ide do vraga!
– reče, pa ode.

Jim dode do vrata. Stajao je i gledao Lymana kako se udaljava pri slaboj svjetlosti vatre iz bureta. Kada je konjušar ušao u »Happy Day«, Jim izide na ulicu i počne motati cigaretu. Počelo je kišiti.

Kiša je godila njegovu natučenu licu, ali shvati da će ubrzo biti sasvim mokar pa odbaci cigaretu i vrati se u staju. Tučnjava na kraju napornoga jednodnevnog jahanja sasvim ga je iscrpla. Jedino što je želio bilo je da se ispruži na krevetu i ne ustane bar tjedan dana, ali nije mogao ostaviti staju bez nadzora, pogotovo zato što je konjušar otišao njegovom krivicom. Nadao se da će vlasnik saznati što se dogodilo, pa svratiti da ispita slučaj, ili da će naići netko po kome bi mogao poslati poruku. U međuvremenu će istimariti svoga konja.

U jednoj vreći pronađe slamu i s njome dobro istrlja životinji leđa. Taj rutinski posao opustio mu je mišiće i smirio živce. Kad je završio, bio je opet smiren i pribran. Čak se i smješкао. Noćiti u gradu bilo je, čini se, teže nego negdje u preriji... bar u Cottonwoodu. Čim svane sa zadovoljstvom će gradu okrenuti leđa i odjahati. Mora da u Novom Meksiku postoje i pristupačniji gradovi, gradovi kojima treba prijevoz tereta. Ako to ne nađe, može produžiti u Teksas.

Kako nikada nije posao radio polovično, izvede svoga konja iz pregratka i priveže ga na sredini staje. Zatim uzme lopatu i vile i očisti pregradak. Zagrabi sijeno iz vreće i stavi pred konja što ga je ponovo privezao u njegov pregradak.

Zatim krene kroz staju, između dva reda pregradaka. Konji su se bili smirili i on provjeri imaju li svi

dovoljno hrane i da se nije možda koji zapetljao u vlastite uzde. U svakom odjeljku bilo je mnogo prljavštine i gnoja i trebao bi cijelu noć da to očisti, pa zato samo baci novu slamu pod konje.

Kad je i to obavio, smota novu cigaretu i izide na vrata kako ne bi izazvao požar. Zapali šibicu i zakloni je rukama, kako je vjetar ne bi ugadio dok pripaljuje cigaretu. Podigavši pogled, na trenutak ugleda čovjeka u dugom žutom kišnom kaputu kako prelazi ulicu i produžuje prema staji. Jim zadovoljno zagunda. Možda će se sada uspjeti izvući odavde i otići u krevet.

Žuti je ogrtač krivudao preko ceste, zaobilazeći barice. Jimu se tog časa učini da je u pitanju žena, ali mu se ta misao nije činila prihvatljivom. Nijedna žena ne bi išla sama ulicom u to doba noći, a pogotovo ne za takve oluje.

Taman kad je to zaključio, čovjek preskoči i zadnju lokvu i uđe u staju. Vitka ruka skine šešir pun vode i dva ljutita oka oštro se zagledaju u Jima.

– Tko ste vi? Gdje je Jake Lyman?

Nekoliko trenutaka Jim nije mogao ništa drugo nego samo buljiti. Moguće ili ne, to je ipak bila žena, i to takva kakvu u životu nije vidio. Moglo joj je biti oko dvadeset godina. Kiša ili ljutnja natjerali su joj rumenilo u obraze, pa su bili crveni gotovo kao usne. Sa zakašnjenjem Jim podigne šešir.

– Ja sam Jim Dixon. Jake Lyman je spakovao stvari i otišao. Tko god vas je poslao, trebao vas je obavijestiti što se dogodilo. – Namrštio se, pa upitao: – Zašto vas to brine? Vi sigurno niste vlasnik, gospodice?

– Vlasnik je moj muž – ona će oštro. – I ne zovite me gospodice.

Ja sam Ellen Carter, žena Victora Cartera.

– Da, gospodo. – Duboko je udahnuo. – Mogao sam misliti. Žena ga je sumnjičavo promatrala.

– Što ste time htjeli reći, gospodine Dixon?

– Ništa, gospodo.

Zaključio je kako bi bilo glupo da joj kaže kako se uvijek bojao da će jednom naići na ženu svojih snova i otkriti da je već udana.

– Nisam namjeravao otjerati vašeg pomoćnika, ali poručite mužu da nije mnogo izgubio. Možete se i sami uvjeriti – reče pokazujući rukom po staji – kako je obavljao svoj posao. Za šest kovanica na noć trebao bi istimariti konja i dobro ga zbrinuti.

Namrštila se.

– Jake nije smio toliko naplaćivati. Naša je cijena pedeset centi.

– Varao je, dakle, i vas. To je razlog više da vaš muž bude zadovoljan što ga se riješio. – Pogleda prema ulici. – Pretpostavljam da će i on doći?

– Gospodin Carter je na nekoliko dana otišao iz grada. – Nervozno je zagrizla usnu. – U tome i jest nevolja. Znala sam da Lyman nije dobar radnik, ali netko je ipak morao pripaziti na staju.

– Pa to ne bi trebao biti problem. Uvijek ima neka lutalica koja traži posao.

– Nije to baš tako jednostavno.

– Žena se gorko nasmiješi. – U ovome gradu nitko ništa ne radi na što Monte Lyman ne pristane. Svatko bi se bojao preuzeti Jakeov posao ako se Monte Lyman nije s time suglasio.

– Zašto je tako važan taj Monte Lyman? Je li tri metra visok... ili tako nešto?

Mlada žena se prvi puta nasmije, i to je učini još privlačnijom.

– Nije tako visok kao vi, gospodine Dixon, ali je on vrlo važan čovjek u Cottonwoodu. Njegov je najveći ranč u ovome kraju, vlasnik je većine dućana u ovoj ulici i prijevoznog poduzeća.

– Za prijevoz tereta? – zainteresirao se Jim.

– Da. Zašto pitate?

– Upravo sam u potrazi za mjestom gdje bih i sam počeo sličan posao. – Primijetio je zabrinutost u njezinu pogledu, pa umirujući nastavi: – Do jutra se više ništa ne da učiniti, ali ne brinite. Ostat ću noćas ovdje. Ako želite mogu ostati i dan, dva da vam pomognem. Nekoliko mojih kola dolazi za mnom, pa ne bih htio suviše odmaknuti pred njima. Pretpostavljam da će se vaš muž brzo vratiti – doda zamišljeno.

Osmijeh joj nestane s lica, a pogled spusti.

– Očekujem ga ovih dana. U međuvremenu će mi vaša pomoć dobro doći.

Osmjehnula se, stavila ponovo mokri šešir na glavu, pa izišla na kišu. Jim je pogledom pratio žuti ogrtač dok nije nestao u tami i zatim pričekao da se u kući na kraju ulice upali svjetlo. Poslije toga zatvori velika ulazna vrata i dohvati svjetiljku s kuke. Pošto je skinuo vreću za spavanje sa sedla, uđe u sobu u kojoj je do tada stanovao Jake Lyman.

Prostorija je bila isto toliko neuredna koliko staja, ali je bio preumoran da bi je čistio. Samo je svukao Lymanove gunjeve s ležaja i preko slame rasprostro svoje. Skinuo se brzo, ugasio svjetiljku i ispružio na ležaju. Ležeći u tami, tiho se smiješio. U kakvu li sam se to

gužvu uvalio, razmišljao je. Zbog zgodne žene ponudio sam pomoć dok joj se muž ne vrati, no pitanje je u što će se to izroditi. Čovjek se možda neće vratiti ni cijeli mjesec... Ne, zaključi, nije mi jasno kako bi netko mogao ženu poput Ellen Carter ostaviti tako dugo samu.

II

U neko doba noći probudio se osjećajući da nešto nije u redu. Ležao je posve mirno nekoliko trenutaka i pokušavao razabrati što ga je probudilo. Primijeti da je kiša stala. Samo se povremeno čuo zvuk vode koja je curila iz žlijebova. Zaključi da ga je zacijelo probudila tišina, pa se okrene na drugu stranu kako bi ponovo zaspao.

Suškanje slame pod njim kao da je signal da se upali šibica. Slaba svjetlost obasja bubanj revolvera. Nepoznati glas reče hladno:

– Samo pokret, stranče, i bit ćeš mrtav! Ne šalim se.

Jim ostane nepomičan dok mu je pogled kliznuo prema vlastitu revolveru koji mu je bio nadohvat ruci.

– To je pametno – progovori ponovo isti glas. – Jake, upali svjetlo!

Jim se gorko nasmiješi. Mogao je očekivati da će Lyman pokušati izravnati račune. Sada pred sobom ima dvojicu i revolver koji ne može deseći. Pošto se upali još jedna šibica, Jim shvati da je pogrešno ocijenio. Bila su trojica: Jake Lyman, s izrazom iščekivanja na licu, čovjek s revolverom koji mu je toliko nalikovao da mu je mogao biti samo brat, i treći, snažan muškarac bez šešira, potpuno ćelav. Taj posljednji je buljio u Jima potpuno bezizražajno.

Svjetiljka se upali i Jim bolje pro-

motri čovjeka s revolverom. Sličnost je postojala, ali pri svjetlu više nije bila tako upadljiva. Umjesto Jakeove nabusitosti na tom se licu ogledala inteligencija. Čovjek je bio i bolje obučen. Kaputić mu je pristajao kao da je šiven po mjeri, a sivi Stetson šešir mora da je bio vrlo skup. Najvažnije na njemu bio je ipak revolver, koji je sada držao uperen u Jima. Druga su dvojica očito očekivala neku zapovijed. Kako je nije bilo, Jake krene prema ležaju ali ga bratov glas zaustavi.

– Ostani gdje si, Jake! Ako ga nisi mogao savladati sa svoje dvije ruke kako bi to mogao sada?

– Mogao sam ga srediti da je borba bila poštena – Jake će psujući. – Prevario me.

– Nije važno što si mogao. Reci Blenti da se okrene.

Bilo je to neobično naređenje i Jim se zagleda u ćelavca da vidi kako će reagirati.

Momak je i dalje gledao bezizražajno i Jake ga dodirne po ramenu. Ćelava glava se okrene prema njemu.

– Pogledaj šefa! – reče Jake, a kada ovaj nije odmah poslušao, dodao: – Ti, šašavi luđače, Monte ti želi nešto reći!

Pokazao je ljutito na brata i ćelavac se zatim okrenuo prema čovjeku s revolverom.

Jim se ponadao da je to prilika, ali Monte nije skidao oka s njega.

– Drži ga, Zale! – reče, razgovijetno oblikujući riječi i pokazujući glavom prema ležaju.

Zale se pokrene, pazeći da se ne nade na nišanu Monteovog revolvera.

– Prokletstvo, Jake, ljutnja ti neće pomoći! – Monte će oštro. – Znaš da je potpuno gluh.

Jake ratoborno odmjeri brata.

– Zar je to važno kad me i tako ne čuje? Ide mi na živce. Ne vidim...

– Mnogo toga ti ne vidiš – prekinе ga Monte. – Da nije tako, ne bih te trebao izvlačiti iz ovakvih neprilika.

Jim ih je prestao slušati, jer je čovjek zbog kojega su se svadali prišao njegovu ležaju i otkrio ga. Gunj padne na pod, a Zale zgrabi Jima za ruke i podigne ga tako lako kao da je dijete. Jim na trenutak pomisli da se odupre, ali shvati da bi to u ovom slučaju bilo besmisleno.

Zale ga okrene prema Monteu, savivši mu ruke na leđima. Monte odobravajući kimne gluhonijemom čovjeku i nasmiješi se.

– Samo ga drži. – Privuče stolac, sjedne i počne proučavati Jima. Naposljetku upita: – Pretpostavljam da znaš tko sam ja, stranče?

– Po vašm izgledu i prezimenu rekao bih da ste ovome ovdje brat.

– Dobro si zaključio. Ja sam Monte Lyman.

Jim ništa ne odgovori. Monte se namršti, ali se ton njegova glasa nije promijenio kad je nastavio:

– Nema ništa osobnoga u ovome, shvatite. Ne događa se baš često da netko sredi Jakea, no ako se ne umije sam brinuti za sebe, dobio je što je tražio.

Jim preko ramena pogleda gluhonijemoga, pa ponovo Montea.

– Zar ste trebala doći trojica da mi to kažete, ili se bojite razgovarati s čovjekom ako ga netko ne drži?

– Ne znate me. – Montove se usnice stanje. – Inače biste znali da se nikoga ne bojim, pogotovo ne skitnica koje prolaze kroz grad. Ne bih vas, uostalom, ni pogledao da niste sredili Jaka. Ne mogu dozvoliti da ljudi pomisle kako Lymane

može svatko napasti, jer bi im mogle, na primjer, pasti na um neke stvari u vezi sa mnom.

Jim se pokušava osloboditi Zaleovog stiska, ali nije uspio. Pomisli da bi mogao zvati u pomoć, ali shvati da bi bilo uzalud. Sve što su trebali učiniti bilo je da ga udare revolverom po glavi i sasvim smire.

– Dakle, Jake, tu ti je! – Monte prezrivo odmjeri brata. – Obavi to kako bih mogao na spavanje. I ne-moj opet ozlijediti ruku. Nikakve koristi od tebe ako ne budeš mogao držati revolver.

– Jedna ruka mi je još čitava – odgovori Jake. – To je sve što trebam.

Stane pred Jima i divljački zamahne pesnicom.

Pogodi ga točno u želudac i Jim bi se sigurno presavio da ga gluhonijemi nije držao uspravno. Snažna bol prođe mu grudi sve do stopala. Iada ga Jake ponovo udari, ovoga puta u lice, i glava mu srnu u stranu. Novi udarac pogodi ga ponovo u želudac. Koljena mu popuste, ali ga je Zale i dalje čvrsto držao dok je Jake nastavio udarati.

Nije više osjećao bol, samo mu je glava letjela sad na jednu, sad na drugu stranu. Iz daljine začuje Monteov glas:

– Dosta, Jake! Ne želim da me netko optuži zbog ubojstva.

Mora da se onesvijestio, jer kada je ponovo otvorio oči, sjedio je na rubu kreveta. Zale ga je pridržavao jednom rukom i drugom mu oblačio košulju. Monte je i dalje sjedio na stolici s revolverom položenim preko koljena, no Jakea više nije bilo.

Monte se zlokobno nasmije.

– Zaleu sam naredio neka vas spriječi da odete.

– Poslije svega što ste mi učinili to mu ne bi trebalo biti teško – promuklo prošapće Jim, pa upita: – Gdje vam je ona junačina od brata? Prebija negdje neku nemoćnu staricu?

Ili ni to ne može bez pomoći?

Monte se naceri.

– Znam da je Jake propalica, ali ja neću dozvoliti da netko zaboravi tko je u ovome gradu glavni. Nema toga tko bi se smio tek tako suprotstaviti Lymanovima.

Gluhonijemi je zakopčao Jimovu košulju i odmakao se od ležaja. Jim ustane, teturajući. Očito je dugo bio u nesvijesti jer mu je Zale uspio navući hlače i čizme.

S revolverom u ruci, Monte Lyman ustane i pogleda u gluho-nijemoga, pa polako izgovori:

– Povedi ga i stavi na konja.

Zale kimne i položi ručerd na Jimovo rame, ali ovaj mu se uz veliki napor otrgne i pride Monteu.

– Prevario si se, Lymane. Naišao si na čovjeka koji će ti uzvratiti istom mjerom. Za mene ste vi, Lymani kukavice, ti i tvoj brat jednako. Da nije...

Monte problijedi i zamahne revolverom. Pogodi Jima postrance po glavi. Dok je padao, Jim zamahne ali njegova ruka dohvati samo rub Monteovog kaputa. Pao je licem prema zemlji i ponovo se onesvijestio.

Osvijestio se na konju, uz čiji je bok jahao Zale i rukom ga pridržavao da ne padne. Ponovo je kišilo i bilo je tek toliko svjetla da je mogao razabrati svijetli ogrtač jahača ispred sebe. Bio je to Monte Lyman, pa zaključi da Jake jaše na začelju.

Jim se osjećao vrlo loše. U glavi mu je tutnjalo, a svaki pokret konja izazivao je neizdržive bolove u mi-

šićima. Onda konj naglo stane i zbacio bi Jima iz sedla da ga Zale nije na vrijeme zadržao rukom.

– Ovdje vas ostavljamo – reče Monte. – Produžite tom cestom i ne okrećite se dok ne stignete u Teksas. – Približivši se Jimu, upita: – Jeste li me čuli?

– Jesam.

Monte hitrim pokretom ruke izvuče iz džepa šibicu, pa je upali i prinese Jimovu Licu.

– Ako ikada ponovo vidiš tog čovjeka, Zale, ubij ga!

– Zašto ga ne bismo odmah ubili? – začu se Jakeov hrapavi glas

– Umukni! – naredni Monte. – Da radimo po tvome, sjedili bismo stalno u zatvoru.

* * *

Kako je dugo ostao na istom mjestu Jim nije znao, ali osjeti da mu se snaga postepeno vraća. Kiša je godila njegovu izgrebenom i natučenom licu. Napokon je mogao pustiti jabučicu sedla i sjesti uspravno, pa potraži u džepu košulje vrećicu s duhanom. Bio je posve razmočen, pa ga baci u blato. Onda pregleda ostale džepove i ustanovi da mu je nestalo ono malo gotovine što ju je imao.

Gubitak novca nije ga brinuo, jer se radilo o petnaest ili dvadeset dolara, ali ga razbjesni pomisao na ono što se zbilo. Opsuje tiho. U životu je sreo mnogo pokvarenih tipova, ali nijedan nije bio poput Monte Lymana, koji je mogao držati čovjeka na nišanu revolvera dok ga drugi tuče, ili poput Jakea koji je uživao da tuče nekoga tko mu ne može uzvratiti. Dakle, to su tipovi koji tvrde da vladaju Cottonwoodom. Nije onda čudno što grad djeluje neprijateljski.

Sjeti se Ellen Carter i tek sada shvati zašto se tako uzrujala što se potukao s Jakeom. Ako je ovo što se njemu dogodilo bilo uobičajeno ponašanje Lymana, nije teško zamisliti kako postupaju s onima koji im se usprotive.

Pred očima mu iskrsne njezino lice, sjajne oči, crvene usne i osmijeh što se pojavio kada je obećao da će ostati dok se njezin muž ne vrati.

Do đavola, pomisli, nije vrijeme da razmišljam o ženskim usnama naročito ako je u pitanju udana žena!

Dohvati uzde. Trebao bi biti pametan, pa odjahati što dalje i zaboraviti Cottonwood. Pa ipak, okrene konja i krene za trojkom. Vrlo brzo shvati da postupa upravo suprotno od onoga što je naumio i nasmije se. Morao je priznati da želi još jednom sresti Ellen Carter, makar tek toliko da se pozdravi. Možda pri danijem svjetlu neće biti onako lijepa kako mu se činila, pa će odjahati i zaboraviti je.

Konj je sam nalazio put i Jim ga nije čak trebao ni usmjeravati. Kiša je padala sve slabije i naposljetku je sasvim prestala. Oblaci su se iznenada razišli i kroz njih je zasjao mjesec. Njegov odsjaj u lokvama osvijetli put i Jim je vidio gdje se nalazi. Pola milje pred njim vidjeli su se obrisi Cottonwooda.

Kad je stigao, grad je bio u mraku. Čak ni pred hotelom nije bilo svjetla, ali je mjesečine bilo dovoljno da nade put do staje.

Velika stajska vrata bila su širom otvorena i on ih tako ostavi. Ako su neprijatelji u gradu, ne bi bilo dobro da saznaju da se vratio bar dok ne bude imao revolver u ruci.

Konja odvede u isti pregradak u kojem je bio prije, rasedla ga i pri-

veže, pa uđe u sobicu. Zaključa vrata i baci se na ležaj. Unatoč jakim bolovima u mišićima, brzo zaspi.

* * *

Stotinjak metara dalje, Ellen Carter otvori oči i ugleda mjesec, koji je upravo izišao i bacao srebrno svjetlo na prozor. Ležala je polusne- no i promatrala kapi kiše na prozoru. Uživala je u ljepoti prirode u svakom trenutku. Voljela je snijeg, potoke, konje...

Iznenada se sjeti staje i sva radost prode. Odmah zatim oblaci zaklone mjesec i ona se strese od hladnoće, pa povuče pokrivač do brade. Unutrašnja hladnoća ostade. Mučili su je strah i nesigurnost... strah zato što je bila veoma usamljena, nesigurnost zbog budućnosti.

Bilo je gotovo nevjerojatno da je samo prije godinu dana, kad nije ni znala da ovaj grad postoji, živjela u udobnoj roditeljskoj kući u tihom selu u Missouriju i bavila se svim onim radosnim djevojačkim poslovima što prethodne udaji. A udaja nije bila daleko, govorili su ljudi, jer gotovo da i nije bilo momka u mjestu koji je ne bi poželio za ženu.

Ellen se nasmiješi. Bili su to sretni dani, dani kućnih zabava, nevinih flertova, svega onog što dolikuje osamnaestogodišnjakinji. Nije baš priželjkivala udaju. Neki su joj se mladići svidali, ali nijedan nije bio pravi, onaj do kojeg bi joj bilo stalo više nego do drugih. Onda je upoznala Victora Cartera.

Prestala se smiješiti, iako nije bilo ničeg neugodnog u sjećanju na prvi susret s čovjekom koji je danas njezin muž. Bilo je to u St. Louisu, kamo je pratila oca na jednom od njegovih službenih putovanja. Victor je srela na večeri na koju su

ona i otac bili pozvani i odmah ga je primijetila, vjerojatno zbog ljepote i elegancije.

Zamijetila je da i on nju promatra, da bi vrlo brzo pronašao nekoga da ih upozna.

Čudilo ju je što se njezin otac toliko protivio Victoru, to više što je njegovo ponašanje bilo uzorno, a izgledao je i bogat. Odmah na početku otac joj je rekao da Victor nije tip u kojega bi se ona trebala zaljubiti, da je pustolov. Ovo je zvučalo to čudnije što je Ellen i sama bila vrlo temperamentna djevojka. Poslije je njezin otac dodao da je Victor kockar koji plovi parobrodom gore-dolje po Mississippiju i lakovjernim putnicima izvlači novac, no tada je Ellen već bila zaljubljena preko ušiju i nikoga nije slušala.

Mjesec je ponovo izišao, ali Ellen to nije primjećivala, jer se u sjećanju vratila na svoje vjenčanje... ako se one tri rečenice pred ostarjelim sucem mogu tako nazvati... i na prvih nekoliko sretnih tjedana braka, nakon koji je slijedila serija bolnih saznanja o pravoj Victorovoj prirodi, njegovoj nepostojanosti, sklonosti k uzbuđenjima i velikoj nesklopnosti prema radu.

Pokušao je, doduše, jednom ili dvaput; ne baš previše uporno, ali je pokušao. Njihova su ih lutanja naposljetku dovela u Cottonwood. Tu mu je, u »Happy Day« salunu, dosta dobro išlo, ali je ubrzo postao nemiran i Ellen je znala da je samo pitanje vremena kad će opet krenuti na put. Prije nego što se to zbio vlasnik staje oglasio je prodaju i Ellen je nekako uspjela uvjeriti Victora da je kupe.

Uzdahnula je. Možda je to bilo pogrešno, ali to sigurno nije bio glavni uzrok nevolja, Victor se tajno za-

bavljao s jednom od djevojaka iz saluna, a ona sigurno nije bila ni prva ni jedina. Victorovo je srce nemirno kao i njegov karakter, pomisli, no prekasno je da o tome brine. Otišao je, a ona je bila gotovo sigurna da se neće vratiti. Ipak je svima pričala da je na službenom putu.

Nemirne su je misle posve rasahnile, pa ustane i ode u kuhinju, jednu od dviju prostorija u unajmljenoj kolibi. S kuhinjskog prozora vidjela je sve zgrade na južnoj strani ulice, pa i staju. Odmah je uočila da su vrata staje širom otvorena.

Gospodin Dixon vjerojatno ne zna da vrata moraju biti zatvorena, pomisli. Zabrine se pri pomisli kako će Monte Lyman reagirati na ono što se zbilo njegovu bratu.

Prisjetivši se toga, prizna samoj sebi da joj je Monte Lyman najveća briga. Monte je bio od onih tipova koji kriju osjećaje, a ona je bila suviše neiskusna da bi shvatila što se krije iza krinke koju je navlačio u njezinoj prisutnosti. Predosjećala je da on zna da ona laže u vezi s Victorovim putem, iako nije bilo za to nikakva znaka osim njegove podignute obrve. Ako se Victor ne vrati, kako dugo će se Monte Lyman pretvarati da vjeruje njezinim pričama? Monte je sasvim drukčiji od Jakea, koji je sve što je htio pokušavao dobiti uz pomoć revolvera, ali Monte je ipak dobivao sve što je poželio... a sada se činilo da je poželio nju.

Pomisli na stranca koji joj je ponudio pomoć. Ujutro će Jimu Dixonu reći istinu.

I sama pomisao na stranca ulila joj je neku sigurnost i ona ubrzo zaspi.

III

Jima je u zoru probudilo kukurikanje pijetla. U prvom trenutku nije imao snage ustati. Kad je uspio sjesti i spustiti noge na pod, zagleda se prazno po sobi. Kad je malo zatim pogledao na klin gdje se nalazio njegov opasač s revolverom, iznenadio se što je oružje još na istom mjestu. Lymani su ga, izgleda, zaboravili. Ustane i skine revolver, pa okrene bubnjić da bi provjerio je li pun, a onda ga vrati u korice.

Na zidu je visjelo razbijeno zrcalo i on se pogleda, mršteći se na svoje izgrebano i ranjavo lice. Rukom prede preko brazgotine na bradi. Ako ga Ellen Carter ugleda takvog, početak će dozivati upomoć.

Srećom na klupi ispod zrcala bila je vedrica s vodom i pored nje lavor. Skinuo se i oprao, pazeći da ne ozlijedi rane, pa obukao čisto rublje i košulju. Na trenutak pomisli da bi se morao obrijati, ali odustane. Bila bi to suviše bolna operacija, a mogao bi se ponovo raskrvariti.

Pripaše opasač, otključa vrata i uđe u staju. U tome mu je trenutku bila najpotrebnija šalica vruće kave i on pride vratima, pa pogleda prema kavani. Iz dimnjaka još nije izlazio dim. Znači, morat će pričekati. Dok je čekao, istimari konje i dade im svježeg sijena i vode koju je našao iza staje.

Čistio je treći pregradak kad kod ulaza začuje korake. Hitro se okreće prema vratima, posegnuvši za revolverom. Zastane kada prepozna Ellen Carter.

Sada nije imala na sebi ogrtač i Jim se nasmiješi prisjetivši se što je samoga sebe uvjeravao prošle noći. Trebao je znati da će danju biti još ljepša nego noću i da nije samo lice na njoj lijepo.

Izide iz pregradka i lako dodirne rukom obod šešira.

– Dobro jutro, gospodo! Rano ste ustali.

– Redovito ustajem rano, gospodine Dixon. Htjela sam samo provjeriti je li sve u redu.

Po načinu na koji ga je gledala Jim shvati da je zanima što se dogodilo prošle noći, ali bio je siguran da neće ništa pitati ako on sam ne počne pričati. Namjerno je odugovlačio, uvjeravajući se da ona neće popustiti znatiželji, i naposljetku reče:

– Sve je u redu, samo bi mi dobrodošao zajutrak. Namjeravam poći u restoran kada se otvori. Ako biste ostali ovdje...

– Samo podite. Ja ću pripaziti na staju dok se vratite. – Namršti se.

– Nešto vam moram reći ali nije hitnja. Reći ću vam poslije zajutarka.

– Kako želite, gospodo.

Pogleda prema ulici i onda se sjeti da u džepu nema ni centa. Oklijevao je, a onda ipak krene. Mogao joj je to reći, ali tada bi morao ispričati cijelu priču, a problemi s Lymanovima njegova su osobna stvar, i nje se ne tiču.

Kavana je bila otvorena i u njoj osim vlasnika, koji je ložio veliku peć, nije bilo nikoga. Pogleda Jima i kimne.

– Vidim da ste ipak ostali, gospodine...

– Dixon, Jim Dixon.

Jim pruži ruku i vlasnik je prihvati.

– Ja sam Sully Madden. – Pogleda Jimovo lice. – Sinoć niste tako izgledali. Što vam se, do vraga, dogodilo? Vama je potrebniji liječnik nego kuhar, Dixone. Imamo jednoga ovdje, Doca Bowlesa.

– Bio sam nepažljiv, Madden. –

Jim se nasmije. – Samo budala može biti nepažljiv oko divljih konja. – Sjedne na visoku stolicu pred točionikom. – Možda ću poslije potražiti doktora, ali sada mi je mnogo važnija šalica vruće kave.

– Tvoja stvar, Dixone.

– Prije nego popijem moram ti pošteno priznati da nemam novca. Morat ćeš me častiti dok ne dobijem plaću, razumije se ako si voljan.

– Ali sinoć si imao... – Madden ga začudeno pogleda. – Pretpostavljam da me se ni to ne tiče. – Počeše se zamišljeno po bradi, pa nastavi: – To bi značilo da za nekoga već radiš. Kako si uspio tako brzo naći posao?

– Moglo bi se reći da sam upao u njega. Radim za Carterove, u staji.

– Carterove? A što je sa...?

U pola rečenice Madden ušuti a lice mu se smrklo dok se zagledao prema ulici. Djelovao je nelagodno.

Promatrajući ga, Jim osjeti sažaljenje. Madden se, vjerojatno, nije mnogo razlikovao od ostalih mirnih ljudi koji od života ne traže drugo do da žive mirno i pristojno. Zašto im uvijek to mora pokvariti netko poput Montea Lymana?

– Ne brini, Madden – reče tiho – nitko ne mora znati da si mi učinio uslugu.

– Naravno, Dixone. – Krčmar se grčevito nasmiješi. – Nije baš užitak biti kukavica, ali imam obitelj za prehraniti.

Dok je Jim jeo, vrata su se otvorila i ušao je neki starac. Sudeći po sijedoj kosi i izboranom licu moglo mu je biti sedamdeset godina i više, ali je njegov otmjeni šešir bio kico-

ški nakrivljen, a plave su mu oči živahno blistale.

Madden se okrene od peći i kimne.

– Zdravo, Luke! Što je tebe natjeralo da ustaneš tako rano?

– Vraga rano – odvrati starac.

– Nisam još ni legao. – Smiješak otkrije zube žućkaste od nikotina. – Izgleda da su mi sinoć nešto sipali u piće. Kad sam se probudio, bio sam zaključan i morao sam čekati da Lucky Odom dođe i pusti me van.

– Baš si luda, Luke – odmahne Madden. – Kad ćeš napokon priznati da više nisi mladić? U tvojim se godinama ljudi povlače u miran život, igraju s unucima i tako.

– Od tih mi je priča muka, Sully – zagunda Luke. – Kome je, do vraga, do igre s djecom... ne da ih nemam tu i tamo, ali tko bi znao gdje su. Pođe duž točionika, zanoseci se, i zastane pokraj Jima. – Vi mora da ste momak koji je prebio Jakea Lymana. Htio bih vam stisnuti ruku.

Jim se počeo smješkati i sada se glasno nasmije. U tom starcu bilo je nešto što mu popravi raspoloženje bolje od kave. Pruži ruku i Luke je stegne neobičnom čvrstinom.

– Pričuvaj se, Luke! – Madden ih je nelagodno promatrao. – Ja se ni sa kim ne svadam, ali ako te Jake čuje što govoriš bit ćeš u kipućoj vodi do svoga starog vrata.

– Fuj! – s gadanjem će Luke. – Svi znaju da ja više ne nosim revolver, pa bi čak Lyman dvaput razmislio prije nego napadne nenaoružanog čovjeka... bar pred drugima. – Uperi prst u Maddenova prsa. – U svoje vrijeme u mene su pucali svakakvi lopovi, dva puta me napao grizli, a čupao sam i strijele iz leđa, ali još sam živ. Proklet bio ako um-

rem od prijeloma noge kada mi se sudare koljena! Prestani kukati i dozvoli da na miru pričam s ovim sirotim momkom kojeg si otrovao lošom kavom.

Madden duboko uzdahne.

— Dobro, Luke. Tvoja tvrda glava neće poslušati glas razuma kada ga čuje. — Pogleda Jima. — Gospodine Dixon, to je Luke Turner ... najveća stara budala u okrugu. Luke, upoznaj se s Jimom Dixonom.

— Drago mi je, Dixone — reče Luke i ponovo mu stisne ruku. — Budu li vam Lymanovi ponovo stvarali neprilike, samo me obavijestite. Nisam baš jak ali znam mnogo prljavih trikova.

— Hvala, upamtit ću to.

Jim pogledom isprati starca. Kad se okrenuo, uhvati Maddena kako ga sa smiješkom promatra.

— Luke je u redu — reče ispričavajući se. — Radio je u životu sve što vam je pričao i više od toga. Prije četrdeset godina bio je izvidnik, a prije toga traper koji je lovio medvjede tamo gdje nijedan bijelac nije smio kročiti nogom. Ipak, katkad me jako brine njegovo ponašanje.

Pri danjem svjetlu Cottonwood je izgledao ljepše, ali svaki je grad lijep poslije kiše. Pročelja trgovina blistala su oprana kišom, a drveće po kojem je grad dobio ime sjalo je raskošnim zelenilom na prvomu jutarnjem suncu.

Jim pogleda udesno, prema kraju grada kojim nije prošao na dolasku. Tamo je bilo mnogo kuća, a sasvim na kraju bila je niska zgrada na kojoj je sa strane velikim slovima pisalo »Monte Lyman — prijevoz tereta i transport«, pa manjima »Hrana i žito«.

Iza glavne zgrade vidjelo se nekoliko šupa i mali koral. Ispred zgra-

de upravo su kretala kola i kočijaš je nešto vikao. Kad je malo zatim stigao do mjesta gdje je Jim stajao, zaustavi kola pred trgovinom kraj hotela na suprotnoj strani ulice, na izlogu koje bijaše naziv »Oprema Simon Trautner«.

Kočijaš je nešto doviknuo i vrata su se otvorila. Koščati, sijedi čovjek izide na nogostup. Imao je kožnatu pregaču i očito je nešto bio napor-no radio, jer je rukom obrisao znoj sa čela i onda počeo nešto govoriti čovjeku na kolima.

Kako je Jima zanimalo sve u vezi s prijevozom tereta, on nagoniski naćuli uši ne bi li razabrao o čemu govore, no uspije samo shvatiti da kola moraju negdje pokupiti neku robu i dovesti je. Primijetio je da se trgovac nije smiješio, niti je izrekao bilo kakvu primjedbu osim strogo poslovnih. Jimovo vješto oko preleti preko kola i ustanovi da su u vrlo lošem stanju. Boja se sasvim oljuštila, a par konja bio je potpuno neskladan. Učini mu se čudnim da čovjek Lymanova izgleda i utjecaja dozvoljava da mu stvari ovako padaju.

Kola zatim odoše ulicom, a vlasnik se trgovine umorno vrati u zgradu. Jimov pogled klizne dalje niz ulicu. Pokraj hotela bila je s druge strane prodavaonica konjske opreme, zatim brijačnica i iza nje staja u kojoj ga čeka Ellen Carter da mu nešto kaže.

Prijede ulicu i uđe u Trautnerovu željezariju. Sijedi čovjek ga pogleda oštro preko stroja na kojem je radio i obriše ruke o pregaču. Stane pred Jima i otvoreno reče:

— Znam što se prošle noći dogodilo i ne želim ništa više čuti o tome. Ako ste došli tražiti neprilike, mene izostavite.

Trautnerov glas ... ako je on bio

vlasnik... bio je na rubu histerije i zato Jim progovori pažljivo i smireno:

— Zabunili ste se, Trautner. Meni su ne prilike potrebne toliko koliko i vama. Ako još do njih dode, budite uvjereni da ih ja neću izazvati.

— I? — Vlasnik željeznarije nepovjerljivo odmahne glavom. — Kažu da sve vi počeli tučnjavu s Jakeom Lymanom. To ne bi učinio nitko tko izbjegava gužvu.

— Čuli ste samo jednu stranu — Jim će sa smiješkom — ali ja nisam došao da bih razgovarao o Jakeu Lymanu, pa zato zaboravimo prošlu noć. Zanima me tovar po koji ste poslali. Ako nije tajna, odakle dolazi i što je to?

Kako čovjek nije ništa rekao kada ga je oslovio prezimenom, bilo je očito da je on vlasnik.

— Pa nije tajna, rekao bih. To su tri paketa razne željezne robe, a nalaze se u skladištu u Flintvillu. To je četrdeset milja odavde.

— Znam. Prošao sam kroz njega prije nekoliko dana. Tamo završava pruga. Koliko su te tri kutije teške?

— Oko četristo funti. Zašto vas to zanima?

— Samo čas. — Jim brzo izračuna u glavi. — Ako natovari još neke stvari, to bi vas s dostavom pred vrata trebalo koštati oko šest dolara.

Trautner se gorko osmijehne.

— To sam vam i ja mogao reći. Trebao bi se vratiti do četvrtka, ali neće. Ako bude sreće, stići će za deset dana.

— Problemi s kolima?

— Jasno. Problemi s kolima, a nikoga za to nije briga. — Bilo je očito da se Trautner već dugo bunio zbog toga i sada je bio zadovoljan što se mogao nekome izjadati. — I to će me koštati dvadeset pet dolara. No

što to vama znači, stranče? Što se vas tiče koliko ja plaćam prevoz?

— Možda me se tiče. Bavim se prijevozom, odnosno bavio sam se u Coloradu. — Pruži ruku i predstavi se: — Jim Dixon, gospodine Trautner. Hvala na obavijestima.

Oklijevajući, trgovac mu stisne ruku.

— Nemojte misliti da sam ja na nečijoj strani — reče nelagodno.

— Ne brinite — razuvjeri ga Jim. — Već sam se uvjerio da ovdje postoji samo jedna strana. Strana Monte Lymana.

Nije čudno što se Monte Lyman toliko trudi da grad drži u strahu, razmišljao je Dixon dok je izlazio iz trgovine. Pokraj njegovih visokih cijena i slabe usluge propao bi za tjedan dana ako bi se pojavila konkurencija. A možda su ranč i drugi poslovi Monte Lyman važniji, a prijevoz tereta je tek usputni posao?

Šerif je upravo izišao iz ureda i zastao na nogostupu. Možda on ima u rukama rješenje te situacije, pomisli Jim i krene prema njemu. Monte Lyman ne može zlostavljati cijeli grad a da šerif to ne zna.

Šerif ga primijeti i okrene se prema njemu, spustivši ruke na isti način koji Jim bijaše zamijetio pret hodne večeri.

— Dobro jutro, šerife!

— Dobro jutro! — odvrati Ellis i namršti se na Jimove ogrebotine.

— Čujem da vam nije trebalo mnogo da se uvalite u ne prilike, Dixone.

— Nikakve ne prilike. — Jim se pitao koliko Ellis zna o noćasnjim događajima. — Pretpostavljam da vam je Jake Lyman ispričao svoju varijantu. Prema onome što je on imao za reći — nastavi sa smiješkom Jim — čudim se da me niste odmah strpali u zatvor.

– Kada bih smatrao da vam je mjesto u zatvoru, već biste bili tamo.

– U to sam uvjeren. – Jim je bio pomalo zatečen sugovornikovom arogancijom, ali mirno doda: – Budući da nisam, možemo li časom porazgovarati u vašem uredu?

– Uдите!

Ellis otvori vrata i pozove Jima da uđe, pa sjedne za stol.

– Što vam je na umu, Dixone? Ako je u pitanju ta tučnjava s Lymanom, savjetujem vam da to zaboravite. Tako dugo dok Jake to ne potegne, mene se sve to ne tiče.

Jim ga je nekoliko trenutaka proučavao, pitajući se što to na njemu izaziva nepovjerenje. Oči su mu bile prodorne, pogled čvrst. Brada je, međutim, odavala slabost.

– A što ako vam kažem da je Jake to već potegao? Da je našao pomoćnike i usred noći upao kod mene?

Šerif se namršti.

– To tvrdite vi, Dixone, što ćete ako zatražim dokaze? Ne možete očekivati da više vjerujem strancu nego uglednom građaninu.

– Doista ne mogu.

– Dobro, Dixone, ako imate što za reći, recite. Imam i drugih poslova.

– Da, šerife – Jim pogleda Ellisa u oči – kao što rekoste, treba imati dokaze. – Namršti se. – Zaboravimo, dakle, da sam bilo što rekao. Htio sam samo vidjeti kako stvari stoje. Mislim da će biti najbolje da se vratim u štalu. Gospoda Carter zacijelo ima drugog posla.

– Ne namjeravate valjda tamo raditi? – upita oštro šerif.

– Ne. Obećao sam joj samo da ću ostati dok joj se muž ne vrati.

– To može dugo potrajati, Dixo-

ne. Da sam na vašem mjestu, osedlao bih konja i odjahao. Ako se ovdje zadržite, upast ćete u neprilike.

– S vama? Jeste li na to mislili?

– Ne sa mnom, do vraga! Ellis će mrko, pa nastavi: – Možda ne znate, ali ste izabrali pogrešnu osobu za tučnjavu. Lymanovi su ovdje prilično važni ljudi.

– Znam, to su mi osobno rekli. Recite, šerife, za koga vi radite, za Monte Lymana ili za Cottonwood?

– Do đavola, Dixone, to je vražje pitanje!

– Možda je i odgovor vražji. Jeste li tako mislili?

Ellisova usnica zaigra.

– Pripazite, Dixone, mene ne možete previše izazivati.

– To mi je potpuno jasno. Zapravo, i sam sam takav. – Otvori vrata. – Ako me zbog nečega zatrebate, bit ću u staji. Mislim da mi neće naškoditi ako pričekam Cartera.

Ellis nije odgovorio i Jim izide.

Nasuprot staji bio je privezan veliki sivi pastuh s luksuznim sedlom i srebrnim ukrasima. Dok je prelazio ulicu, Jim se sjeti da je prošle noći Monte Lyman jahao takvog konja.

* * *

Monte Lyman je bio ledima okrenut ulazu, ali je okrenuo glavu kada je Jim ušao i odmah zatim se okrenuo prema vratima, posegnuvši za revolverom. Po neskrivenom izrazu iznenađenja bilo je očito kako je bio uvjeren da je Jim napustio njihov kraj.

Srećom, Jim je bio pripremljen čim je spazio konja, jer bi u protivnom ta Monteova kretnja završila pucnjavom. To bi, ipak, bio problem, jer je Ellen Carter stajala negdje između njih dvojice. Budući da je oče-

kivao takav pokret, Jim je držao ruku što dalje od revolvera. Glumio je da ne primjećuje Lymanov pokret i ni ma čim nije odao da ga poznaje.

– Oprostite što ste me tako dugo čekali, gospodo Carter. Zadržao sam se s nekim ljudima.

– U redu je – reče Ellen, pa se pomakne. – Ovo je gospodin Lyman, gospodine Dixon. Njegovog brata ste...

– Žao mi je zbog one male čarke s Jakcom, gospodine Lyman. Ta je tučnjava bila potpuno nepotrebna. Valjda smo sinoć obojica bila malo nervozni.

Bilo je očito da se Monte muči kako bi se sabrao i shvatio što se događa. Sasvim nevoljko, odmakne ruku od revolvera. Kad je prihvatio Jimovu, kratko ju je stisnuo i odmah se povukao.

– Jake je dovoljno odrastao da sam sređuje svoje svade – reče s naporom.

Lijevom se rukom nervozno poigravao krajičkom kaputa i Jim primijeti da mu nedostaje dugme. Začudi se, jer je vidio da je to isti kaput koji je Lyman imao i sinoć, a tada je sva dugmad bila na mjestu. Bila je to beznačajnost, ali Jim odlučio da je iskoristi. Pokaže rukom na kaput.

– Izgleda da ste imali neku nezgodu, gospodine Lyman.

– Sitnica, izgubio sam dugme – odmahne Lyman nervozno. – Kupit ću drugo u dućanu.

– Nisam baš uvjeren. To je vrlo fin kaput i takvu dugmad nije lako naći. – Nagne se naprijed, kao da proučava dugmad, i zadovoljno primijeti da je Monte nezadovoljan. – Znate, mislim da imam jedno baš takvo. Pričekajte trenutak, da pogledam.

– Zaboravite! – oštro će Lyman. Ellen ga iznenađeno pogleda, no Jim je već bio na vratima sobice. Prisjeti se kako je zgrabio Monteov kaput prije nego se onesvijestio, i sada je pronašao dugme na podu, zajedno s ostalim smećem. Podigne ga, pa požuri natrag u staju.

Monte ga je promatrao mrko, Ellen zbunjeno, a on se ponašao kao da će ih oduševiti ono što je našao. Pride Monte i prisloni dugme uz jedno od preostalih.

– Baš kao što sam mislio! – Nasmiješi se. – Odgovara savršeno. Imao sam pravo, to je vrlo skupo dugme.

– Da, Dixone, skupo je! – Lyman zgrabi dugme i posegne u džep, pa izvadi dolar. – Mislim da će to biti dovoljno.

Jim zaniječe glavom.

– Kao što rekoh, takvo je dugme vrlo skupo. Ovo me je koštalo dvadeset dolara i mnogo nevolja. – Pogleda Monte u oči. – Nevolje ću pripisati na račun vlastitog iskustva, ali ne mogu si priuštiti da na njemu izgubim novac.

Ellen, koja je dosad samo slušala, progovori:

– Zacijelo se šalite, gospodine Dixone. Obično dugme ne može koštati dvadeset dolara.

– Ne, gospodo, ne može – suglasi se Jim – ali to nije obično dugme. – Pogleda Monte. – Onda, gospodine Lyman? Biste li se složili s tom cijenom?

Monteovo se lice zajapuri i on posegne u džep, pa izvuče dvije novčanice od deset dolara. Usne su mu se iskrivile.

– Budući da imate takvu zbirku dugmadi, znat ću kamo da pošaljem svoje prijatelje. Jedan od njih

tražio je jučer baš takvo. Momak po imenu Zale.

— Pošaljite ga. Možda imam nešto što mu treba. — Okrenuo se prema konjima. — Čeka me posao.

Monte nije ništa odgovorio. Krenu prema izlazu, a Ellen za njim. Malo zatim Jim začuje konja kako se udaljava galopom i suho se nasmiješi. Barem jednom u životu netko je uspio iznenaditi Lymana, pomisli ali sljedeći puta neće biti tako lako.

Izveo je konja iz pregratka i zatekao Ellen Carter kako ga promatra.

— O čemu je riječ u vezi s tim dugmetom, gospodine Dixon? Ako je posrijedi šala, mislim da je gospodin Lyman nije shvatio.

— Neki ljudi naprosto nemaju smisla za šale, gospodo. Možda je i gospodin Lyman jedan od tih. — Pokaže glavom prema pregracima. — Jesu li svi konji vaši ili ih samo čuvate?

— Ima i jednih i drugih. Ovaj kojeg sada vodite pripada Luckyju Odomu, vlasniku saluna. — Namrštila se. — Ako mi ne želite reći što se događa, ne mogu vas prisiliti.

— Na vašem mjestu ne bih brinuo, gospodo Carter. Znate kakvi su muškarci. Bave se glupostima. Ništa što bi vas moralo posebno zabrinjavati.

— Dobro — uzdahne. — Uostalom, htjela sam vam reći da ne morate ostati ovdje. Lijepo je što ste mi ponudili pomoć, ali vjerojatno imate prečeg posla.

— Znači, otkazujete mi? Zar sam što pogriješio.

— Prokletstvo, dobro znate da nije to posrijedi! — Pride bliže i pogleda ga preko konjskih leđa. — Što smjerate? Upetljali ste se u tučnjavu tek što ste došli u grad, onda ste

mi ponudili pomoć zato što nisam imala nikoga da mi pričuva konjušnicu, a sada se pojavilo to dugme. Kad vam kažem da ne morate održati obećanje, vi se pravite kao da vas otpuštam. Kakav ste to vi čovjek?

— Mislim da sam sasvim običan momak. — Jim skine šešir i prode prstima kroz kosu. — Čovjek kojem su postale zamorne duge sjevernjačke zime pa je krenuo u potragu za toplijim mjestom gdje bi otpočeo prijevoznički posao. — Počeše se po bradi. — Mislim da nisam mnogo ružniji od prosječnih tipova kad me brijač sredi, gospodo. Možda ćete se u to uvjeriti ako me ne otpustite. Sada, kada sam nabavio novac za šišanje. — Nasmije se. — Časti mi, gospodo, nisam imao ni centa dok nisam prodao to dugme.

— Pobijedili ste, gospodine Dixon! — Nasmijala se, a oči joj zasjaše. — Ne znam zašto ste ovdje ali ako želite ostati, bit će mi drago... to jest, dok se moj muž ne vrati.

Otišla je, a Jim ju je pratio pogledom preko ulice dok je lak jutarnji vjetar vijorio suknjom oko vitkih nogu. Kada se izgubila s vidika, on dubokne uzdahne. »Dok se muž ne vrati«, tako je rekla i tako mora biti.

Privezao je konja i vratio se poslu, ali prošlo je dosta vremena dok je uspio odvratiti misli od Ellen Carter i početi razmišljati o Monte Lymanu.

* * *

Kad je Monte napustio staju, potjerao je snažno konja prema svo-
me ranču Rocking L. Namjeravao je svratiti u prijevozni ured, ali je susret s Jimom Dixonom promijenio njegove planove i ostavio gorak

okus u njegovim ustima. Da bude još gore, bio je siguran da će ga brat podsjetiti kako je upravo on, Jake, predlagao sinoć da Dixona ubiju.

Možda je zaista to i trebalo učiniti, ali imalo je to i nedostataka. U početku, kada je tek bio došao u Cottonwood, morao je ukloniti nekoliko ljudi koji su mu pokušavali stati na put. Sada sve već dulje od godinu dana teče glatko i ubijanja su nepotrebna. Ljudi su shvatili da je moćan, iako to više nije otvoreno pokazivao, i pazili su da ne pređu granicu. Upravo kako je on želio.

Taj njegov glupavi brat! Jake je gluplji od mutavog Zalca. Da je imao makar malo pameti, bio bi sinoć izbjegao tučnjavu i Dixon bi dosad već bio otišao. Postojalo je i drugo rješenje... s kojim bi se Jake odmah suglasio... da ubiju Dixona. Građani bi to mirno promatrali, kao što su i dosad, pogotovo zato što u gradu nema organizirane grupe da se odupre. U stvari, nema nikoga tko bi imao hrabrosti da progovori osim starog pijetla Lukca Turnera, ali on nije važan.

Jake je sjedio na trijemu i gledao ga kao da očekuje neku pokudu, ali Monte se do tada već smirio i upita mirno:

– Jesu li ostali izjahali?

Jake kimne i ustane.

– Svi osim kuhara i Zalea. Muta-vi je gore, pod strehom. Petlja oko ptice kojoj se slomilo krilo i silno je oko toga uzbuđen. K vragu, Monte, taj nije normalan! Trebao bi ga se riješiti.

– Zaboravi Zalea, ima nešto važnije. – Spusti glas. – Sjećaš li se Aca Conroya?

– Naravno. – Jake se nasmije.

– Vidio sam ga kad je ubio dvojicu

prošlog mjeseca u Flintvillu. Zašto?

– Najčešće je u Dutch Deadfallu. Želim da ga potražiš.

– Što da mu kažem ako ga na-dem?

– Samo to da imam posao za njega. Posao koji mu odgovara. Reci mu da će ga sutra navečer u ošam netko čekati iza saluna »Happy Day«. – Izvuče iz džepa snop novčanica i odvoji tri ili četiri. – Daj mu ovo. Znat će da je u pitanju posao.

Jake zausti da nešto kaže, ali ga Monte presiječe pogledom.

– Ne dozvoli da netko vidi da s njim razgovaraš ako je ikako moguće. Što god radio, ne spominji imena. Mislim da te Conroy ne poznaje ali ako te prepozna, zaboravi cijeli slučaj i vrati se.

– Dobro. – Jake se okrene i uputi prema koralu, a onda se osvrne. – Što je posrijedi, Monte? Zašto unajmljuješ Conroya?

– Reći ću ti samo ovo, Jake. – Monte se gorko nasmiješi. – Dixon nije poslušao moj savjet. Vratio se u Cottonwood.

– Prokletstvo! – Jakove oči se suziše. – Rekao sam ti...

Monte uđe u kuću a da nije odgovorio. Jake je nekoliko trenutaka zurio u zatvorena vrata, zatim krene prema koralu. Malo poslije izjahao je i krenuo u suprotnom smjeru od Cottonwooda.

* * *

Tijekom dana ništa se nije dogodilo i Jim je do zalaska sunca sredio staju: očistio pregratke, popravio polomljene daske i istimario konje, koje nitko danima nije ni dirnuo.

Upoznao je i nekoliko stanovnika Cottonwooda: vlasnika saluna

»Happy Day« Luckyja Odoma, koji je popodne došao po svog konja i ljubazno s njime razgovarao ali jasno pokazao da ne želi prijateljevati, velikoga pognutog čovjeka kojega bijaše vidio ispred hotela i koji se zvao Ben Macey, Doca Bowlesa, sitnog čovjeka sivih očiju koji je došao po svoju dvokolicu da se odveze do udaljene kolibe gdje je neka žena radala.

Svi su ga znatiželjno promatrali, kao da se pitaju koja se to budala usudila suprotstaviti Lymanovima, Doc Bowles je to i izrekao. Proučavao je Jima nekoliko trenutaka, zatim otvoreno rekao:

– Pretpostavljam, Dixone, da znate kako se priča da nećete živ dočekati kraj tjedna. – Nasmiješio se dok je to govorio i Jim nije osjetio nimalo odbojnosti. – U salunu se čak i klade na to.

– Netko će možda doći do lake zarade. – I Jim se smiješio. – Jednom su se tako kladili i u Gunnisonu, pa sam ih prešao, doktore.

– Možda imate pravo. U svakom slučaju, imate više izgleda nego ja da dobijem novac od onih kamo idem. – Uspeo se u dvokolicu i prihvatilo uzde iz Jimovih ruku. – Budite na oprezu, mladiću. Ja sam običan provincijski liječnik i ne mogu mnogo učiniti za čovjeka koji je u lošem stanju.

– Upamtit ću to, doktore – i srdačno ga isprati, pa krene ka salunu.

Pred salunom je bilo nekoliko konja i barem su dva imala žig Rocking L, za koji je znao da pripada Monteu Lymanu. Unutra su barem dvojica od šestorice bili goniči stoke i on je bio siguran da su to ljudi s ranča Rocking L. Pogledali su ga pažljivo, ali nitko nije rekao ni rije-

či kada je sjeo pred točionik i naručio viski. Pio je polako, svjestan napete tišine, zatim kimne Odomu i izide.

Kad se našao na ulici, posegne u džep za duhanom. Sjetio se da ga nema, pa krene u trgovinu. Da bi došao do nje, morao je proći pored Ellisovog ureda. Šerif je stajao na vratima i pušio cigaru. Načas je izvadi iz usta i reče:

– Još imate vremena da se predomislite, Dixone. Ova je noć krajna za jahanje.

Jim pogleda u nebo.

– Zaista je, šerife – suglasi se – ali i za spavanje, a ja imam što nadoknaditi.

– To je vaš problem, Dixone – oštro će Ellis. – Barem za sada.

– Tako je – reče Jim, pa produži prema staji.

Suhonjavi ga čovječuljak, kojemu je prema napisu na izlogu ime Fred Hillegoss, požuri uslužiti. Čim je to uradio, počne zatvarati i Jim žurno izide.

U staji je bilo sve tiho i Jim je neko vrijeme stajao na vratima i pušio promatrajući zalazak sunca. Ben Macey je izašao iz hotela i upalio svjetiljku a malo kasnije Steve Ellis pripali vatru u buretu smole. Nešto niže u obiteljskim kućama počele su se paliti lampe. Jim je pokušao razabrati koji je prozor Ellen Carter ali nije bio siguran. Znao je da nije vrijeme da o tome razmišlja i zato se zagleda u zvjezdano nebo primjećujući razliku između pretходne olujne večeri i ove vedre noći.

Dva kauboja s ranča Rocking L izidu iz saluna i upute se iz grada.

Jim zatvori ulazna vrata i kroz mrak prođe do sobice. Tek tu upali svjetiljku. Sada više nije imao vremena da je očisti ali učinit će to su-

tra, osim, prisjetio se, ako se noćas nešto ne dogodi. Da se osigura, gurnjem zakrili prozor, iako je bio zakovan, i zaključa vrata. To mu nije bilo dovoljno, pa uzme stolac i stavi ga pod kvaku, tako da će pasti ako ih netko pokuša otvoriti i probuditi ga.

Kad se ujutro probudio, stolac je i dalje bio prislonjen na vrata. Bio je zadovoljan što se ništa nije dogodilo. Ustane, obrije se a da nije ozlijedio kraste, pa krene na zajuttrak.

Dan je utrošio na to da uredi cijelu staju, a navečer ponovo poslije večere prijede u salun, na uobičajeni viski prije spavanja.

Pred salunom sada nije bilo konja s ranča Rocking L, a unutra je bio samo Simon Trautner. Trgovac je preko točionika razgovarao s Odomom. Kada je Jim ušao, obojica se okrenu i kimnu mu.

– 'Veče, Dixone! – reče Odom.

Dok je vlasnik saluna stavljao pred Jima čašu da ulije viski, u salun uđe neki stranac.

Lice mu je bilo kao u orla i na prvi pogled moglo bi se pomisliti da je gonič stoke. Jim je, međutim odmah primijetio nisko obješen revolver i glatke bijele ruke, koje očito nisu znale za težak kaubojski posao.

Pridošlica je na trenutak zastao na poluotvorenim vratima, a zatim uđe i pride Jimu.

– Dixon? – upita. – Jim Dixon?

– To mi je ime, stranče – Jim se okrene – ali ne pamtim da smo se negdje sreli.

Na čovjekovu oštru licu pojavi se neugodan osmijeh.

– Nisi imao što upamtiti, Dixone. Jedini razlog zbog kojega sam te prepoznao je to što su te tamo opisali.

– Tko?

– Kakvo pitanje? Pa znaš na koga mislim. Harper i Townsend. – Usme mu se zgrče. – Vjerojatno ćeš reći da za njih nikada nisi čuo. Naime, rekli su mi da ćeš to reći.

Jim je promatrao neznanca i pitao se što namjerava iako je bio gotovo siguran da zna odgovor. Prezime Harper i Townsend nisu mu značila baš ništa, ali je morao postojati jak razlog da se ona glasno izgovore.

Odom i trgovac sasvim su utihnuli. Strančev je glas bio jači nego što je trebalo kada je nastavio:

– Dobro, Dixone. Rekli su da se i ne moraš sjetiti njihovih imena. Rekli su mi i to neka donesem novac, ili da te dovedem. Biraj!

To što je čovjek govorio nije imalo nikakva smisla, ali ono što je radio i pogled u njegovim očima jest. Ruka mu je bila blizu drške revolvea.

Netko ga je poslao, zaključi Jim, ali ne po novac. Da li mu to Monte Lyman vraća dug? U ovom trenutku to i nije bilo važno. Tko god bio iza ovoga doveo je Jima u situaciju u kojoj nije mogao birati. Mogao se upustiti u raspravu, ali to bi u Odoma i Trautera izazvalo sumnju da ima neke istine u optužbama. Mogao je odbiti da pođe i poginuti od metka.

Bila je to situacija koja je zahtijevala brzu odluku.

– Ti si lažljivac – reče hladno. – Nikada nisi čuo za...

Čovjek je očito očekivao nešto drugo. Zaprepašten, načas se ukoči, a zatim zgrabi revolver. Jim prolije viski po njegovoj ruci i revolveru.

Bilo je to tako neočekivano da je to na trenutak omelo neznanačev pokret. U tom djeliću sekunde Jim je izvukao svoj revolver i povukao

obarač. Strančev se revolver počeo ispravljati, ali se njegov prst prera-
no zgrčio na obaraču i metak se za-
rije u pod. Koljena mu se presaviju
i on zatetura, pa padne pošto je
udario u točionik.

Sve se zbilo takvom brzinom da
Odom i Trautner nisu uspjeli shva-
titi što se dogodilo. Onda se izraz
njihovih lica promijeni i Trautner
iznenadeno promuća:

— Ubili ste ga!

Jim kimne.

— Čuli ste što je bilo. Nikada ni-
sam čuo ni za Harpera ni za Town-
senda. Ovaj čovjek je bio revolveraš
i netko ga je unajmio da me ubije.
Najvjerojatnije Monte Lyman. Re-
kao je da će to učiniti ako se vra-
tim.

Čim je to izgovorio, znao je da je
pogriješio. Ta dvojica su njegovi je-
dini svjedoci, a oni neće reći ništa
što se Monte Lymanu ne bi svidje-
lo. Bilo je to više nego očito iz stra-
ha što se pojavio na njihovim lici-
ma.

Vani, na nogostupu, začuju se ko-
raci i malo zatim u salun uđe Ellis,
s revolverom u ruci.

Šerif baci kratak pogled na ubi-
jenoga, a onda na Jimov revolver
koji mu je još bio u ruci. Izgledalo
je kao da će u njega uperiti svoj re-
volver ali kako nije bio siguran što
bi Jim uradio, vrati ga u korice. Za-
tim se sagne i okrene revolveraša
na leđa.

Ako ga je i poznavao, ni ma čime
to nije pokazao. Poslije nekoliko
trenutaka uspravi se i pogleda Ji-
ma.

— Dixone, što se dogodilo?

Jim spremi revolver i tiho odgo-
vori:

— Ovaj je čovjek upao ovamo s
nekom izmišljenom pričom o tipo-
vima što se prezivaju Harper i

Townsend. Tražio se da mu dam ne-
kakav novac ili će me povesti sa so-
bom. Kada sam se usprotivio, pote-
gao je revolver. Bio sam dovoljno
spretan da budem brži.

— Tako jednostavno — reče šerif,
pa pokaže glavom prema mrtvacu.

— Tko je on, Dixone?

— To vi recite meni. Nikad ga u
životu nisam vidio.

— Ne? — Šerif upitno podigne
obrve, a zatim se okrene prema tr-
govcu i krčmaru.

U salunu se u međuvremenu sku-
pilo nekoliko znatiželjnika, koji su
dotrčali na zvuk revolvera, ali su se
držali podalje.

— Što ti kažeš Trautner? Što si ti
vidio?

Trgovac nervozno rukom protrlja
obraz.

— Bilo je otprilike onako kako
ste čuli. Taj stranac... — rukom po-
kaže na mrtvaca — ...ušao je i re-
kao da traži Jima Dixona i da su ga
dvojica poslala neka od njega za-
traži novac. Mislim da su prezime-
na bila kao što je Dixon rekao...
Harper i Townsend. Dixon mu je re-
kao da laže i u sljedećem trenutku
stranac je bio mrtav.

— Tko je prvi potegnuo, Dixon ili
stranac?

Trautner na trenutak pogleda Ji-
ma, a onda obori pogled.

— To ne bih znao. Okrenuo sam
se da nešto kažem Odomu i tada se
to dogodilo...

Jim se ukrutio.

— Hej, Trautner, sve ste vidjeli!
Znate da je on prvi potegnuo. Zabo-
ga, čovječe, recite!

Trgovac pocrveni, ali zaniječe
glavom.

— Nisam vidio. Pitaj Odoma.

— Mene ne — brzo uzvratu Odom.

— Gledao sam Trautnera kad je po-
čela pucnjava.

– Dakle, Dixone? – šerif će ti-him glasom.

– Prokletstvo! – prasne Jim. – Zar ne vidite što se tu događa? Obojica su vidjela što se zbilo, ali se boje reći istinu. Kriv sam sam jer sam rekao da ga je sigurno poslao Monte Lyman.

Šerif se zlokobno namršti.

– Ne pogoršavajte stvar uvlačeći Lymana u to. Ni njega ni njegove ljude nisam od jučer vidio u gradu.

– To ne znači da nije mogao unajmiti revolveraša koji će me izazvati – Jimov se glas smekšavao kako je u njemu rasla ljutnja.

– Pogledajte ga, šerife. Na njemu se vidi da je revolveraš.

– Znači da si imao razloga prvi potegnuti – reče Ellis, a njegova se ruka približi revolveru. – Mogli bismo se objašnjavati cijele noći, ali to nas nikuda ne bi odvelo. Pritvorit ću te dok ne saznam što se stvarno dogodilo. – Pruži lijevu ruku. – Daj mi svoj revolver, Dixone.

– Počni – Jim će hladno. – To je jedini način da ga dobiješ.

Dok je Ellis razmišljao o Jimovu odgovoru, u grupi što je stajala kod vrata začuo se žamor. Jim je primijetio neodlučnost u šerifovim očima, ali znao je da postoji samo jedno rješenje. Čovjek Ellisova soja ne smije ustuknuti, jer bi ga to dokrajčilo. S druge strane, Jim je čvrsto odlučio kako neće dopustiti da ga zatvore u gradu kojim vlada Monte Lyman.

Čini se da su i ostali u prostoriji to shvatili, jer je zavládala zlokobna tišina. Međutim, vrlo je brzo razbije neko komešanje, a onda Luke Turner ljutito progovori:

– Pustite me da prodem, zvekani, prije nego što se ta dvojica poubijaju.

Probio se kroz skupinu i stao točno između Jima i Ellisa. Ledima okrenut Jimu, progovori oštrim glasom:

– Oduvijek si bio budala, Ellise, ali večeras ćeš potući sve rekorde. Otkuda ti pomisao da ovog čovjeka strpaš u zatvor? On nije prekršio zakon.

Ellis je bio bijesan, ali Jimu se učini da mu je i odlanulo.

– Na što ciljaš, Luke? – Pokazao je rukom mrtvaca. – On je upravo ubio čovjeka.

– Točno. Da nije, sada bi on ležao na podu. Vidio sam sve kroz prozor. Conroy je prvi potegnulo, ali je ovaj momak bio za dlaku brži. – Okrenuo se i opominjući pogleda Jima, a onda ponovo pogleda Ellisa. – Ti možda ne znaš tko je ovaj čovjek, ali ja znam. Ace Conray je jedan od najvećih razbojnika u ovome kraju. U životu sam dovoljno dugo bio predstavnik zakona da mogu prepoznati bandita kao što je ovaj, živog ili mrtvog.

Ellis gurne svoj revolver natrag u korice tako ljutito kao da bi ga najradije bacio u Luka. Onda se okrene i pogleda Trautnera i Odoma.

– Do vraga, zašto vas dvojica...

– Ne iskaljaj se na njima – presiječe ga Luke. – Kao što su rekli, oni nisu ništa vidjeli.

Jim iznenađeno pogleda starca, ali ga ne prekine. Bilo je čudo što se Luke u pravom trenutku našao kod prozora a Jim nije bio u prilici da provjerava čuda. Na Odomovu i Trautnerovu licu ugleda olakšanje.

– Dobro, Dixone – mrzovoljno će šerif. – Čini se da je u pitanju zabuna. – Izgleda, šerife – potvrdi Jim, pa pruži ruku Lukeu. – Vaš sam veliki dužnik. Nadam se da ću vam se kad-tad moći odužiti.

– Vraga kad-tad – šmrkne Luke. – Primam piće odmah.

– Pošteno – nasmije se Jim. – Recite, što ćete?

– Odom zna – odgovori Luke i pride točioniku.

Vlasnik saluna kimne i dohvati bocu.

– Ova je na račun kuće, momci.

– Pogleda Jima s krivnjom u očima. – Oprostite to vam nisam pomogao, gospodine, ali ne mogu svjedočiti o onome što nisam vidio.

– Zaboravite! – Jim baci dolar na točionik. – Ja plaćam naše piće. Gospodin Veliki bi mogao zamjeriti ako čuje da ste me častili.

– Tako se razgovara – reče Luke i ispije piće u jednom gutljaju. – Hvala, momče, i do videnja!

– Pričekajte, idem i ja! – reče Jim.

Izišli su zaobišavši dvojicu koja su pod šerifovim nadzorom iznosila mrtvog revolveraša. Vani Jim položi ruku na Lukeovo rame.

– Monte Lyman vas sigurno neće nagraditi zato što ste me spasili. Osvetit će vam se čak ako ne nosite revolver.

– Možda će pokušati – prizna Luke i pljune u prašinu – ali o tome ću brinuti kada se to dogodi. – Osmjehne se. – K vragu, ako bih stalno brinuo o stvarima koje nikako da se dogode, morao bih prestati piti.

Htio je poći ali ga Jimova ruka zaustavi.

– Pričekajete! – reče. – Možda vas to ne brine, ali brine mene. Sada sam u neku ruku odgovoran za vas zato što ste se zbog mene uvalili u neprilike. Nešto bih vam predložio. Zašto se ne biste preselili k meni u staju? Mjesta ima za obojicu, a udvoje će nas teško iznenaditi.

– Zašto ne – Luke će, sliježući

ramenima. – Nitko me ne čeka kod kuće. Kad bolje razmislim, prave kuće i nemam.

Sišao je s nogostupa i s Jimom krenuo prema konjušnici. Ben Macey je stajao na vratima hotela. Jim se iznenadio kad im je kimnuo i poželio laku noć.

Nešto je mučilo Jima i kada su stigli pred vrata staje, on zastane i ponovo položi ruku na Lukeovo rame.

– Luke, ako si bio na prozoru, zašto nisi prvi ušao u salun?

Stari se nasmije, a oči mu se zacakle pri svjetlu fenjera.

– Drago mi je da to pitaš ti, a ne šerif. – Osvrnuo se, pa hrapavim glasom prošaptao: – Nisam mnogo pogriješio, je li? Tako se nekako dogodilo?

Jim se glasno nasmije.

– Ti stari lažljivče! Nisi čak ni...

– Ne tako glasno – upadne Luke. – To te izvuklo, jel' tako?

– Bogami, jeste – suglasi se Jim – ali zašto si podržao Odoma i Trautnera kada su tvrdili da ne znaju tko je prvi povukao?

– Što bi bilo da sam ih nazvao lažljivcima? Počeli bi tvrditi da uopće nisam bio na prozoru. Ovako je ispalo da sam ja svjedočio za njih, pa nisu mogli reći da lažem jer bi tada morali priznati da su oni slagali. – Pogleda lukavo Jima. – Kad dođeš u moje godine, sinko, shvatit ćeš da vješt jezik vrijedi koliko i brz revolver.

– U tom si slučaju dobro naoružan. – Odmahnuvši glavom Jim doda: – Podsjećaš me na jednog od mojih kočijaša. Collie Peterson bi ribu uvjerio da joj ne treba voda. – Krenuo je da zatvori vrata, a onda zastane. – Trebaš li još nešto prije nego zatvorimo?

– Ne – nasmije se Luke. – Nisam navikao na svilenu pidžamu.

Zatvorili su vrata, pa pošli u spavaonicu. Jim upali svjetiljku i rukom pokaže na ležaj.

– Možeš na njemu spavati ako želiš, a sutra ćemo nabaviti još jedan.

Luke odmahne glavom.

– Pokušat ću radije na podu, jer s njega ne mogu pasti. Daj mi samo gunj.

– Reci mi, sinko, kako si se dokacio s Lymanovima? Znaš li ih otprije?

– Ne. – Jim se blijedo osmijehne.

– Do prije nekoliko večeri, kada sam ovamo bio doveo konja, nisam ni znao da postoji Jake ili njegov brat. Pomalo mi se čini kako bi bilo bolje da nisam ni saznao.

– Zašto se onda, do vraga, ne kupiš i odeš dok je još vrijeme. Nitko te ne sili da ostaneš.

– Bit će da sam u životu suviše često bio zbačen s mustangovih leđa pa mi je glava otvrdnula – odgovori naposljetku, odmahnuvši glavom. – Sve u svemu, nikako ne mogu probaviti da se nekakav tip poput Montea Lymana izživljava na meni.

– Čovjek zaželi da su neki od ovdašnjih momaka malo češće padali s mustanga – nasmije se Luke. – Možda bi onda smogli hrabrosti da stanu na dvije noge.

– Nemoj im previše zamjerati. Vjerojatno nisu svadljivci, a imaju i obitelji o kojima treba brinuti.

– Glupost! Upravo to što imaju obitelj najjači je razlog da visoko dignu glave. K vragu, pa u ovome gradu ima dovoljno muškaraca da protjeraju Lymanove, kada bi pokušali kako valja! – Luke uperi u Jima dršku lule kao da je revolver.

– Računaj! Monte na ranču Rocking L ima šest goniča, ne računajući Zalea i Jakea. Tu je i Yance Burham, koji vodi teretno poduzeće, i nekoliko loših kočijaša. Računajući i njega ima ih, dakle, tuce. A u gradu je dvostruko više muškaraca.

– Računajući i šerifa?

Luke opsuje.

– Da, i njega treba uračunati u Lymanovu bandu. Mislim da ni sam nije svjestan da je u stvari Lymanov čovjek, no nas je ipak više.

– Zaboravljaš nešto, Luke. Tuce ljudi koji znaju što žele vrijedi više od dva tuceta onih koji nemaju vođu. Imao sam se prilike uvjeriti, i to na dosta neugodan način, kakvi su ljudi u ovome gradu. Svi su tako navikli slušati da bi trebao sanduk dinamita da ih istjera iz njihovih mišjih rupa. Uostalom, mene se to ne tiče. Ja samo tražim mjesto gdje bih otvorio prijevozničko poduzeće. Iza mene stižu moja kola, konji i nekoliko kočijaša, ljudi koji već dugo za mene rade. Oni će ići za mnom dok ne nadem neko mjesto pogodno da ponovo počnemo raditi.

– Znači, uskoro ćeš otići – razočarano će Luke. – Ovdje, kako tvrde, nema mjesta za još jedno prijevozničko poduzeće.

– Nema? Jim se nasmije. – Jesi li ikada razgovarao s ljudima koji koriste usluge Lymanovog poduzeća?

Luke na trenutak prestane otkopčavati košulju.

– Ne namjeravaš, valjda, konkurirati Monteu Lymanu? Zaboravi na to, momče. Kad bi čak dovukao svoja kola ovamo, nitko se ne bi usudio tebi predati svoj teret da ga prevezeš. Ne vjerujem da bi tvoji ljudi uopće mogli dovesti kola ova-

mo a da ih Lymanovi ljudi odmah ne najure.

— Možda ne bi — prizna Jim — ali moja dva kočijaša nisu baš seoske učiteljice. Tex Forbes je prilično spretan s revolverom, a Collie Peterson sasvim sigurno neće promatrati pejsaž kada počne gužva. — Zamišljeno zakima, pa nastavi: — Kada si mi već tako predočio okolnosti, mislim da ću ipak ostati. Ne želim da Lyman umisli kako me je zastrašio i istjerao. — Luke ne reče ništa i Jim nastavi: — Da, tako ću uraditi. Poslat ću odmah poruku svojim ljudima, da znaju gdje sam. A sada na spavanje.

Ugasio je svjetiljku. U drugom kutu pod zaškripi kada je Luke legao na svoj improvizirani ležaj. Nekoliko je minuta vladala tišina, a onda Luke tiho reče:

— Čudan si tip, Dixone. Najprije me petnaest minuta uvjeravaš da ovdje nema ničega zbog čega bi vrijedilo ostati, a onda iznenada odlučiš ostati. — Načas ušuti, pa nastavi: — Čini mi se da si se brzo predomislio. Da to nema nekakve veze s Ellen Carter?

— Ne pričaj gluposti! — odbrusi Jim, ljutit što ga je starac prozreo. — Ellen Carter je udana žena.

Luke glasno šmrkne.

— To neće zaustaviti Montea Lymana, sinko. Imam ja i previše godina da bi me mogla zavarati njegova pretjerana ljubaznost. — Umišljaš, Luke. — Jim se nervozno promeškolji.

— Ne bi se Lyman usudio bilo što raditi dok joj je muž živ.

Čekao je Lukeov odgovor, ali nije ga bilo. Oslonio se na lakat i zagledao u mrak.

— No, zar bi se usudio?

— Otkud bih to ja znao? — Luke

se tiho nasmije. — Osim toga, rekao si da sve ovo s njom nema veze. Zato se smiri i pusti me da spavam.

Jim posluša. Gotovo istog trenutka Luke snažno zahrče, ali Jimu san nikako da dođe na oči. Možda starac ima pravo. Koliko je Ellen Carter utjecala na njegovu odluku da se zadrži u Cottonwoodu? Zurio je u tamu tražeći odgovor. Ne, to s njom nema veze, zaključio. Samo sam našao mjesto kojem je potrebno prijevozno poduzeće, a uz to ne volim da mi se zapovijeda.

Pa ipak, kada je naposljetku zaspa, sanjao je Ellen Carter, ne tretna kola.

* * *

Jutarnje je svjetlo ublažilo sve probleme i Jima obuzme radosno uzbuđenje pri pomisli da će ponovo raditi. Luke je već bio ustao kada se on probudio. Čuo ga je kako radi po staji.

Jim se obrijao i odjenuo. Kada je završavao s odijevanjem, Luke ude.

— Ipak si se probudio — reče starac. — Mislio sam da ćeš spavati cijelog dana.

Jim pogleda prema prozoru, s kojega je bila skinuta zavjesa.

— Koliko je sati? Pola šest?

— Više — odgovori Luke. — Ja sam na nogama već dva sata. Nahranio sam i napojio sve konje.

— Nisi trebao.

— Glupost! Radije nešto radim nego gubim vrijeme čekajući da se neki vrata u život. — Luke ga upitno pogleda. — Kada počneš s poslom — nastavi Luke — trebat će ti dobar radnik, pa ti moram pokazati što umijem. Dobro se snalazim s konjima.

— Mislio sam da ti se moja zamišao ne sviđa, no ako si se predomi-

slio, bit će najbolje da svojim ljudima pošaljem poruku. Za nekoliko dana bit će ovdje.

– Idi i napiši. Ja odoh na zajuttrak.

Otišao je, a Jim se vratio u spavaonicu, uzeo papir i napisao kratku poruku Petersonu i Forbesu, obavještavajući ih što namjerava. Kao da se naknadno prisjetio, doda na kraju: »Ovdje bi moglo biti neprilika. Ne morate doći ako ne želite.« Ako ništa drugo, to će ih sigurno privući. U isto vrijeme, to znači da moraju biti oprezni.

Presavio je poruku, zapečatio je, pa naslovio na Petersona u Flintvillu. Kad je završio, Luke se već vratio, čačkajući zube slamkom. Spazivši u Jimovim rukama pismo, pokaže glavom u smjeru hotela.

– Ostavi ga Benu Maceyu – reče. – Otići će podnevnom kočijom.

– Dobro. Odnijet ću pismo, pa poći zajutarkovati. Vraćam se za pola sata.

Prvi put je ušao u hotel i znatiželjno se ogleda primjećujući čistoću poda i prozora.

Kroz vrata na dnu predvorja uđe Ben Macey.

– Mogu li nešto učiniti za tebe, Dixone?

Jim potvrdi glavom, pa upita:

– Čujem da kočija polazi u podne?

– Odlaziš s njom, Dixone? Ne znamjeram ti, poslije onoga što je bilo prošle noći.

– Ne. Samo sam htio poslati pismo. – Jim mu pruži pismo i dolar. Zatim se ogleda da provjeri jesu li sami, pa doda: – Što znači ovo što si rekao? Zašto si pomislio da ću otići?

Macey se namršti na pismo, a on-

da ponovo pogleda Jima i sliježe ramenima.

– Kako nas nitko ne sluša mogu ti reći. Da se mene netko pokušava osloboditi unajmljujući čovjeka kao što je Ace Conroy, zaključio bih kako je vrijeme da se izgubim.

– Conroy je bio unajmljeni revolveraš?

– Radio je za svakoga tko je mogao platiti koliko je tražio – potvrdi vlasnik hotela. – Barem je bio na takvu glasu.

– Za koga je radio prošle noći? Maceyovo lice postade bezizražajno, kao da je navukao obrazinu. Stavio je dolar u džep, pa vratio sitniš.

Dobro, Dixone – reče. – Stići će sutra.

Okrenuo se, kao da je razgovor završen, no zaustavi ga Jimova ruka na ramenu.

– Pričekaj, Macey, nisam završio.

Vlasnik hotela se okrene i odmjeri ga hladnim pogledom.

– Što je, Dixone? Nešto nije u redu?

– Upravo i mene zanima što nije u redu. Ima li ikoga u ovome gradu tko ima hrabrosti da kaže što misli? Izgledaš pametan čovjek, Macey, i ne djeluješ kao kukavica, ali bojiš se izgovoriti Lymanovo ime. Nitko te ne može čuti i uvijek možeš poreći da si mi nešto rekao. Zašto onda nećeš?

– Dobro, Dixone – Macey nervozno ovlaži usne jezikom – odgovorit ću na tvoje pitanje, ali nemoj ga više nikada spominjati. Nešto tu zaista nije u redu, a odnosi se na Montea Lymana.* U početku smo mu se pokušali oduprijeti, ali rezultat svega toga su tri groba gore na brijegu. U jednom od tih grobova je

moj najbolji prijatelj, ali ja ga ne mogu osvetiti jer bi se isto dogodilo i meni. I to zato što nemam iza sebe zakon da me štiti dok se god Steve Ellis usuduje nešto poduzeti samo kad mu to Monte Lyman naredi.

Jim pokušava nešto reći, ali ga Macey spriječiti.

— Pitao si me, Dixone, pa dozvoli da završim. Uzmi kao primjer ovaj hotel. Otvorio sam ga prije devet godina. Upravo se počeo isplaćivati kad je Monte Lyman došao u grad. Hotel i sada dobro posluje, ali Lyman me prisilio da ga uzmem za ortaka i sada je polovica zarade njegova. Tako je i sa svim drugim poslovima u gradu. Nigdje nema njegova imena, ali on je tu. Pitao si, pa eto ti odgovor, Dixone. Zanimat će te, vjerojatno, zašto ništa ne poduzmem. Do vraga, zar misliš da nisam na to pomišljao milijun puta? Bojim se, to je. Znam što će se dogoditi ako krenem i naprosto se bojim. I svi ostali se boje. I ne pokušavaju nas mijenjati. Idi i pusti nas na miru.

— To ne mogu — odbije Jim. Sažaljevaao je Maceya, ali nije ga mogao kriviti. — Pobrini se da pismo ode kočijom. Do viđenja!

U restoranu Sully Madden posluži Jima, pa se okrenuo drugim gostima, koji su sjedili za stolovima i znatiželjno pogledavali prema Jimu.

Poslije nekog vremena uđe Monte Lyman, u pratnji mutavog Zala.

Ugledavši Jima, Lyman krene prema njemu. Zale ga je slijedio prazna pogleda. Nešto u izrazu njegova lica djelovalo je na Jima nelagodno i on se prisjeti što je Monte rekao Zaleu da učini ako se Jim vrati u grad. Naredenje je očito bilo

promijenjeno, jer Zale ostade miran.

Lyman sjedne na visoki stolac pored Jima, a Zale ostane stajati.

— Tražio sam te, Dixone. — Rančer i ne pokuša stišati glas. — Čuo sam da si se sinoć borio s momkom po imenu Ace Conroy i da si mene spominjao. Želio sam ti samo reći da s time nemam ništa.

— Pa, rekao si — Jim ispije kavu, pa počne ustajati.

— Čekaj! — oštro će Lyman. — To nije sve zbog čega sam došao. Mislio sam da možemo surađivati. Ti si u neku ruku bez posla a meni su potrebni dobri ljudi.

— Da preuzmem Conroyev posao? Ne, hvala. — Pomakao se, pa zeći da mu se Zale ne nade iza leđa.

— Budući da si ti svoje rekao, Lyman, sada ću ja tebi nešto ponuditi. Zanima li te?

— Nastavi! Ništa neću izgubiti ako čujem.

Gosti u restoranu su prestali jesti i počeli napeto slušati.

— Riječ je o prijevozničkom poslu — nastavi Jim. — Vidio sam dio tvoje opreme. U vrlo je jadnom stanju, jer joj ne posvećuješ dovoljno brige. — Nasmiješi se. — Unatoč onome što misliš, ja bih želio sve ovo mirno riješiti, pa ti predlažem da kažeš poštenu cijenu prijevoznog poduzeća i ja ću te riješiti te brige.

— Ni slučajno, Dixone. Razvio sam to u mali ali unosan posao i nije na prodaju. Imaš li nešto protiv?

— Ne, nemam. — Jim malo povisi glas, tako da ga svi dobro čuju. — Kao što si rekao, zaraduješ. Međutim, to nije rezultat dobrog posla nego toga što za prijevoz naplaćuješ tri ili četiri puta više nego što bi trebalo, a obavljaš ga sporo.

Predložio sam ti da prodaš poduzeće i ti si odbio, ali to ne znači da će ti posao i dalje dobro ići. – Ogleda se da vidi slušaju li ga svi prisutni, pa nastavi: – Otvorit ću ovdje vlastito prijevozno poduzeće, Lymane. Prevožit ću robu po cijeni koju si čovjek može priuštiti, a usluge ću obavljati solidno. Nemoj poslije reći da te nisam opomenuo.

Monte ga je gledao odvagujući nešto u glavi. Mutavi je Zale napeto čekao naređenje koje nije dolazilo.

Jim baci pola dolara na točionik, pa izide. Za sobom ostavi grobnu tišinu.

IV

Čim je ispratio Jima pogledom do kavane, Luke Turner se povukao u sjenu konjušnice i počeo raditi. Četkao je Maceyevu kobilu kad se na ulazu začuo lak korak. Ugleda siluetu Ellen Carter, kako se ocrta na svjetlu što je dopiralo izvana. Luke, koji se nije prestao diviti ženskoj ljepoti, trenutak ju je zadržao promatrao, a onda izide pred nju.

– Dobro jutro, gospodo Carter!

Iznenadena, brzo se osvrnula prije nego što je uzvratila pozdrav.

– Dobro jutro, Luke! – Nesigurno se osmjehnula, pa brzo dodala:

– Očekivala sam gospodina Dixona. Je li sve u redu?

– Sada jeste, ali uskoro neće biti.

– Pogleda je upitno. – Vjerujem da ste čuli što se sinoć zbilo u salunu? Ace Conroy je pokušao namamiti Dixona u dvoboj, pa je stradao.

– Ne, nisam čula.

Ukočila se i Luke primijeti da je problijedila, no ni ma čime nije pokazala da će oko toga biti problema. Luke je bio zadovoljan. To je samo potvrdilo njegovo mišljenje da

je Ellen ne samo lijepa nego i razumna žena.

– Netko je potplatio Conroya da satjera Dixona u kut kako bi on potegao revolver, ali ispalo je da je Jim brži.

– Hoćete reći... da ga je ubio?

– Nije imao izbora: morao je ubiti ili dopustiti da bude ubijen. Niste valjda očekivali da će samo stajati i pustiti da ga revolveraš ubije?

– Ne, to nisam očekivala – Ellen je bila potresena – ali postojao je zacijski način da se sve to riješi bez krvoprolića.

– Ne postoji takav način ako je jedan od sudionika zainteresiran baš za takvo raščišćavanje.

– Rekli ste da se taj čovjek zvao Ace Conroy. Nije li to onaj koji je nedavno ubio dva čovjeka u Flin-tvillu? – Kad je Luke potvrdio, Ellen nastavi: – Ako je gospodin Dixon tek sada dojahao iz Colorada, nisu se mogli poznavati. Zašto bi ga Conroy želio ubiti?

– Ne očekujte od mene odgovor. Možda bi vam mogao odgovoriti Monte Lyman.

– Oh! Znači, to ima veze s tučnjavom između gospodina Dixona i Jaka. – Zakima zabrinuto glavom. – Bojala sam se toga, pa sam rekla gospodinu Dixonu da može otići kad god želi. Mislim da se nešto dogodilo... nešto prije ovoga prošle noći... o čemu gospodin Dixon ne želi govoriti. Je li vama nešto pričao o tome?

– Nije. – Luke se naceri. – Mislite na modrice na njegovu licu? Nije mi poznato kako ih je zaradio i ne namjeravam se raspitivati. Rekao bi mi sam da to smatra potrebnim.

– Isto važi i za mene... to ste mislili?

– Nisam to rekao – reče Luke, pa upita: – Recite, Ellen, što namjeravate uraditi? – Rukom pokaže po staji. – Da se i ništa ne dogodi, ne možete očekivati da će Dixon vječno paziti na konjušnicu. On namjerava otvoriti prijevozno poduzeće, a vi ovo nećete moći održavati sami.

– Vjerojatno neću – prizna ona ljutito – a isto tako imate pravo kad tvrdite da gospodin Dixon ima preča posla, no on je i tako slobodan da ode kada to želi. Kad se moj muž vrati...

– Da? – Luke je primijetio bojažan u njezinim očima, ali nije mogao izdržati da ne doda: – Kada će to biti? Znate li datum?

– Dobro, možda i ne znam. – Ona ugrize usnu. – Možda se on uopće neće vratiti, ali to se tiče samo mene.

– Nemojte biti zlovoljni, djevojko – Luke će pomalo otresito. – Kada je netko star kao ja, nema vremena da bude uljudan. Mislim da oboje znamo da se vaš muž više neće pojaviti. Priznajte to samoj sebi i počnite nešto.

– Što, na primjer? – upita ona zbunjeno.

– To morate sami odlučiti. Ako zaključite kao ja, okolnosti su iste kao da nemate muža, onda se možete odvojiti od njega. Za takve stvari postoje zakoni. Uostalom, on je taj koji je otišao.

– Razmišljala sam već o tome, Luke, ali naprosto ne mogu. Možda sam luda, ali udala sam se za njega da dijelimo dobro i zlo i ne želim biti ta koja će prekinuti dogovor.

Luke nije dijelio njeno mišljenje, ali se divio njenoj iskrenosti.

– Kao što rekoh, odlučit ćete sami, ali ne možete ostati ovako dok Monte Lyman vreba na vas poput

orla koji se sprema zgrabiti sitnu poljsku životinjicu. Do vraga, curo – završi svečano – ako ne možeš uraditi drugo, prodaj sve i vrati se odakle si došla. Iz Missourija, zar ne?

Nije odmah odgovorila, a kada jest, glas joj je imao čudnu boju kao da govori o nekome dalekom sjećanju.

– Neću to učiniti, Luke. Neću se vratiti u Missouri. Tamo sam spalila sve mostove za sobom. – Osmjehnula se s gorčinom. – Zato neću prodati konjušnicu čak i da nadem kupca. Na primjer, Montea Lymana?

– Možda.

Luke nije mogao nikako zamisliti Lymana kao dobrog kupca, pogotovo zato što je ovoga više zanimala Ellen nego konjušnica. Spremao se da joj to kaže kad se pred ulazom začuju koraci, a onda ude Jim Dixon, s čudnim osmijehom na licu.

Osmijeh postane srdačniji kad spazi Ellen. Na trenutak Jim zaboravi sve osim mlade i lijepe žene što je stajala pred njim, a onda se sjeti da je za njega nedokučiva i smiješka nestade.

– Dobro jutro, šefe! – reče ležerno. – Vidim da razgovarate s mojim novim ortakom.

– Ortakom? – ponovi Ellen zbunjeno. – Zaboravila sam pitati Luka što uopće radi ovdje. – Osmjehnuvši se starcu brzo doda: – Ali nema nikakvih primjedaba.

– Samo vas zafrkava – reče Luke. – Poslije one gužve u salunu zabio si je u glavu da me mora držati na oku.

Jim primijeti Ellenin upitan pogled, pa reče tiho:

– Luke vam je, očito, pričao o sinoćnjoj gužvi. Ono što je sigurno prešutio jest to da samo zahvaljuju-

ći njemu nisam završio u zatvoru, ili možda pucao u šerifa i završio na vješalima.

– Ne pretjeruj! – ljutito će Luke.

– Nisam ništa posebno uradio.

Ellen pogleda jednog pa drugog, a zatim se oštro zagleda u Jima.

– Mislim da nikada neću čuti pravu istinu ali svejedno. Odlučila sam da prodam staju. To je jedina razumna stvar koju mogu uraditi.

Za Jima je to bilo sasvim neočekivano i on je nekoliko sekundi samo zurio u nju. Onda primijeti da Luke nelagodno zuri u pod i nasluti kakav se razgovor vodio prije nego što je on došao.

– Pričekajte, gospodo – reče. – Luke vam je možda napričao neke gluposti. Ako želite prodati konjušnicu da biste mene izvukli iz neprilike, griješite.

– Ne – odgovori ona energično – ne griješim! To nije posao za žene i može mi prouzročiti nove nevolje. Ja ću prodati, a vi možete krenuti dalje i naći neki drugi grad gdje ćete se baviti prijevozništvom. To je ono što želite, zar ne?

Jimova se usta razvuku u nekakav osmijeh.

– Više ne. – Protrlja bradu. – Ako mislite kako će me prodaja vaše staje natjerati da odem, bit će bolje da se odmah predomislite. – Nacerio se Luku, pa ponovo pogledao Ellen. – Upravo sam pokušao kupiti prijevozno poduzeće Montea Lymana. Kada je odbio, najavio sam mu malu konkurenciju.

– Zaboga! – Ellen ga zgrabi za ruku kao da ga namjerava zaustaviti silom. – Ne smijete to učiniti, gospodine Dixon! Nitko se neće usuditi da vam da posao kad bi to i želio. Ne ovdje. Ne ako im Monte Lyman naredi da ne smiju.

Jim pogleda njezinu ruku na svo-

joj i poželi da je nježno prihvati, ali se suzdrži.

– Vidjet ćemo, gospodo. Možda i nisu svi tako zaplašeni kako izgledaju. Možda će dokazati Lymanu da im ne može dovijeka naređivati.

Shvativši da ga ne može razuvjeriti, Ellen ubrzo ode. Njih dvojica nastave čistiti staju. Stari je s vremena na vrijeme s poštovanjem pogledavao prema Jimu, ali je misli zadržao za sebe. Progovorio je tek kad su stali da popuše cigarete.

– Ako sve ovo izvodiš zbog Ellen, traćiš vrijeme. Ona je čvrsto odlučila da će ostati uz onu propalicu od muža, ma što bilo. Izgleda da nije pristalica razvoda.

– Ako tako osjeća i misli, ne bih ni želio da je drukčija.

Luke se glasno nasmije.

– Kladim se da ne bi! Ali, kada je želiš... a sigurno je želiš... takvu kakva jest, ne možeš je imati. – Položi ruku na Jimovo rame. – To je loše, sinko, ali je tako.

– Želio sam i prije u životu mnoge stvari, pa sam preživio bez njih. Mislim da mogu i dalje – ali neće biti lako, doda u sebi. Ipak, ovako se bar mogu pobrinuti da nitko drugi ne iskoristi to što je nezaštićena. Posebno ne Monte Lyman.

– Evo Odoma – reče Luke. – Pitam se što hoće.

– Vjerojatno svog konja. Doveo ga je jučer u ovo doba.

No Odom nije došao samo po konja. Zastao je pred njima, očigledno nervozan, a onda pogleda Jima.

– Uzet ću svoga konja, Dixon. Odmah ću i podmiriti sav dug ako mi kažete kolika je svota.

– Je li to uobičajen način poslovanja u konjušnici, Odome, da se naplaćuje usred mjeseca?

Vlasnik saluna izbjegne njegov pogled.

– Mislim da nije, ali kako ja više neću ovdje držati konja, želim platiti račun.

– Recite, ako nije tajna, gdje ćete odsad držati konja?

– Nema tu nikakve tajne. Iza prijevoznikog poduzeća ima nekakva konjušnica. Jeftinija je – doda neuvjerljivo – a čovjek mora voditi računa o novcu.

– Sigurno.

Kad je Odom odjahao iz konjušnice, Jim pogleda Lukea i nasmije se.

– Monte ne gubi vrijeme, zar ne?

– Ne može se reći da je baš ble-sav – reče Luke, pa glavom pokaže prema ulici. – Evo i Bena.

Jim se okrenuo i ugledao vlasnika hotela. Ne čekajući da Macey stigne, reče Luku:

– Pripremi njegovog konja, a ja ću za to vrijeme s njim razgovarati.

– Krene prema Maceyu. – Došli ste po konja, zar ne?

Macey potvrdi.

– Kao što rekoh, ja sam kukavica. Neka drugi budu junaci, kao ih ima.

Začudo, Jim nije bio ljut na njega. Trebalo je hrabrosti da se suprostavi Lymanu i njegovoj tiraniji.

Do podneva je u staji osim njegovoga i pet Carterovih konja ostao samo konj Simona Trautnera. Jim ga je osedlao i čekao da dođe vlasnik. Kad se Trautner nije pojavio, Jim izvede konja iz pregratka.

– Nema smisla čekati – procijedi. – Ili ćemo raditi, ili zatvoriti.

Luke ne odgovori, a Jim uzjaše konja i potjera ga na ulicu. Pred željeznarijom sjaše i priveže konja za prečku.

– Tko vam je rekao da mi treba konj? – upita Trautner.

Zatečen, Jim se zagleda u sugovornikovo lice, a onda reče:

– Zar vam Monte Lyman nije ništa javio? Nitko više ne smije imati nikakva posla s Carterovima i konjušnicom. Možete unajmiti mjesto za konja u prijevoznikom poduzeću.

– Do vraga, Dixone, mislite da to ne znam?

Trautner obide tezgju. Jim je jasno vidio znake unutrašnje borbe u čovjeku.

– Budimo otvoreni, Trautnere. Namjeravate li prekršiti Lymanova naređenja?

Trgovac se škrtio nasmiješi.

– Upravo sam to sama sebe nagovarao, ali vi mi baš niste pomogli dovodeći konja ovamo.

– Ne razumijem. Kad smo se posljednji put vidjeli, niste htjeli Ellisu reći istinu koja bi mi spasila glavu, a prije toga ste me zamalo izjurili iz dućana kako netko ne bi pomislio da ste sa mnom bili pristojni.

– Baš me je to i mučilo Dixone, a pogotovo ono što ste rekli o Cottonwoodu i o tome da u gradu postoji samo jedna strana, i to Lymanova. – Tiho opsuje. – Nisam nikada bio kukavica, a u posljednje sam vrijeme baš to postao. – Nasmiješi se. – Nemam nikoga o kome bih trebao brinuti, kao ostali, pa me ne bi smjelo brinuti što će biti sa mnom.

– Znači, odlučili ste svima pokazati što mislite tako što ćete ignorirati Lymanove. – Jim pruži ruku. – Čast mi je da vam stegnem ruku, Trautnere. Za takvu odluku treba imati živce.

Trgovac mu usrdno stegne ruku.

– Nisu u pitanju živci, Dixone. Samo želim da mogu samom sebi pogledati u oči kada se ujutro brijem. Hajde, odvedite konja natrag prije nego se predomislim.

Promjena Trautnerova ponaša-

nja bila je ohrabrujuća i Jim se u konjušnicu vratio malone radostan. Ako je jedan smogao snage da se pobuni protiv Lymana, možda će je naći i drugi. Doduše, ostali imaju obitelji i njima to ne bi bilo lako.

Luke Turner je stajao na vratima i žvakao duhan. Natmureno je promatrao Jima.

– Kog si vruga tako sretan? Čovjek bi pomislio da te veseli što su te izbacili iz posla.

– Gluposti! – uzvratila Jim raspoloženo. – Već dva dana radim prilično solidno. Ne želiš valjda da se ubijem od posla?

– Duhovito! Misliš da će i Ellen Carter biti šaljivo to što više ne zaraduje ni dolara?

To otriježni Jima.

– Htio sam te nešto pitati. Ti si ovdje odavno, a ja sam novi. Koliko bi konjušnica kao ova trebala donositi na mjesec?

– Pa, to nije teško izračunati. Osim redovnih mušterija, s vremena na vrijeme nađu i prolazne. Zašto pitaš?

Umjesto da odgovori, Jim je pažljivo razgledao staju a onda prišao prozoru i pogledao mali pašnjak i slomljenu ogradu iza nje.

– A ova livada? Pripada li konjušnici?

– Oduvijek – odvratio Luke i pažljivo ga pogleda. – Što smjeraš, momče?

– Reći ću ti pošto razgovaram s Ellen Carter. – Izveo je svoga konja i osedlao ga. – Gdje stanuje?

– Treća kuća iza restorana, ali bolje da ne ideš tamo. Ljudi već svašta nagađaju oko tvog dolaska, useljenja u konjušnicu i toga što radiš za nju. Ako Monte dočuje da si počeo zalaziti u njezinu kuću, on će...

– Neka ga davo nosi! – naljuti

se Jim. – Ako ima što reći, neka mi kaže u lice.

– Htio bih biti prisutan kad do toga dode – nasmije se Luke.

Treća kuća od restorana nije se mnogo razlikovala od ostalih, ali su na čistim prozorima blistale svježe uškrobljene zavjese.

Jim priveže konja o drvo i pokuca. Malo zatim vrata se otvore. Ellen ga iznenađeno odmjeri. Preko ramena je imala ručnik i po mokroj kosi se vidjelo da ju je upravo oprala. Čak i tako izgledala je vrlo lijepo.

Jim se trudio da djeluje ležerno, ali Ellen je nešto ipak nazrijela, jer pocrveni i s pomalo usiljenim osmijehom upita:

– Što je, gospodine Dixon? Nešto nije u redu?

– Sve je u redu, gospodo. – Jim se nasmiješi. – Htio sam samo na kratko s vama razgovarati o poslu.

– Da, naravno. – Ellen širom otvori vrata da ga pusti u kuću, a onda pokaže rukom prema kuhinji.

– Ovdje možemo razgovarati. Pričekao je da ona sjedne, a zatim priuči stolac. Osvrnuo se načas po urednoj kuhinji, osjetivši miris svježe pečenog kruha, a onda pogleda ponovo Ellen. Želio joj je reći da lijepo izgleda, ali nije smogao hrabrosti. Njihov je odnos morao ostati strogo poslovan, a ovo je prilika da tako i počne.

– Razmišljao sam, gospodo, o vašoj konjušnici... vašoj i vašega muža. – Nije ga prekinula, pa nastavi: – Koliko mogu ocijeniti, zarada nije veća od šezdeset dolara na mjesec.

– To je malo više nego što zaradujemo – potvrdila je. – Nastavite!

– Dakle, mislio sam ovako. Imate solidnu konjušnicu sa šesnaest konjskih mjesta i pozadi nje pa-

šnjak koji bi se mogao upotrijebiti ako se ograda popravi. — Postao je opušteniji jer je govorio o poznatoj temi. Gledao ju je u oči. — Za sve to vi na mjesec primete šezdeset dolara. To nije loše, ali nije sigurno jer je Monte Lyman sklon potjerati sve vaše mušterije kad mu se to prohtije.

— Ne mislim...

— Dozvolite da dorečem, gospodo, prije nego nešto odlučite.

Nije htio reći da je Lyman već potjerao sve mušterije, bar ne dotle dok to ne bude nužno.

— Dobro, nastavite — reče Ellen.

— Kuda smjerate?

— Za moje prijevozništvo bit će mi potrebna zgrada s pregradama za konje i spavaonicom za moje ljude. Voljan sam vam plaćati šezdeset dolara na mjesec za najamninu, a posebno za korištenje vaših konja.

Ellen ga je neko vrijeme začudeno gledala, a onda reče:

— Zvuči predobro da bi bilo istinito, a čini mi se da tako i jest. Sažaljevate me zbog mojih nevolja, zar ne? — S lica joj nestane osmijeha. — Žao mi je, ali ne primam milostinju. Oboje znamo da nemate nikakvih izgleda ako Monte Lyman odluči da vas spriječi.

Pokuša ustati, ali je Jim preko stola uhvati za ruku.

— Pričekajte, gospodo Carter! Nemate pravo. — Bilo mu je važno da mu vjeruje. — Prije nego sam krenuo iz Colorada potrudio sam se da saznam nešto više o ovom kraju. Nema ni jednog drugoga prijevoznog poduzeća odavde do pruge u Flintvillu, niti sto kilometara južnije. Barem pola tuceta gradova morat će se opskrbljivati zbog sve većeg broja doseljenika i naprosto neću ostati bez posla.

U svojoj žestini nesvjesno ju je

povukao preko stola i sada su se gledali licem u lice na samo nekoliko centimetara. Promatrala ga je napeto poluotvorenih usana i on je, ne misleći, ustao, nagnuo se i poljubio je. Na trenutak je uzvratila, no odmah zatim u očima joj se pojavilo zaprepaštenje. Snažno se istrigne, povukavši svoju ruku iz njegove.

— Ne! — šapnu. — Zar ne vidite da...

Nije završila rečenicu, a u obraze joj se slilo rumenilo.

— Oprostite, Ellen... gospodo Carter. — Buljio je u tragove svojih prsta na njenoj ruci. — Oprostite, nisam htio, kunem se...

— Ne ispričavajte se. — Odlanulo mu je što u njenim očima nije bilo srdžbe, nego samo žaljenja. — Možda je dobro da se tako dogodilo — nastavi mlada žena. — Ubuduće znat ćemo se ponašati kako treba: strogo poslovno.

— Znači, prihvaćate ono što sam vam predložio?

— Upustit ću se u taj rizik. Mislim da i ja moram nešto riskirati.

— Nasmiješi se. — Uostalom, i nemam izbora. Monte Lyman me je puštao na miru dok... no, dok...

Ugrizla se za usnu i okrenula prema prozoru. Jim je znao što je htjela reći i oči mu se suze. Sljedeće Ellenine riječi ga zaprepaste.

— Još nešto, gospodine Dixon. Kada se moj muž vrati, odlučit će da li produžuje sporazum s vama ili ne.

— Prirodno — hladno će Jim, pa doda. — Kada se vrati.

Uzeo je šešir i krenuo prema vratima. Ona ga isprati. Dok se penjao u sedlo, nađu dva jahača. Jahali su u smjeru novog poduzeća.

Monte Lyman suho pozdravi.

— Dobro jutro, Dixone! — Pogleda prema kući i usne mu se iskrive.

– Nije li prerano za udvaranje, ili to nije važno dok god muža nema u blizini?

Krv je tutnjala u Jimovim ušima, ali nije se ni pomakao. Drugi je jačač bio Jake, koji je u ruci držao karabinku uperenu u Jimova prsa.

V

Dok se udaljavao od Jima i Ellen na licu Montea Lymana pojavio se tako gadan izraz da je čak i Jake zaključio kako je pametnije šutjeti.

Monte je dobro poznao Ellen Carter i znao je da sigurno nije posrijedi ono za što je optužio Dixona, no to ga je razbjesnilo više nego išta drugo. Do tada se trudio da Ellen stekne utisak kako prema njoj gaji samo poštovanje i plemenite osjećaje: da je smatra poštenom, udanom ženom prema kojoj baš zato ne bi mogao ništa drugo osjećati. Poslije ove provale bijesa i ljubomore prema Dixonu Ellen će ga gledati u drugom svjetlu. Njegove riječi sigurno nije prečula, jer se potrudio da bude glasan.

Opsuje. Bilo je, uostalom, glupo što se toliko trudio. Možda se Ellen trebao naprosto dočepati, kao i svega drugog. Ona je samo žena. Žena bez muževe zaštite, i to u gradu u kojem svi slušaju zapovijedi Montea Lymana i u kojem mu se nitko nije suprostavio. Nitko osim toga tipa iz Colorada, koji nije ništa jači od drugih, niti je sposobniji da preživi metak u leđa.

Te misli smire Montea i izbrišu napetost s njegova lica.

Primijetivši promjenu, Jake mu se obrati.

– Što namjeravaš uraditi, Monte? Zar ćeš mu dozvoliti da te tako prede?

– Kako to misliš?

– K vragu, Monte, mene ne mo-

žeš prevariti! Tebi se ta Carterova sviđa od prvog dana.

– A zašto mi se ne bi svidala?

– Zaboga, nisam mislio da ti se ne bi trebala svidati. K vragu, i ja bih je vrlo...

Teški Monteov dlan pljesne ga po licu.

– Drž' se dalje od nje! – drekne divljački, pa podrugljivo doda: Što je? ne usuduješ se potegnuti na mene?

Jake se trudio da ga gleda u oči, ali nije dugo izdržao. Spusti pogled i ruku s revolvera.

– Prokletstvo, Monte, jednog ćeš dana otići predaleko! Samo zato što si nekoliko godina stariji ne znači...

– Umukni! – nestrpljivo odmahne Monte. – Nećeš ti ništa učiniti, zato što se bojiš i zato jer znaš što bi bilo da se ja ne brinem za sve. Ova banda što radi za mene preuzela bi uzde, a ti ih ne bi mogao spriječiti.

– Nećeš ih ni ti uspjeti – progunda Jake – ako se nešto ubrzo ne dogodi. Momci nisu došli čuvati krave.

– Ne brini, dogodit će se. – Monte se osvrne prema konjušnici. – Vрати se na ranč i okupi momke. Reci im neka uzmu revolvere i večeras dođu u grad. Pokazat ćemo tim prokletim trgovcima tko je ovdje gazda!

* * *

Jim je upravo rasedljavao konja kada je Jake Lyman projurio pored njega u galopu žureći na ranč. Nije prošlo mnogo vremena od događaja pred kućom Ellen Carter. U Jimu se ponovo probudi bijes i on žestoko opsuje.

– Što je, momče? – Luke ga začuđeno pogleda. – Nešto te muči?

– Pitam se kamo Jake žuri.

– Što god da je, nije dobro. Jake i Monte su projahali ovuda prije nekoliko minuta. Mislio sam da idu u poduzeće provjeriti jesu li svi premjestili tamo svoje knjige.

– Vidio sam ih. Jake me je držao na nišanu dok mi je Monte govorio neke stvari koje neću brzo zaboraviti.

– Ma šta ne kažeš? – narogušio se stari. – O Ellen, je li?

– Možda sam te trebao poslušati i ne otići k njoj.

– Misli da to i nije važno – mračno će Luke. – Monte je pokušavao biti pristojan prema njoj, ali to bi se promijenilo čim bi počeo razmišljati o tome kako vas dvoje prijeljujete. Do vraga, da nisam takva stara podrtina, otišao bih prijeko i pokazao im što ih ide!

– Polako, stari, to nije tvoja borba. I neka ti ne padaju na um gluposti! Stvari su se promijenile od tvoje mladosti. Postoje zakoni.

– Zakoni Montea Lymana – nadureno će Luke, pa doda: – Obećao si da ćeš mi objasniti zašto si me ono ispitivao. – Kad je čuo što se Jim dogovorio s Ellen, nastavi: – Znači, to je sredeno. No zanima me samo otkuda ćeš plaćati šezdeset dolara najamnine? Ako ih misliš zaraditi, potpuno si lud. Nitko ti neće dati posao, jer će im Monte to zabraniti.

– Vidjet ćemo. U svakom slučaju, Ellen će bar neko vrijeme dobivati najamninu. Peterson će mi donijeti novac što sam ga dobio za imovinu koju sam u Coloradu prodao. Ostavio sam ga njemu jer je u njega i Texa najsigurniji. Dok ne stignu, mi ćemo popraviti ogradu. – Jim se nasmije. – Ne očekujem ni od tebe da radiš besplatno. Možeš se i dalje

brinuti o konjima ako želiš, za plaću.

– Hoću, brinut ću se o konjima

– Luke nije krio zadovoljstvo – ali što će mi novac?

Prije nego što je Jim stigao odgovoriti, začuje se topot. Dojuri Doc Bowles na kolima. Mahnuo je umorno rukom u znak pozdrava i ukočeno sišao s kola. Primijetivši da ga Jim čudno gleda, upita:

– Što je? Zašto si tako iznenađen?

– Zaboravio sam da ste otišli iz grada. Zato ste valjda došli ovamo s kolima.

– A zašto ne bih došao. Moja kola stoje u ovoj konjušnici već pet godina. – Pogleda po staji i namršti se. – Gdje su ostali konji?

– Svi su preselili konje u konjušnicu Lymanovog poduzeća. Vjerojatno ćete i vi?

– Neću! – zareži liječnik. – Imam jednu prednost pred ostalima u ovom ušljivom gradu: Monte Lyman može biti sam sebi dovoljan, ali uvijek mu se može dogoditi nešto zbog čega će mu zatrebati liječnik. A ja sam jedini s ovu stranu Flintvilla. Ja ću svoja kola ostavljati ovdje.

Ostatak poslijepodneva Jim i Luke su popravljali ogradu iza konjušnice, kako bi livada mogla poslužiti kao koral.

Kad je pao mrak, Luke ode na večeru. Vratio se okružen mirisom viskija.

– Bio sam i u salunu – objasni.

– Nešto se kuha, Jim. Odom je jako nervozan. Saznao sam da su popodne neki Lymanovi ljudi bili tamo na piću.

– Nema ništa lošeg ako ljudi dođu na piće, čak i ako su Lymanovi – našali se Jim. – Odom je vjerojatno nervozan što mu je netko za-

povijedio da preseli konja u drugu staju.

– Nisam u životu pročitao mnogo knjiga, ali znam nanjušiti neprihvatljivost i kažem ti da će ih večeras biti.

– Onda će biti bolje da i ja nešto pojedem. Ne volim kad mi neprihvatljivost padnu na prazan želudac.

Ako se nešto uistinu spremalo, bilo je to vješto prikriveno. Jim nije ništa primijetio ni u restoranu ni u salunu.

– Jesi li što primijetio? – upita ga Luke kad se vratio.

– Ništa. Mislim da ti se samo pričinjava.

– Možda – Luke odmahne glavom – ali osjećam se jako nelagodno. Pošto smo popravili ogradu, Monte je sada siguran što namjeraš.

– Dobro, stari. Ako će ti biti lakše, večeras ćemo stražariti. Ja ću prvi, a tebe ću probuditi u ponoć.

Jim je stajao na mračnim vratima konjušnice i gledao kako grad odlazi na spavanje. U kući Carterovih dugo je gorjelo svjetlo, a ubrzo nakon što se ugasio iz smjera prijevoznog poduzeća dojaše neki čovjek. Sjaše pred šerifovim uredom. Bilo je suviše mračno da bi ga Jim prepoznao, ali je čuo kad je pokucao na vrata i kako se Ellis sumnjivo oglasio. Zatim je maršal izišao na ulicu i nestao, da bi se ubrzo pojavio vodeći konja. Zatim su obojica nestala u smjeru odakle je stranac dojahao.

Oko deset sati iz hotela se pojavio Ben Macey i ugasio svjetiljku, a malo zatim ugasio se i svjetlo u salunu.

U ponoć Jim uđe u spavaonicu i prodrma Lukea. Starac poskoči kao da ga je netko ubo.

– Hej, polako! To sam ja, Jim.

– Do vraga, dečko, nemoj to više

nikada uraditi! Pola sna proveo sam okružen Indijancima, strahujući za svoj skalp.

– Htio sam ti reći da je ponoć.

– Drugi put to reci iz daljine da te ne probodem nožem prije nego vidim tko si.

– Dobro – nasmije se Jim.

Jim skine samo čizme i legne. Odmah zaspe.

Probudi ga Lukov šapat.

– Budan sam – reče. – Što je?

– Dolaze jahači – reče Luke tiho. – Više njih.

Jim navuče čizme i pričvrsti opasač s revolverom. Luke ga je čekao pred vratima.

– Dolaze s ranča Rocking L. Rekao sam ti...

– Da, jesi. – Jim položi ruku na starčevo rame. – Ti se u ovo ne miješaj. Traže mene, ne tebe.

Jim se sjeti maršala i tiho opsuje. Monte nije ništa prepuštao slučaju.

Jahači su se rasporedili s druge strane ulice. Bilo ih je osam. Povukli su se u sjenu, kako ne bi bili laka meta.

– Dixone! – poviče Monte. – Izidi!

– Ovdje sam, Lymane! Što hoćeš?

Začulo se komešanje dok se Monte brzo povlačio u sjenu, a onda Jakov glas:

– Do vraga, Monte, ne moraš me zgaziti!

Na trenutak nastane tajac, u kojem ni jedna ni druga strana nisu predstavljale jasnu metu. Jim je znao što bi se dogodilo da su oni naprosto zapucali prema konjušnici, a Monteovi su ljudi bili jednako izloženi i zato su možda oklijevali.

– Ti si ovdje završio, Dixone! – progovori Monte ponovo. Pružit ću ti izbor: ili izjaši odande s rukama iznad glave, ili ću te ja izvući.

– Zašto? – Jim je želio dobiti na

vremenu. – Zašto me se tako žarko želiš riješiti?

– Znaš ti dobro zašto. Uostalom, nisam došao da bih s tobom raspravljao. Imaš deset sekundi da odlučiš, a onda pucamo.

– Mi ostajemo – mirno će Jim.

– Ne zaboravi da isto vrijedi i za vas.

– »Mi«? – upita Monte iznenađeno. – Zašto je netko tamo s tobom?

– Ja sam tu, Monte! Ali izlazim

– poviče Luke, koji je do tada šutio.

– Nisam naoružan.

Jim posegne za starčevim ramenom, ali se ovaj izviije i istrči na ulicu, s rukama visoko iznad glave.

– Ne pucajte, momci! Ja s ovim ništa nemam.

Začuje se smijeh, a onda Monte podrugljivo reče:

– Pustite ga. Ne vrijedi trošiti municiju.

Jim je Lukovo povlačenje doživio kao gorko razočaranje. Nije ni pomislio da bi stari bio kukavica, a sada se baš takvim pokazao.

– Dixone, sada nas je osam prema jednom. Hoćeš li, dakle, poslušati razum i izići s rukama u zraku?

– I biti ubijen? – Jim se hrapavo nasmije. – Ni slučajno, Lymane. Ako me hoćeš, moraš osobno doći po mene.

Prije nego li je Monte izdao naređenje Jim se s otvorenih vrata bacio punom dužinom iza kamenih temelja. Mučilo ga je što će u pucnjavi sigurno stradati konji, ali ništa nije mogao učiniti da ih spasi. Izvukao je revolver i čekao.

Revolver dva puta prasne, a onda Monte bijesno poviče:

– Prestanite, budale! Postoji jednostavniji način. Jake, Braden, obidite konjušnicu i zapalite je. Uhvatit ćemo ga dok bude bježao.

Jim bijesno stisne vilice. Njegove

su šanse i tako bile male, ali još je gore da ga istjeraju dimom. Da je bar Luke ostao! Pokrivao bi stražnji dio konjušnice.

Tiho ustane i ode do pregradaka, nadajući se da će uspjeti izvući nekog od konja. Odveže svoga i pusti ga kroz stražnja vrata na pašnjak iza konjušnice. Neka se sjenka upravo kretala uz ogradu korala i on opali u tom smjeru. Čovjek uzvratu psovkom, pa skoči preko ograde. Začuje se pucnjava s lijeve strane i iverje poleti tik ispred Jimova lica. Dok je uzvraćao, začaju se i pucnji s prednje strane. Jedan konj bolno zanjišti.

Jim isprazni revolver u smjeru odakle su došli meci i pojuri u pregratke da oslobodi konje, iako je znao da je uzalud jer su životinje sasvim preplašene. Zatim namiriše dim i začuje pucketanje vatre. Shvativši da više nema koristi baviti se oko konja, otvori bubanj revolveira i počne ga puniti mecima.

Netko na ulici poviše: »Vatra!«

Bilo je to sasvim neočekivano i Jim zastade prije nego je stavio posljednji metak. Zašto viču kad su svi znali što će se dogoditi?

Glas koji je neprijeporno pripadao Monte u glasno prokune, a onda poviče:

– Hajd'mo! Ovo može pričekati!

Zaprepašten, Jim je slušao topot kopita koji se udaljava. Sumnjajući da je u pitanju varka, došunja se do vrata i proviri na ulicu. Jahači su se nalazili negdje nasuprot Elleni-noj kući. Još dalje žuti su plamenovi osvjetljavali nebo iznad skladišta prijevoznog poduzeća.

Jim duboko udahne. Znači zato je Luke odigrao ulogu kukavice. Stari je lisac shvatio da bi vrlo malo mogao pomoći u obračunu s revolveri-

ma, pa je smislio vlastiti plan. Postidi se što je posumnjao u starca.

Vatra što su je Monteovi ljudi zapalili nije se još počela širiti i Jim je ugasi s nekoliko vjedra vode. Iz opreza izvede u koral sve konje, čak i onoga kojeg je metak okrznuo.

Kad je to uradio, cijeli je grad već bio na nogama i svugde su gorjela svjetla. Čak ni Monte Lyman ne bi u takvim okolnostima ništa poduzeo, zaključio Jim. Osim toga, ima dovoljno muke s požarom u vlastitom poduzeću.

Poslije nekog vremena začuje ponovo topot. Ugasi svjetiljku, pa s vrata izbroji pet jahača. Pričekao je još pola sata, ali se nitko više nije pojavio. To znači, zaključio, da su dvojica Lymanovih ljudi ostala u gradu. To ga zabrine, ali ga je još više brinulo to gdje je Luke.

VI

Poslije sat vremena Jim je bio siguran da je Luke upao u nepriliku i da mu treba pomoć. Nije mu bilo drago ostaviti konjušnicu bez čuvara, ali Luke mu je bio važniji. Iskrađe se tiho kroz stražnji izlaz i krene prema zgradi prijevoznog poduzeća. U velikom krugu obiđe zgrade i pride im s južne strane. Oprezno je izdaleka promatrao glavnu baraku, iz koje se još dimilo, i tri nedirnuti straćare.

U jednoj straćari stanovao je nadzornik Yance Burnham. Prići bliže značilo bi riskirati da ga Burnham, koji poslije tako burnih događaja vjerojatno još ne spava, primijeti. Jim ipak, poguren, jurne prema onome što je mislio da je spremište za kola. Stigao je sigurno pod krov i načas zastao da povratidah. U koralu konji su bili nemirni, zbog vatre i dima.

Jim skine šešir i prisloni uho na zid. Iz barake je dopirao čudan zvuk. Isprva ga nije prepoznao. Kad je shvatio što je to, nasmiješi se.

Bilo je to hrkanje, a zvučalo je baš kao Lukovo.

Osjetio je olakšanje, no tada se prisjeti dvojice jahača i postane opet napet. Bili su ostavljeni iz određenog razloga i lako moguće da ga sada iz potaje promatraju. Tog trenutka začuje i glasno disanje, ali negdje vani sasvim blizu. Netko spava pred barakom! Vjerojatno stražar koji čuva zarobljenika.

Jim ode do koralu i tiho se popne na ogradu. Pazeći da ne uznemiri konje, stigne do vrata. Tiho ih otvori, pa odmah pređe na suprotnu stranu. Snažno mahne šeširom. Životinje zanište i krenu prema otvorenim vratima, pa jurnu u galop.

Na prvi zvuk Jim odjuri ponovo u sjenu alatnice i legne na zemlju.

Nije dugo potrajalo i s druge strane barake začuje se ljutita psovka, pa užurbani koraci. Čovjek je dojurio iza ugla i stao promatrajući koral.

— Braden! — poviče. — Požuri, netko je u koralu!

Dok je prvi stražar krenuo prema ogradi, vrata na kući su se otvorila i netko je doviknuo:

- Monk, gdje si? Tko je...
- Ma nije važno! Dodi ovamo!
- Moram obuti čizme!
- Pusti čizme! Dodi!

Pojavi se Braden, šepesajući pošljunku. Jim je upravo počeo ustajati kada se pojavio i treći, ali ovaj je zastao da obuče čizme.

Jim ustane i jurne oko barake. Na vratima je bio veliki željezni zasun i on odluči provaliti. Unutra se netko nespretno sudarao s predmetima.

— Odmakni se! — vikne Jim. — Ulazim. — Odmaknu se nekoliko koraka i u snažnom naletu razbije drvena vrata. — Luke! Brzo izidi!

— K vragu, ne mogu! Vezan sam.

— Zaboga! — Jim odvali ostatak vrata i uđe. Zvuci iz smjera korala upozoravali su ga da je otkriven i da nema vremena.

— Bježi dok možeš, Jim! — dobaci Luke. — Nemaš vremena da me odvežeš.

Jim posegne rukom prema glasu. Napipa Lukov opasač, čvrsto ga zgrabi, podigne starca i prebaci ga kao vreću preko ramena, pa izjurio kroz vrata u žbunje iza zgrada. Iza njih oglasi se revolver, no meci bezopasno prozviždaju kraj njihovih glava.

U sjeni šumarka Jim spusti starca, izvuče revolver i opali nekoliko metaka prema koralu. Zatim nožem oslobodi Luka.

— Dobro je što nisi težak — reče.

— Hajde, bjež'mo odavde!

— 'Ajdm'o! — odvrati Luke i korakne ali istog časa padne.

— Što je? Jesi li ranjen?

— K vragu, nisam. Noge su mi utrnule.

— Čekaj! — Jim opali još dva metka prema koralu, zatim pomogne Luku da ustane. — Hajde, pokušaj ponovo! Proklet bio ako te budem nosio sve do konjušnice.

— A tko ti kaže da sam uopće htio tamo? Taman sam lijepo spavao kada si ti upao.

Ušli su u konjušnicu kroz stražnji izlaz, pažljivo navukli zasun na stražnjim i prednjim vratima, pa ušli u spavaonicu i upalili svjetlo.

— Sad ćeš mi valjda održati predavanje što sam dozvolio da me uhvate. K vragu, otkuda sam mogao

znati da će se netko od njih pojaviti prije nego umaknem?

— Ponajprije, nisi se smio upustiti u tako opasan pothvat. Mogli su te ustrijeliti.

— Ni ti nisi bio u najugodnijoj situaciji kada sam te posljednji puta vidio — nasmije se Luke. — Kako je završilo?

— Znaš ti dobro kako. Ti si ih odvukao s vatrom. Hvala ti, Luke — reče Jim i pruži ruku — ali ne možeš svaki puta riskirati svoj život da bi mene izvukao iz gužve.

— Glupost! Netko se mora brinuti kako da vas nezrele mlace izvuče iz neprilike. — Luke se počeo po bradi. — Hvala tebi. Nisu me u onoj baraci držali samo zato da mi ne bude hladno. No sada smo se lijepo napričali, pa dozvoli da nastavim spavati.

— x —

Ujutro je ponovo počelo nevrijeme. Jim je ležao u krevetu i slušao bubnjanje kiše po krovu. Čuo je da Luke već nešto radi po konjušnici, pa i on ustane. Obrije se, opere i odjene čistu odjeću.

— Već je bilo vrijeme da ustaneš — progunda Luke kada se pred njim pojavio. — Dok ti spavaš, ovdje se svašta događa.

— Što? Pojavili su se Lymanovi?

— Netko drugi. Jedan tip je tražio Ellen Carter.

— Tip? Nije njezin muž?

— K vragu, da je muž, rekao bih muž! — Luke zabije ruke u džepove.

— Taj tip ima značku šerifova pomoćnika na kaputu. No, nemoj se samo previše uzbuđivati. On je već razgovarao s njom i sada je preko, u Ellisa.

— Idem preko — reče Jim. — Možda ću saznati zašto je došao šerifov pomoćnik.

Već je zakoračio na ulicu kad su se vrata šerifova ureda otvorila. Izšli su Ellis, Monte Lyman i nepoznati, pomoćnik šerifa iz Flintvilla. Ellis je ugledao Jima, pa nešto rekao Montu. Kad mu je Lyman kimnuo, šerif zazove.

— Dodite ovamo, Dixone! Želim s vama razgovarati.

Jim pređe blatnjavu ulicu i zakorači na nogostup.

— Što želite, šetife?

Ellis je djelovao zbunjeno i nesigurno i Jim shvati da je to zbog stranca. Čovjekov je pogled bio miran i pametan i Jimu se odmah sviđio.

— Mislim da je Luke Turner negdje u konjušnici — reče Ellis. — Jeste li ga jutros vidjeli?

— Kako ga ne bih vidio kada spavamo u istoj sobi? — Jim je glumio da je iznenađen. — Zašto?

Šerif se nesigurno okrene prema Lymanu kao da od njega očekuje upute i samo je prisustvo stranca spriječilo da slučaj sredi po kratkom postupku.

— Ja ću ti reći zašto, Dixone — oglasi se Monte. — Luke Turner je sinoć zapalio moje prijevozno poduzeće i zato mora u zatvor. Dozlogrdile su mi tvoje podvale.

— Moje podvale? — Jim pogleda šerifova pomoćnika i primijeti da se ovaj zamišljeno namršti. — O čemu govoriš, Lymane? Jeduća stvar koju sam u posljednje vrijeme uradio bilo je to da sam sinoć pokušao spriječiti tebe i tvoju bandu da zapalite konjušnicu. I odavde se može vidjeti gdje ste potpalili vatru.

— Rukom pokaže prema staji.

— Imaš li svjedoka? — Monte će podrugljivo.

— Da, imam. Lukea Turnera. — Jim se okrene prema šerifu. — A vi, Ellis, gdje ste vi sinoć bili?

— Imao sam posla.

— Jasno da ste imali — nastavi Jim. — Nitko ne tvrdi suprotno. Me ne samo zanima gdje ste bili da niste čuli gužvu.

— Bio sam izvan grada — reče Ellis oklijevajući — Yance Burnham me pozvao zbog neke gužve.

— Yance Burnham? — Jim pogleda Lymana. — Jedan od tvojih, je li? Vrlo uvjerljivo, Šerifa ste izvukli iz grada, pa dojahali ovamo. — Letimično pogleda šerifova pomoćnika, kako bi se uvjerio da ovaj sluša. — Dakle, što želiš? Da dovedem Luka ovamo neka posvjedoči kako si nas pokušao spaliti? Možemo odmah raščistiti i sve ostalo kad smo već kod objašnjavanja.

— Kakva korist? — nadureno će Monte. — Ti si mu vjerojatno već objasnio što mora reći. — Gotovo je srušio Ellisa kako se žurno okrenuo. Ljutito uzjaše, a onda još dobaci Jimu: — Prilično si vješt, Dixone, ali ovo još nije gotovo. — Podbode konja i potjera ga u snažan galop, ne sačekavši odgovor.

I Jim i Ellis su šutjeli, a šerifov pomoćnik se nakašlje i reče:

— Bit će najbolje da ja krenem. Daleko je do Flintvilla.

Ellis mu službeno stisne ruku, pa požuri u ured.

Jim je upravo krenuo kada ga šerifov pomoćnik zaustavi.

— Čekajte, Dixone. Moram vam nešto reći.

— Ako je nešto osobno, onda bolje ne ovdje.

Prešli su ulicu. Šerifov pomoćnik vodio je konja za sobom. Pred konjušnicom zastaću.

— Ne znam je li baš nešto osobno — reče pomoćnik — ali negdje iza Flintvilla naišao sam na nekoliko teretnih kola. Vozači su mi rekli neka ti poručim da dolaze.

– To je najbolja vijest koju sam čuo – nasmije se Jim. – Hvala vam, šerife, na trudu.

– Nije to nikakav trud. I tako sam morao doći zbog Carterova slučaja. Žao mi je te ženice...

– Koje ženice? – Jim se ukoči.
– Ellen Carter?

– Oh, zaboravio sam da sam to rekao samo šerifu. – Pogleda upitno Jima. – Jeste li, njen prijatelj?

– Radim za nju. Zaboga, čovječe, recite što je!

– U pitanju je njen muž. Ubili su ga kod San Felippa – reče pomoćnik. – Šerif mi je naredio da joj javim. Nimalo ugodan posao.

Victor Carter mrtav! Ne mora više skrivati što osjeća prema Ellen! Gotovo poviče od radosti, ali se na vrijeme suzdrži. Što ako je greška?

– Sigurni ste? Nisu to samo priče?

– K vragu, Dixone – pomoćnik ga začuđeno pogleda. – Osobno sam pomogao da se pokopa i sada sam njegovoj udovici donio odjeću i dvadeset dolara koliko je imao kod kuće. Čovječe, ponašaj se kao da sam ga ja ubio.

– Oprostite, zatečen sam. Tko ga je ubio? Jeste li uhvatili ubojicu?

– Ne, nismo. Naišli smo na tragove koji su vodili prema San Benitu, ali su se na stijenju izgubili. Bila su dva konja, pa pretpostavljam da je ubojica uzeo i Carterovog. – Pruži ruku. – Moram poći. Ako vam je Carter bio prijatelj, žao mi je. – Pogleda prema Ellisovu uredu.

– Nisam baš shvatio oko čega se prepirete. Moram li, možda, o tome obavijestiti šerifa? Ovo je dio njegovog terena, znaš.

Jim se zamisli, a zatim odmahne glavom.

– Ne. Imamo ovdje nekih neprilika, ali to grad mora sam srediti.

Svejedno, hvala. – Nasmije se. – Ako na povratku sretnete Petersona i Forbsa, recite im da je lonac pristavljen i da svijeća gori u prozoru.

– Hoću – reče pomoćnik, popne se se u sedlo i odjaše prema Flintvillu.

– Neka me vrag odnese! – reče Luke iznenada tako da je Jim poskočio. Pogledao je prema Elleninoj kući i zapitao se o čemu sada misli poslije tako neočekivanih vijesti. Luke izade iz konjušnice i zgrabi ga za rukav. – Nemoj samo tu stajati i blesavo gledati – reče. – Zar želiš da cijeli grad vidi kako ti je drago što je Carter mrtav?

– Nije mi baš drago – reče Jim dok ga je Luke odvlačio u štalu. – Nisam imao ništa protiv njega. Nisam ga čak ni poznavao.

– Možda ti nije drago što su ga ubili, ali ti je sigurno drago što je Ellen ostala udovica – prijekorno ga odmjeri. – Sada valjda misliš da je samo trebaš zaprositi i gotovo.

– To nisam rekao.

– Ali si mislio. – Luke mu zaprijeti prstom. – Ona će sada najvjerojatnije sve rasprodati i otići kući. Ovdje je ništa ne zadržava, a njezini će je kod kuće kao uciviljenu udovicu dočekati raširenih ruku.

– Neće to učiniti – odmahne Jim. – Rekla je da se nikada više neće vratiti.

Nije ni sam baš puno vjerovao u to. Stari Luke je vjerojatno bio u pravu. To ga je rastužilo i istog trenutka shvati da njegova svađa s Lymanom neće više imati nikakva smisla ako Ellen ode.

– Pa čak i da ostane – pomirljivije će Luke – zašto bi svoj novac stavila na tebe i tipa koji je dovoljno lud da zapali imovinu jednog Lymana? – Spustio je glas. – K vra-

gu momče, pa bila bi udovica prije nego bi se privikla na novo prezime. Ali čekaj, ako bi vas dvoje nekuda otišli, nekuda gdje vas Lyman ne bi našao...

– To ne bi išlo Luke. Monte Lyman nije čovjek kojeg tek tako možeš preći, a ja ne bih imao snage da tražim od nje da živi iza spuštenih zavjesa, u strahu da se ja neću vratiti ili da će nas on naći. Ne. – Nasmiješio se blijedo. – Sve se to mora riješiti gdje je i počelo: ovdje u Cottonwoodu.

– Tvrdoglav, ha? – nasmije se Luke. – Znao sam da ćeš to reći. Dobro – pogleda revolver u ruci – što dalje? Idemo napasti Rocking L?

– To bi ti se svidjelo, je li? – Jim raznježeno zagrli starca. – Možeš to željezo spremi odakle si ga uzeo. Tu smo da vodimo prevoznički posao, a ne rat. Ako uspijemo i jedan tovar prebaciti to će više naškoditi Lymanu nego sve naše oružje. Collie i Tex bi trebali stići večeras i ako se ne varam imamo već prvu mušteriju. Trautnera!

– Slutio sam – reče Luke. – Bio je sve nezadovoljniji, a nema porodicu o kojoj treba misliti. Ali sumnjam da će istrajati.

– Vidjet ćemo.

U nečemu je Luke bio ipak u pravu. Monte Lyman će ga sigurno pokušati likvidirati. Što će se tada dogoditi s Ellen? Konjušnica joj je propala i bez najamnine bit će izgubljena. Ušao je u spavaonicu uzeo komad papira i olovku, napisao kratak tekst, potpisao i zatim odnio Luku rekavši mu da to spremi na sigurno ali prije toga da pročita.

Luke je buljio svečano u papir i zatim izgovarajući se na slab vid zatražio da mu Jim pročita.

– Ali ti... – Jimu tada padne na pomet da starac možda nije nikada ni naučio čitati i samo se nakašlje.

– Dobro. Tu piše da je Ellen Carter suvlasnik prevozničke kompanije i ako ja umrem polovica ide njoj, a polovica Texu, Colliju i tebi. Tako sam siguran da će netko za nju voditi posao.

– K vragu nisi trebao... – Luke pljune u prašinu. – Znam kako ti je. Tražit ću od Maceya da to spremi u sef. Želiš li da to sačuvaš kao tajnu?

– Što se mene tiče možeš reći cijelom gradu. Ne stidim se onoga što osjećam za Ellen.

VII

Za Ellen Carter vijest o smrti muža najprije je bila nevjerojatna, zatim je osjetila olakšanje i najednom shvatila koliko joj je bilo teško posljednjih mjeseci. Nije se mogla pretvarati da je duboko ožalošćena. Sada je bila slobodna, no to u njoj nije izazvalo ništa do strah od budućnosti. Odsad mora sama donositi odluke.

Pomisli na Jima Dixona, kao što je često mislila na njega od onog iznenadnog poljupca. Taj ju je neočekivani poljubac bio zbunio, ali nije osjećala prema njemu odbojnost, ili ga ošamarila kao što bi to sigurno svakoga drugog muškarca koji bi takvo što pokušao. Nije se čak ni postidjela što ga nije spriječila. U mislima je prekinu kucanje na vratima i ona ih otvori. Došla je to žena Bena Maceya, ljubazna i majčinska osoba.

– Udite, gospodo Macey. Drago mi je što ste došli.

– Hvala. – Gospoda Macey suosjećajno dodirne Ellen. – Mislila sam da poslije svega možda ne želiš

biti sama. Ben mi je rekao za tvog muža. To je strašno, dijete moje.

– Zaista je lijepo što ste došli. – Ellen stegne njezinu ruku. – Sjednite, skuhat ću nam kavu.

– Drago mi je da si sve to dobro podnijela. – Gospođa Macey ispiti-vački promotri Ellen. – Neke bi mlade žene pale u očajanje.

– Neću se praviti slomljenom. Victor je imao dobrih strana, ali u posljednje vrijeme među nama nije sve išlo dobro. Sumnjam da je to bila neka tajna u ovome gradu.

– Ne, nije. Ti si za muževu smrt saznala prije sat vremena, a neće proći dugo i već će za to znati i najudaljeniji rančevi. Zapravo, vidjela sam prije nekoliko minuta Monte Lymana i jednog od njegovih kako odlaze prema ranču Rocking L, a uskoro će znati i ostali.

Ellen, koja je točila kavu u šalice, na spomen Lymanova imena sva se strese i prolije nekoliko kapi na stol.

– Imaš zašto biti nervozna, djevojko? – Gospođa Macey je uhvati za ruku. – Izgubiti muža i postati ortak u prijevozničkom poslu u istom danu uistinu je previše.

– Ortak? – začuđeno upita. – Ne razumijem što...

– Zaboga, ženo, pa zar ti ništa ne znaš? Pa cijeli grad priča da si suvlasnik prijevoznog poduzeća koje Dixon ovdje otvara. Iako mi nije jasno kako namjerava poslovati kad nijedan trgovac nema hrabrosti da svoju robu prevozi preko bilo koga drugog osim Lymana.

Ellen je odsutno miješala kavu. Dixon mora da je to odlučio kada je saznao da je Victor mrtav. Valjda joj je želio nadoknaditi konjušnicu. Ona je, doduše, bila prihvatila njegovu velikodušnu ponudu o najmu, nadajući se da bi se Carter jednog

dana ipak mogao vratiti i odužiti mu se, ali ovo je previše i to ne može prihvatiti.

– Što je, Ellen?

– Ništa.

– Već pet minuta miješaš kavu, a nisi je ni okusila. – Gospođa Macey pokrije Elleninu ruku svojom – Bi li ti pomoglo da se nekome izjedaš? Ja sam stara budala ali umijem slušati.

Ellen se nasmiješi. Rado bi razgovarala, ali što da kaže? O Jimovu poljupcu? O tome što će Monte Lyman poduzeti sada kada je obudovjela? Ne, to ne može. Odmahnula je glavom i još jednom napunila šalice. Kada je pola sata poslije gošća otišla, Ellen je donijela odluku. Prodat će sve i otići. Da ostane, bilo bi opasno i za nju i za Jima. Možda će se onda i Jim skloniti negdje izvan Lymanova dosega.

* * *

Jim je cijelog dana nestrpljivo pogledavao niz cestu prema Flintvillu. Došla je i večer, i Tex i Collie nisu stigli, pa se Jim zabrine. Doduše, šerifov pomoćnik nije rekao gdje ih je sreo i sigurno da je konj mnogo brži od kola, no ipak su već morali stići. Kad je Ben Macey izišao da bi ugasio svjetiljku, Jim je već bio jako zabrinut. Što ako je šerifov pomoćnik negdje lanuo o kolima koja dolaze, pa je to i Lyman saznao?

Došla je ponoć i Jim više nije mogao izdržati neizvjesnost. Upalio je svjetiljku, pa počeo sedlati konja.

– Kamo ćeš, sinko? – Lukova glava proviri kroz vrata spavaonice.

– Odjahat ću prema Flintvillu, da vidim što je s mojim ljudima. Već su morali stići.

– Možda su bili umorni pa su le-

gli – reče Luke neuvjerljivo. – Do jutra će se pojaviti.

– Nadam se da imaš pravo, ali to nije u Petersonovu stilu. On je uvijek u žurbi. – Uzjaše. – Budi budan, a ako se do jutra ne pojavim, obavijesti šerifa da se nešto dogodilo.

– E, on će mnogo pomoći! – reče Luke s odvratnošću.

– Znam da neće, ali nikoga drugog nemamo.

Krenuo je, a konj koji je nekoliko dana mirovao radosno pojuri. Poslije dvije milje Jim uspori konja, no kad ubrzo iza toga začuje u daljini pucnjavu, priljubi se uz sedlo i ponovo snažno potjera konja. Pucnjava je postajala sve glasnija i on je sada mogao razabrati da se puca iz revolvera i puške.

Pošto je izišao iza okuke, pred sobom na cesti u svjetlosti mjeseca ugleda prevrnutu kola i konj koji je ležao pred njima. Ostali su se konji vjerojatno razbježali. Tog trenutka ponovo prasne puška. Narančasti plamen sijevne iznad mrtvog konja, popraćen psovkom i vikom poznatog glasa:

– Hajde, gadovi! Što čekate?

– Collie! – vikne Jim i potjera konja u smjeru odakle je došao glas.

– To je Jim! – usklikne isti glas.

– Pazite kuda pucate! Zgrabi ih, Jime! Tamo su, iza drveća... mislim da su četvorica.

Jim potjera konja prema drveću. Jahao je postrance, kako ne bi bio laka meta. Usput isprazni revolver u smjeru iz kojega su se čuli hici. Kad je stigao izvan dosega, zaustavi konja i počne puniti revolver.

U tom trenutku začuje razbješnjeli glas Jakea Lymana:

– Hajde, ljudi, idemo odavde!

Topot i lomljava suhih grančica

popratili su povlačenje ljudi s ranča Rocking. L. Jim opali za njima nekoliko puta, pa potjera konja prema kolima.

Iza mrtvog konja uštane Collie Peterson, s puškom u ruci.

– Jime? – vikne. – Ako si to ti, ogласi se!

– Ja sam. – Jim dojaše do njega i odmah upita: – Što se dogodilo, Collie? Gdje je Tex?

– Postavili su zasjedu i mi smo uletjeli. Znali su da imamo dvojica kola, jer su pričekali da se izravnamo i tek onda zapucali. Moji su se ljudi razbježali, a i ja bih, da nisu ubili jednog konja. Ostale sam uspio osloboditi, ali nisam dospio pobjeći prije nego su me pokrili. Da se nisi pojavio, sredili bi me.

– A Tex? Jesi li ga vidio?

– Nisam – odvrati Collie hrpavim glasom. – Tamo pozadi se više pucalo, pa mora da su se razišli. Bojim se...

– Pričekaj me ovdje. Idem pogledati.

Jim krene niz cestu koja je bila tako obasjana mjesečinom kao da je dan. Prešao je četvrt milje kad se njegov konj spotakne na nešto u travi. Jim ga zaustavi i sjaše, gotovo siguran što je na tlu.

Bio je to Tex Forbes, s metkom u grudima. Jim prstima dodirne obraz, pa opipa bilo. Onda se uspravi i zagleda se prema ranču Rocking. L. Netko će za ovo platiti, pomisli. Tex Forbes je bio predobar čovjek da bi ovako umro.

Podigne mrtvacu i prebaci ga preko sedla. Pri tome primijeti da mu je opasač prerezan, ali u prvi mah ne obrati pažnju na to. A onda se dosjeti da je u opasaču bio novac. Posegne u Texovu košulju. Novca nije bilo!

Collie Peterson je ukočeno buljio

u mrtvaca, a zatim se okrene Jimu i pogleda ga u oči.

– Tko je to bio, Jim? Tko ga je ubio?

– Banda Montea Lymana – odgovori Jim, pun kajanja. – Za to sam ja kriv. Nisam smio dopustiti da upadnete u ovo.

– Znaš da nije tako, Jime. – Collie podigne ruku. – Svejedno bismo došli. No, s kim se to borimo?

– S čovjekom koji namjerava postati kraljem. S Monteom Lymanom. Naredenja koja si čuo izdavao je njegov brat Jake. Monte uvijek prepušta drugima da obavljaju za njega prljave poslove. – Jim duboko udahne, pa izdahne. – Ako uspijem uhvatiti odbjeglog konja, mogli bismo se s kolima dovući do grada. Moj je konj nasmrt umoran. – Sjaše i položi Texa na kola, pa se okrene prijatelju... – Vidim da su mu uzeli pojas s novcem – doda. – Je li on nosio novac?

– Polovicu. Ja imam drugu.

Novac Jimu više nije bio važan, jer Tex je bio mrtav. Nije ga pogodila ni krađa drugih kola, koja je Lymanova banda odvukla sa sobom. Vjerojatno im je to i bio cilj, a Texa su ubili slučajno.

Odbjeglog konja našao je u zelenoj udolini kako mirno pase travu. Uklonili su mrtvog konja, pa pored onog uhvaćenog upregnuli Jimovoga.

Sat poslije stigli su u Cottonwood. Jim je zaustavio kola pred Ellisovim uredom i snažno zalupao na vrata. Odmah se upalilo svjetlo. šerif otvori vrata, sa svjetiljkom u jednoj i revolverom u drugoj ruci, i sumnjičavo promotri Jima i Petersona.

– Što je, Dixone?

– Htio sam vam nešto pokazati – kratko će Jim. – U kolima.

Ellis je malo oklijevao i zatim, držeći visoko svjetiljku, pride kolima. Žmirkao je nekoliko trenutaka, a onda oštro upita:

– Tko je to? Ne poznajem ga.

– Moj čovjek iz Colorada. Jake Lyman i njegova banda dočekali su ga u zasjedi, ukrali mu pojas s novcem i jedna kola.

– A tko je ovaj? – upita Ellis gledajući Petersona.

– To je moj drugi vozač, Collie Peterson. Collie, ovo je šerif Ellis.

– Drago mi je.

Collie pruži ruku, ali Ellis kao da nije primijetio.

– Imaš peh, Dixone – reče. – Gradski pogrebnik je doktor Bowles.

– Znam – odgovori Jim, pa upita: – Što namjeravate poduzeti u vezi s ovim?

– Poduzeti? – Ellis je pokušavao djelovati sigurno. – Ništa. Sam si rekao da se to dogodilo na cesti, a to je van moje ovlasti.

– Tako? – Jim će polako. – Dobro, šerife. Nemojte samo to zaboraviti kada se stvari okrenu.

– Stani! – ukočeno će Ellis. – Što želiš reći? Da ne mislim nešto poduzimati na svoju ruku?

– Zašto vas to brine? – Jim se gorko nasmije. – Ako išta učinim, pazit ću da to ne bude na vašem terenu. Hajdemo, Collie! Od ovoga nema koristi.

Odvazli su kola do liječnikove ordinacije i pokucali. Bowles je šutke saslušao njihovu priču, a zatim pogledao mrtvaca.

– Unesite ga i stavite na stol – reče. – Žao mi je da vam se to dogodilo, Dixone.

Kad su stigli do konjušnice, na vratima ih je dočekao Luke.

– Vidio sam kad ste stigli – reče i pruži ruku. – Vi ste Peterson, zar

ne? Sramota – nastavi ljutito – to što su učinili vašem ortaku. Čuo sam kada je Jim pričao šerifu.

– Treba se naspavati prije nego svane – reče Jim pošto su spremili konje i kola. Ti, Collie, spavaj na ležaju u sobi, a Luke i ja imamo svoja mjesta.

Collie uđe u sobicu, a Luke i Jim nastave timariti konje.

– Što ćeš poduzeti, Jime? – upita Luke. – Napasti Rocking L?

– Još neću – odmahne Jim. – Želio bih ovo, ako je moguće, riješiti po zakonu. Ujutro ću razgovarati sa Simonom Trautnerom. Ako nam dade taj posao, pokazat ćemo ljudima da Monte Lyman nije takva marka kakvom se pravi. Treba samo ljudima uliti hrabrosti. Ostala su nam, doduše, samo jedna kola i moramo upregnuti jahaće konje, ali druge nam nema.

– Pa što ćeš bez novca? Plaćati kamenčićima?

– Imamo novac. Tex je uza se imao polovicu, a druga je polovica bila u Collija.

– Mislim da će ti Trautner dati posao?

– Vidjet ćemo ujutro.

Kada je došlo jutro, više nije bilo siguran da će Trautner održati riječ. Na povratku sa zajutarka svrati u željeznariju. Trautner je djelovao još nervozniji nego prije. Jim mu pruži ruku.

– Kako ste, Trautneru?

– Za sada dobro, Dixone. – Što mogu učiniti za vas?

– Znate što. Konkurirat ću malo Monte Lymanu. Rekli ste da ćete pomoći.

– To je bilo prije nekoliko dana.

– Trautnerovim licem prode nervozan trzaj. – Razmislio sam i zaključio da nas dvojica sami ne mo-

žemo ništa učiniti. Kada bi se svi u gradu sporazumjeli...

U Jimu je kipjela srdžba, ali glas mu je bio mek kad je rekao:

– Znate, Trautneru, da to nema smisla. Netko mora biti prvi. Mislio sam da ste pravi čovjek za to.

– Do đavola, pa to i nije moja borba! Moram misliti i na sebe. Na svoj interes.

– Vaš interes? Mislite, svoj i Lymanov? Zar ne shvaćate da vam je ovog mjeseca Lyman uzeo pola zarade, idućeg će tražiti dvije trećine, a onda? Kako dugo tu živite, Trautneru?

– Gotovo dvanaest godina. Zašto?

– Dvanaest godina. Niste, dakle, doživjeli sve one doseljeničke opasnosti. Je li vam ikada palo na um da danas živite mirno samo zato što su prvi doseljenici bili dovoljno hrabri i borili se da bi ovdje zavladao mir? Zar nećete ništa učiniti da ovo mjesto poslije vas bude bolje nego kad ste u njega došli? Zar ćete dozvoliti da mladi ljudi ovdje izrastu u takve tipove kao što je Lyman?

– Dobro, Dixone. – Trautner će poslije kraće šutnje – što želite da učinim?

– Dajte samo da obavim neki posao za vas – Jim će s olakšanjem. – Tek toliko da se Lyman uvjeri kako ne drži grad u šaci.

– No, dobro. U Flintvillu bi trebali biti kolutovi bodljikave žice, Lymanov čovjek je rekao kako nije imao mjesta da ih utovari i doveze. Mislim da nije htio voziti žicu jer se Lymanu ne sviđaju ograde. Više voli da njegova stoka pase po tuđim pašnjacima.

– Napišite nalog da mi predaju žicu.

Trautner je našao papir i napisao nalog.

– Vas je teško obeshrabiliti, Dixone. – Skrto se osmjehne. – Na kraju ću vas mrziti više nego Lymana. I što sada da radim? Što ako Lyman sazna što namjeravate i pokuša nešto poduzeti?

– Neće saznati. Nikome neću reći da šaljem kola u Flintville, a vratit ću se tako brzo da nitko neće ništa znati dok žica ne bude ovdje. U međuvremenu pokušajte svoje prijatelje uvjeriti da nam se pridruže.

– Bojim se da nemam prijatelja koji bi bili skloni krenuti na Lymana.

Jim se vrati u staju. Collie, koji je upravo četkao konja, reče:

– Dolazio je doktor Bowles. Pitao je je li u redu da Texa pokopa u deset sati. Ja sam pristao. Što ti kažeš?

– Dobro – mrko će Jim, pa doda: – Oprosti, drugar, ovo ti je slaba dobrodošlica.

– Nisi ti kriv. – Collie snizi glas. – Luke mi je rekao da nećeš krenuti u potjeru za lupežima koji su nas napali. Prevario se, je li?

– Nije.

Collie ga je gledao otvorenih usta.

– Hoćeš reći da ćeš te ljude koji su ubili Texa pustiti tek tako? Kad se sjetim Lake Cityja...

– Nisam ni ja zaboravio i baš zato neću da se to ponovi. Da nevini zbog toga stradaju. Netko će platiti zbog Texa, ali po zakonu. Međutim, kako stvari stoje, u ovome gradu nikoga ne zanima zakon. Protiv Lymana nema svjedoka.

– Tko govori o zakonu? Ubili su Texa! – bijesno će Collie. – Ako se ti bojiš, idem sam.

– Čekaj! – pokuša ga zaustaviti Jim.

– Ne pokušavaj mi zapovijedati! Naći ću sam tu Lymanovu bagru i pokazati im da je Tex imao bar jednog prijatelja koji nije kukavica.

– Slušaj me, Collie! – Jim ga čvrsto zgrabi za ramena. – Nisam zaboravio Texa, ali to što pokušavaš sve će uništiti. Moramo to učiniti kako ti govorim.

– Vraga! – dobaci Collie, istragne se i krene prema vratima.

Snažnim udarcem Jim ga pogodi u bradu i Collie zatetura. Pokušavajući ostati na nogama, krene rukom prema koricama, ali Jim ga snažno zgrabi za ruku i revolver padne na tlo.

– Sad zaveži i slušaj što ću ti reći! – ledeno će Jim. – Želim osvetiti Texa isto kao i ti, ali neću dozvoliti da se zaletiš kao kakav ludak i napraviš od sebe budalu. Ako ti se to ne sviđa, osedlaj konja i odlazi!

Collie ga je nijemo promatrao, a onda se nasmije.

– Izgleda da sam se zaletio, Jime. Ipak nisi postao beskičmenjak. Pogrešno sam te napao. – Posegne za revolverom, upitno pogledavši Jima.

– Samo ga uzmi. – Jim se nasmije. – Mislim da me ipak nećeš ubiti. Bar se nadam, jer imamo posao koji ćemo obaviti odmah poslije pokopa.

VIII

Pokopu je prisustvovalo više ljudi. Došla je i Ellen Carter, u pratnji Maceyeve žene. Izrazila mu je suosjećanje, a on joj je predstavio prijatelja. Kad su se htjeli udaljiti, Ellen ga uhvati za ruku.

– Htjela bih s vama razgovarati, gospodine Dixon. Mogu li na povratku svratiti u konjušnicu?

Već je zaustio da odgovori potvrdno kad se sjeti da će ga vje-

rojatno pokušati odgovoriti od njegova posla s Trautnerom pa odluči da je drži podalje dok kola ne krenu.

– Da li vam odgovara oko podneva? Moramo dotad obaviti neki posao.

– Dobro – reče Ellen i ode.

– Tko je ta djevojka, Jime? – Collie ga upitno pogleda. – Nisi mi ništa o njoj govorio.

– Ellen Carter i njezin muž bili su vlasnici konjušnice u kojoj smo smješteni.

– »Bili«?

– Da. Sada je jedini vlasnik Ellen, jer je upravo jučer javljeno da je njezin muž ubijen.

– Gadna stvar. Šteta za tako lijepu ženu. – Collie ga pogleda postrance. – Kako si je gledao čini mi se da si zaljubljen.

– I jesam – Jim će iskreno.

– Neka me vrag odnese ako sam mislio da ćeš se ikada uistinu zaljubiti? A što ona kaže?

– Nisam joj mogao ništa reći dok je bila udana. Luke misli da nemam izgleda.

Kad su ga vratili u konjušnicu, Luke je čistio masivnu dvocjevku.

– Mislio sam da bi nam mogla zatrebati – preduhitri Luke pitanje – pa sam je posudio od Sullija Maddena.

– Trebati? Za što? – upita Jim.

– Ideš u lov?

– Možda. Na divlje mačke. Slušaj, što se tiče Treutnerove žice nema razloga zašto Collie i ja ne bismo sami mogli otići po nju. On neka vozi, a ja ću ga pokrivati.

Jim se zamisli. Monte vjerojatno neće ni znati da su oni otišli po žicu pa i ne postoji osobita opasnost. S druge strane, njegov bi odlazak zacijelo pobudio sumnju. Osim toga, želio je susresti Ellen.

– Dobro, idi ako baš hoćeš – pristane. – To jest, ako te Collie prima.

– Dapače – reče Collie. – A oni samo nek' se pojave.

– Pazite – zaprijeti Jim – ne šaljem vas zbog obračuna nego da dovezete žicu. Ako odmah krenete, bit ćete sutra navečer u Flintvillu. U četvrtak ujutro uzmite žicu i u subotu u tri ujutro ste ovdje. Ja ću vam u petak navečer krenuti u susret, pa se moramo dogovoriti gdje da se nademo u ponoć.

– Najbolje kod one dvije stijene na deset milja odavde – predloži Luke.

– Dobro – suglasi se Jim.

– Collie posegne rukom pod košulju i izvuče pojas s novcem.

– Bit će pametnije da ovo preuzmeš, Jim.

Jim im zatim daje Trautnerovu narudžbenicu i pola sata poslije njih dvojica su već bila na putu. Zatim se posveti čišćenju konjušnice.

Oko podneva pojavila se Ellen, u svijetloj haljini.

– Ima li koga? – zazove.

– Ponudio bih vam stolac – reče Jim pojavivši se pred njom – ali ga nemam. Uostalom, bit će bolje da ostanemo pred vratima na nas vide kako poslije ne bi bilo priča.

– Mislite na Lymana? Čula sam što je rekao pred mojom kućom. Zato sam i htjela s vama razgovarati o mom udjelu u vašem poslu. Nema razloga...

– Čekajte! – prekine ga Jim. – Ima razloga, i to mnogo. Da se nisam potukao s Jakeom Lymanom, vi biste još imali svoje mušterije.

– A da vi niste ostali ovdje, već biste otvorili posao negdje drugdje i ne biste imali na vratu Lymana koji ubija vaše vozače i vaša kola.

– Uhvati ga, nesvjesno, za ruku. –

Razmislila sam i odlučila da sve ovo prodam. To je jedini način da spriječim krvoproliće.

Jima kao da je netko udario u želudac. Već se bio ponadao da će mu uzvratiti ljubav, Nije mogao podnijeti misao da će je izgubiti. Prekrije svojom rukom njezinu.

– Dobro, Ellen. Možda to i nije valjan razlog, pa ću ti reći pravi. Učinio sam to zato što sam se zaljubio u tebe. I ništa mi drugo nije više važno.

Zaboravio je da ih promatraju i vjerojatno bi je zagrlio da se nije naglo povukla korak unatrag. Pobojavši se da ju je uvrijedio, brzo doda:

– Znamo da nije ni mjesto ni vrijeme da to kažem, ali želim da znaš što osjećam.

– Ne trebaš se ispričavati, Jim.

– Nježno mu se nasmiješi. – Svakoj bi ženi bilo drago to čuti i da nije... – Odmahnula je nesretno glavom. – Zar ne vidiš kako će sve to završiti? Monte Lyman uvijek uzima što hoće, i iza sebe ima svoje ljude. Ne možeš ga pobijediti kada nitko u gradu ne želi pomoći.

– Da nema toga... da nema Lymana, imam li izgleda?

Ona lagano potvrdi glavom i blago se nasmiješi, a zatim ozbiljno nastavi:

– To, međutim, ništa ne mijenja. Lyman neće odustati. Ako ostanem, on će te ubiti. Zato moram otići.

– Čekaj, Ellen! – Gotovo nije primijetio kad joj je počeo govoriti »ti«, ali je zato sav sretan odmah zapazio da se i ona njemu tako obraća. – Prije nego išta kažeš moram ti reći da građani ipak nisu tako uplašeni kako izgleda.

Ispričao joj je o Trautneru i rekao da su Collie i Luke otputovali.

– Dobro, Jime, ostat ću da vidim

što će se iz toga izroditi. Ali ne ostajem zbog Cottonwooda, jer ti ljudi ne zaslužuju da se za njih boriš.

– Ne budi prestroga prema njima. Neki bi se sigurno oduprli, ali imaju žene i djecu.

– Valjda imaš pravo – prizna Ellen i nasmiješi se. – No kad nas već mnogi gledaju, bit će bolje da odem pa da se svi mogu mirno vratiti svome poslu.

Jim ju je pratio pogledom dok je išla niz ulicu. Pred svojom kućom okrenula se i mahnula mu, no umjesto da ude prešla je ulicu i zakucala na vrata kuće trgovca Freda Hillegossa.

* * *

Sljedeća dva dana Jim je imao pune ruke posla. Trudio se da ne dolazi u dodir sa Trautnerom iako je svake večeri odlazio u salun na piće. U petak ujutro odlučio je napraviti natpis na konjušnici. Umjesto prezimena odlučio se da poduzeće nazove »E & J prijevozno poduzeće«, po inicijalima imena. Kada je završio s pisanjem, odmakne se i zadovoljno pogleda natpis.

Iz smjera Flintvilla upravo je naišao jahač, koji zastane i zagleda se u drvenu ploču. Stranac u iznošenoj odjeći očito se zabavljao. Jim se svlada i pristojno upita:

– Tražite nekoga, gospodine?

– Tražio sam, ali izgleda i našao – reče zagledavši se u Jima. – Jeste li vi Jim Dixon?

– Jesam. – Jim posumnja da je ponovo u pitanju neki Lymanov trik. – Poznajem li vas?

– Pa, trebali biste – nasmije se čovjek kad smo ortaci.

– Ortaci? – Jim odloži četkicu i obriše ruke u hlače. – Što to znači?

– Pa dobro, recimo da ste vi i moja žena, ortaci, a to je isto.

S druge strane ulice približio se šerif Ellis, ali ga Jim nije primijetio. Biješ ga je tako obuzeo da je već rukom krenuo prema revolveru ali onda naglo stane. Ako je to Ellenin muž, Jimov ga metak sigurno nikada neće stići.

– Zaboga, Carter! – presiječe ih Ellisov glas. – Mislio sam da si mrtav!

– Ta, otkuda vam to, šerife? – nasmije se Carter. – Nikada u životu nisam se bolje osjećao.

Ellis mu ispriča o posjeti šerifova pomoćnika.

– Pa to je lako objasniti – nasmije se Carter. – Jedne noći u Flintvillu neka mi je skitnica ukrala odijelo. Vjerojatno su njega ubili.

Bilo je očito da Carter laže. Objasnjavao je suviše glatko i brzo.

– I taj ti je onda ostavio poruku da smo Ellen i ja ortaci u poslu? – upita Jim.

– Znači, već smo na ti? – Carterove se obrve podignu. – Ne gubite baš vrijeme. Pa, zapravo sam to čuo u salunu u Flintvillu. Znaš, Dixone, kada ti netko preotme ženu glas se brzo pročuje.

– Proklet bio tvoj pokvareni, lažljivi jezik!

Jim ga zgrabi i izvuče iz sedla. Carter posegne za revolverom, ali mu ga Jim izbiје iz ruke, pa ga jednom rukom zgrabi za košulju, a drugom zamahne.

– Miruj, Dixone!

Nešto u šerifovom tonu zaustavi Jima i on se okrene. Ellis je u njega uperio revolver. Nije se šalio.

Jim odgurne Cartera i ovaj padne u prašinu.

– Dobro, odvratni lažljivče, imaš zakon na svojoj strani, ali ne isku-

šavaj sreću. Znam da si slagao za odijelo. Vjerojatno si tog čovjeka sam ubio i onda se preodjenuo kako bi ovdje mislili da si mrtav, ali sve se izmijenilo kada si shvatio da možeš dobiti dio kolača u tuđem poslu, zar ne?

– Uhapsite tog čovjeka! – vikne Carter, dok je ponižen i bijesan, ustajao iz prašine. – Vidjeli ste što je uradio.

– Samo izvolite, Ellis. – reče Dixon. – Valjda primete naredenja i od takvih ušljivaca kakav je Carter, koji ne poštuje ni vlastitu ženu.

Kao da je u tome našao ispriku, Ellis se okrene Carteru.

– Idi kući i smiri se – reče mla-ko. – Malo si se zaletio.

– Idem kući, ali se neću smiriti. Kada je čovjek tako daleko od žene, i to tako dugo, mora se pobrinuti za neke stvari. Kladim se – naceri se – da će se Ellen veseliti što me vidi.

– Zapamti samo ovo, Carteru! – Jim se sada već kontrolirao. – Ti jesi Ellenin muž, ali učiniš li joj išta našao ja ću te ubiti. – Podigao je revolver i vratio ga Carteru u korice.

Carter je časkom oklijevao, a zatim uzjaše i potjera konja prema svojoj kući.

– Zašto ne odustaneš, Dixone? – upita Ellis otvoreno. – U Cottonwoodu nema baš ni ma čega za tebe.

Na tren je i sam to pomislio, a onda se sjeti Texa Forbesa. Znao je da ne može otići.

– Ostat ću, Ellis – reče tiho, gledajući šerifa u oči. – Ima situacija kada čovjek nema izbora.

Ellis se na te riječi ukoči, a zatim se okrene i ode. Jim tada shvati da je gradski šerif zapravo kukavica.

Vitcor Carter je zaista lagao. Već se bio spremio da otputuje na Istok kada je u malom mjestu nedaleko San Benita čuo da je Ellen postala ortakinja u prijevoznom poduzeću. Bio je već spremam otputovati, čak je ubio skitnicu koji je trebao biti njegov dvojnik, no kada je čuo što se zbiva u Cottonwoodu, okrenuo je konja i krenuo kući.

Stvari se, međutim, nisu razvijale kako je očekivao. Najprije onaj neugodni susret pred konjušnicom, a sada i neljubazan doček u kući. Ellen je najprije bila zaprepaštena kad je vidjela da je živ, no kada se pribrala, odmakla se od njega kao da je stranac.

– Šta ti je? – upita je. – Ne ljutiš se valjda što sam se zadržao duže nego sam mislio?

– Ne, ne ljutim se zbog toga – ledeno će Ellen – nego zbog svih onih nečasnih stvari u posljednjih šest mjeseci, laži koje si mi govorio, noći koje si provodio s drugim ženama u salunu... Sada, poslije svega, vraćaš se zato što se našao netko častan i pošten tko je pokušao biti velikodušan prema meni.

– Ma hajde, nije to ništa! Nema veze. Obavio sam što sa morao, i vratio se.

– Ne laži!

– Dobro, recimo da sam i čuo za Dixona. Zašto se ne bih vratio? Pa to nam je sjajna prilika, Ellen! Raspitao sam se o tom Dixonu, on je stekao prilično novca u Coloradu. Moramo ga se samo držati i bit ćemo bogati.

– Neću! Poderat ću ugovor.

Carterova je ruka dokači po licu.

– Ne budali! Dugo sam čekao na takvo što i sada mi ti to nećeš po-

kvariti. – Shvaćajući da tako neće uspjeti, ispriča se: – Nisam te htio udariti. Oprosti, Ellen. Zar ne razumiješ da nam to može donijeti novac za koji se ne moramo mučiti?

– Žao mi je, Victore, ali prvi put vidim nekoga tko ima hrabrosti da nešto poduzme u ovome gradu. – U Ellenin se glas na trenutak vrati život. – Pa on je čak uspio uvjeriti Simona Trautnera da mu dade...

Ušuti, shvativši da je previše rekla.

– Da mu da... što?

– Ništa. Uostalom, više nije ni važno. Ono što smo nas dvoje, ti i ja imali, više ne postoji. Bolje da to priznamo.

Carterova zla ćud ponovo izbije. Zgrabi je za ovratnik haljine i povuče:

– Još si moja žena!

Strgnuo joj je haljinu, ali mu u tom trenutku u ušima odjekne Dixonovo upozorenje. Nijedna žena nije vrijedna da zbog nje izgubi glavu, pomisli. Osim toga, za nju će se poslije pobrinuti.

Okrenuo se i izišao iz kuće, pa krenuo put ranča Rocking L. Imao je na prodaju neke informacije.

IX

Jim nije primijetio Cartera kako odlazi iz grada, a nije o tome ništa čuo ni u salunu te večeri. Kad se vratio u konjušnicu, ostavio je u sobi upaljenu svjetiljku, pa se zatim iskrao iz grada. Krenuvši na dogovoreni sastanak s Collijem i Lukeom, razmišljao je o tome da se bliži trenutak obračuna s Lymanom i pitao se hoće li ovaj slučaj sa žicom nekoga ipak ohrabriti.

Noć je bila tiha i mjesec tek što nije izišao. Neuobičajena tišina iza-

zivala je u Jimu napetost i on skrene s ceste prema ranču Rocking L. Kako je sve bilo mirno, vrati se na cestu. Uostalom, zašto bi brinuo kad nitko ne zna za njegov plan.

Čim je Jim nestao s vidika, Joe Braden izvede konja iz gustiša i uzjaše. Dixon mu je bio prišao vrlo blizu i bojao se da ga konj ne izda. Lyman bi ga zbog toga ubio. Opsuje i potjera konja prema mjestu gdje su ga ostali čekali. Lyman je nestrpljivo očekivao izvještaj.

Monte je stajao podalje od svog brata, koji je stalno nešto prigovarao, i Cartera, koji je pokušavao prikupiti hrabrost. Odavno je znao da je Carter slabić, ali njegov mu je povratak pružio neočekivanu priliku. Bio se uplašio da će se Ellen i Dixon pokupiti i otići u neki nepoznat kraj zemlje. Sada, kada se Carter vratio, to je isključeno.

Štura obavijest koju mu je Carter donio objasnila mu je kamo su otišli Luke Martin i Dixonov vozač. Bila je to neponovljiva prilika da se riješi Dixona. A poslije... Okrutno se osmijehnuo prema kockaru.

– Dakle – upita Bradena – jesi li ga pratio?

– Jesam – odgovori Braden. – Uputio se niz cestu. Vrlo je oprezan. Možda smo trebali povesti više ljudi.

– Ne drži mi lekcije, Braden! – opsuje Monte. – Svi će dobro obaviti posao, osim Zalea od kojega po noći i onako nema koristi. Ako je Carter dobro razumio svoju ženu, onda je Dixon vjerojatno krenuo u susret drugoj dvojici.

– Dobro sam razumio – dobaci Carter – iako baš nije bila pričljiva. Pokazat ću ja njoj poslije. Jesi li siguran da su samo trojica?

– Što je, Carteru? – nasmije se Monte. – Da se nisi uplašio? Da, samo su trojica, a jedan je od njih starac. – Okrene se bratu. – Hvalio si se što ćeš uraditi Dixonu. Sada imaš priliku. – Ponovno se obrati Bradenu. – Ti ćeš srediti vozača, a ti, Carteru, starca. Zapamtite: ne smijete ih pustiti da dođu do okuke, kako bismo poslije mogli mrtvace samo potrpati na kola i odmah otpremiti na ranč. I konje ostavite daleko od ceste, da nas ne bi izdali. Pusti li tko od vas glasa, ubit ću ga!

* * *

Jimova napetost nije popuštala. Kad je stigao do stijena, tiho zazviždi. Luke se odmah pojavi, i on ga upita:

– Je li sve u redu sa žicom?

– Pa po nju smo išli – odvrati Luke.

Pojave se i kola. Collie mu veselo mahne.

– Evo tvoje žice! – dobaci, a onda se uozbilji: – Što je, momče? Ne izgledaš mi sretan.

– Ništa nije, samo mi se ne sviđa ova tišina. – Jim nije htio suviše objašnjavati. Zacijelo sam nervozan.

– Taj predosjećaj najčešće ne vara. Ali, što ćemo dalje?

Jim pogleda niz cestu obasjanu slabom mjesecinom.

– Vjerojatno na cesti nema nikoga osim nas, ali ako nas netko čeka, onda je to kod okuke i skretanja za Rocking L. Ti se, Luke, uspi u kola i skloni između kolutova žice. Ti, Collie, vozi. Ja ću jahati naprijed i izvidati. Buka kola će me pokrivati, pa ću na vrijeme vidjeti ako su nam pripremili zasjedu.

Otprilike sat vremena jahao je

Jim u sjeni drveća. Iglice na tlu utišavale su topot njegova konja. Za njim su po cesti išla kola.

Kad su se približili okuci, Jim udvostruči oprez. Sjaše i povede konja. Nekoliko je trenutaka osluškivao neobičnu tišinu, onda zaključi da je ipak pogriješio. Ponovo uzjaše i krene prema kolima. Slučajno časom zastane u sjeni drveća... i spazi odbljesak mjesečine na metalnom predmetu s druge strane ceste.

Dah mu zastane. Možda je taj odbljesak bezazlen, ali nije bilo vremena da se ispituje, a ni toliko da dođe do kola. Zato izvuče revolver i ispali hitac u smjeru bljeska.

Začuje kletvu... i prepozna glas Jakea Lymana.

S drugog kraja ceste provali pucnjava, ali meci su završavali među stablima, jer je Jim već potjerao konja u stranu.

Na cesti se začuje Petersonov povik. Konji pojure, vukući kola što su se zanosila u šljunku. U jednoj ruci Collie je držao uzde, u drugoj revolver, pucajući prema zasjedi u tami.

Jim je krenuo u tom smjeru, ali pričekao da mu pucanj pokaže mjesto gdje su protivnici. Začuje kako igla u Collijevu revolveru udara u prazno. Znao je da neće stići napuniti bubanj.

Istog časa pojavi se iz žbunja čovjek s oružjem uperenim prema kolima. Jim pokušava okrenuti konja, ali nije stigao. Tada se gromko prolomi puška. Čovjek samo zalamata rukama po zraku, pa padne.

Iz sjene netko zapuca prema Jimu. Nešto ga okrznu po leđima. Uzvrat vatrom i odmah zatim začuje kako netko trči, a onda topot kopita.

Po zvuku razabere da tri konja jure prema Rocking L.

Htio je požuriti za kolima, ali se sjeti čovjeka kojega je Luke pogodio. Možda je još živ. Krene oprezno u tom smjeru i naide na mrtvoga Bradena. Prebaci mrtvaca preko sedla. Bit će to dokaz o zasjedi.

Stigao je kola tek pred gradom. Collie i Luke su ga zabrinuto promatrali.

– Jesi li dobro?

– Nikad bolje. A vi?

– Bez ogrebotine. A tko ti je ovaj? – upita Collie pokazujući na mrtvaca.

– Joe Braden, jedan od Lymanovih ljudi. – Okrene se starcu. – Bilo je pametno što si uzeo pušku, Luke.

– Pametno, vraga! Tek će nam sada trebati. U cik zore Monte će biti ovdje u svim svojim ratnim bojama.

– Nećemo čekati jutro – oštro će Jim.

– Što govoriš? – Luke istegne vrat. – Napast ćeš Rocking L?

– Možda sam to trebao već prije učiniti. Mislio sam da će zakon to srediti, ali Ellis je kukavica. Ako hoće s nama, može, ali zaustaviti nas neće. Ako Lyman misli da tek tako može napadati naša kola, onda se vara. Govorim, naravno, u svoje ime. Možete se pridružiti ako želite.

– Kuda ćemo najprije? – upita Collie.

– U Ellisov ured. Pružit ćemo mu još jednu priliku. Možda se predomisli.

Ellis se nije predomislio. Samo je hladno pogledao mrtvoga Bradena i rekao da se to njega ne tiče jer se nije dogodilo u gradu.

Jim izgubi strpljenje.

– Ti si jedini zakon odavde do Flintvilla! Ako preuzmeš slučaj u svoje ruke, ljudi će te slijediti. Dovoljno je da organiziraš potjeru.

– Rekao sam ti što mislim – odvrati Ellis. – Ako me budeš gnjavio, uhapsit ću te.

– Za što? Zato što spašavam grad?

Ellis ne odgovori i Jim bijesno ispali metak u njegov prozor.

– Evo ti izgovora. Uhapsi me. Da vidimo, imaš li hrabrosti.

Prozori su se počeli otvarati, ali Ellis se nije micao. Jim mu okrene leđa i baci Bradena na nogostup ispred Ellisova ureda.

– Bit će ti najpametnije da odeš – reče tiho. – Idi i nađi neki miran kaubojski posao. Što god morao imati čovjek od zakona, ti to nemaš. Možda je dobro da si to na vrijeme otkrio. Hajdemo, momci! – reče Jim drugovima. – Prije nego krenemo na Rocking L moramo isporučiti žicu.

Nisu još ni stigli do željeznarije a Trautner je otvorio vrata. U ruci je držao pušku.

– Znači, uspjelo je! Znao sam. Cekali smo vas.

– »Mi«?

– Unutra su Ben Macey i Sully Madden. Stražare sa mnom noćima. Nekoliko Lymanovih ljudi pokušalo me napasti. Donijeli su i kerozin, ali su odustali kad su shvatili da nisam sam.

– Pa, Macey i Madden su rekli...

– Neka ti sami objasne – Trautner ih dozove.

– Žene su nas uvjerile, Dixone – nasmijao se Macey. – Ona vražja Carterova cura ih je nagovorila, rekavši kako nema smisla puštati Lymanu da radi što hoće.

– Ellen? – Jim je bio ponosan na nju. Sjetio se da je onaj dan bila ušla u Hillegossov kuću. – Gdje su ostali?

– Možda njihove žene nisu bile tako uvjerljive. Nitko nije baš lud da napadne Lymana.

– Nisam ni ja – reče Jim – ali za nekoliko će sati biti jutro i Monte će se tada pojaviti sa svojim čoporom. Naša jedina šansa je da ga iznenadimo. Luke, Collié i ja ćemo ih napasti. Hoćete li vas trojica s nama?

– K vragu – reče Trautner poslije kraće šutnje – kad smo već tako daleko otišli, nema povlačenja!

X

Kad su izjahali iz grada, Jim dozove Lukea.

– Ima li neki drugi put do Lymanovog ranča osim cestom? – upita.

– Ima. Suho korito potoka. Zašto?

– Možda je Lyman postavio stražara negdje na cesti. Ima ih više od nas i nećemo ih savladati ako ih ne iznenadimo.

– Što smjeraš?

Jim nije nikada bio na ranču, ali je zamislio da najprije napadnu momke i razoružaju ih, a onda da ih jedan drži na nišanu dok on rastjera konje iz korala i zapali zgrade. Objašnjavao je glasno, da svi čuju.

– A Monte i Jake? Oni ne spavaju s ostalima. Vjerojatno su u glavnoj zgradi.

– Držat ćemo kuću na nišanu dok ne sredimo ostale, a onda im pružiti priliku da se predaju.

– Lyman se neće predati – promuklo će Luke. – A da se i preda, što ćeš s njim?

– Uzeli smo zakon u svoje ruke, ali moramo im pružiti pošteno suđenje – odgovori Jim. – Momci će vjerojatno pobjeći, ali Monteu Lymanu se mora suditi.

Sat vremena jahali su u šutljivoj koloni po suhom koritu. Poslije sat vremena Luke ih zaustavi.

– Stigli smo. To je iza sljedeće okuke.

Jim krene naprijed, potjera konja iz potoka i uspne se na uzvisinu, držeći se sjene. Pred njim se u udolini kao na dlanu pokazu zgrade ranča. Nigdje nije gorjelo svjetlo. Očito, svi su spavali.

Jim odluči najprije sam sići u izviđanje.

– Ako se ne vratim za deset minuta – reče Colliju – dodite za mnom što tiše možete.

Sjahao je, skinuo mamuze i zamotao ih u maramu, pa onda držeći se korita potoka prišuljao zgradama na ranču. Pretrčao je brisani prostor i priljubio se, nezamijećen, uz zid kaubojske spavaonice. U ruci je imao revolver. Iz zgrade se ništa nije čulo i on se naokolo došulja do vrata. Tek tada shvati da unutra nitko ne hrče, no bilo je prekasno da se vraća. Ako su ga primijetili, pucat će kada bude išao preko čistine. Zato se tiho ušulja kroz vrata.

Ništa se nije dogodilo. Nije se čak čulo ni disanje. I tada shvati. Upali šibicu i ugleda prazne ležajeve. Dok su oni koritom jahali prema ranču, Lyman i njegovi ljudi odjahali su cestom u grad. Bepomoćan grad, koji nitko nije mogao braniti. A stići ih više nisu mogli.

Šibica mu sprži prste i on je, psujući, baci. Onda se nečemu dosjeti. Možda ipak ima nade, iako je Lyman u prednosti. Lukeu je jednom

uspjelo. Izvuče slamaricu u dvorište, razdere je i rasu slamu oko šupe pokraj spavaonice.

Vatra brzo plane. Na vratima kuće pojavi se prestrašeni kineski kuhar, ali čim je spazio Jima, zalupi vratima. Začuo se topot i Collie dojuri na svom konju, vodeći Jimova za uzdu.

– Što se događa? Gdje su Lymanovi ljudi?

– Otišli su! Vjerojatno u grad, da nas dokrajče. Možda će ih ovo – pokaže rukom na vatru – dozvati natrag ako nisu već predaleko. Naš je plan propao – obrati se ostalima. – Možemo se samo nadati da će vidjeti vatru i vratiti se. Ne znaju koliko nas je, pa bi mogli pomisliti da smo samo zapalili kuću i pobjegli. To nam je šansa da im postavimo zasjedu. Vas trojica – obrati se trgovcima – sakrijte konje i zavucite se u spavaonicu. Zidovi su debeli i s prozora ih možete lako gadati kad dođu na čistinu. Ja ću se sakriti u kuću, a Collie u štagalj. Tako ih možemo uhvatiti u unakrsnu vatru.

Kad su se trgovci udaljili, Jim pogleda Collija.

– To je glup prepad, prijatelju, ail nema nam druge. Sakrij se u štagalj. Ako bude prilike, pokušat ću ih blefirati da su okruženi i neka se predaju. Ne pucaj prije mene.

– A ja? – upita Luke.

– Otidi na cestu i sakrij se. Imam pripremljenu pušku, ako se slučajno pokušaju vratiti odavde na cestu. Njih je više, ail ih možemo prevariti da to ne otkriju.

Jim baci pogled po dvorištu, pa uđe u kuću. Unutra je našao stalak s puškama i odmah uzeo jednu. So-

a
arena

ČOVJEK

ČOVJEKU

**Pozivamo vas da se uključite u akciju
tjednika »Arena« i emisije »Dobar dan«
Zagrebačke televizije**

Akcija traje do kraja ove godine, a namijenjena je gradnji četverorazredne škole u Velikoj Polači pokraj Knina, selu koje je stradalo u potresu.

Svoje priloge možete slati na žiro-račun 34460-743-5119392 SIZ ODGOJA I OSNOVNOG OBRAZOVANJA OPĆINE KNIN, s naznakom »za gradnju škole u Velikoj Polači«.

Vaši prilozi mogu biti i u materijalnim dobrima (građevinski materijal, školska oprema i sl.).

Za sve informacije možete se obratiti:

● **Televiziji Zagreb, emisija »Dobar dan«, 41000 Zagreb, Miramarska ulica b. b., telefon (041) 510-511.**

● **Tjedniku »Arena«, 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4, telefon (041) 515-555.**

Odlučite li da pošaljete svoj prilog, molimo vas da nas obavijestite, kako bismo to mogli zabilježiti u »Areni«. Na kraju akcije svi darovatelji, pojedinci ili kolektivi, dobit će zahvalnicu, za sjećanje na dobrotvornu akciju.

ba je bila na uglu, s prozorima i prema cesti i prema dvorištu.

Jim se jedva smjestio ispod prozora kad se začuo topot kopita. Na vidiku se pojavio Monte Lyman, sa svojom bandom.

Dolazili su galopom, očito i ne pomišljajući na zasjedu. Iznenada Monte povuče uzde i zaustavi konja.

– To je zamka! Netko je u spavaonici. Vrata su zatvorena.

Nastala je pometnja, a onda se ponovo začuje Lymanov glas.

– Ne prilazite dok se vatra ne ugasi! I ne pucajte dok...

Lukeova puška prasne. Jim ugleda jednog od Lymanovih ljudi, koji je pokušavao uteći. Istog časa nekoliko razbojnika zapuca prema drveću. Iz spavaonice im odgovori pucanj iz revolvera. Jedan od Monteovih ljudi padne iz sedla. Dvojica ili trojica isprazne revolvere prema spavaonici. Otud se začuje uzvik.

Jim je ogorčeno promatrao prizor. Sva se njihova prednost istopila. Ostalo je još osam ili devet razbojnika, koji su se povukli i samo su trebali čekati da svane.

Čovjek koji je bio pogoden pokušava se ispraviti. Iznenada mu pride jedan od Monteovih ljudi, ne vodeći računa da predstavlja jasnu metu. Jim pomisli da je posrijedi neki trik, ali kada je čovjek sjahao i podigao ranjenika, pa ga ponio prema kući, prepozna Zala.

Netko je za njim vikao:

– Vрати se, budalo! Ubit će te!

Bio je to Carterov glas i Jim shvati kako je Lyman otkrio da su njegova kola otišla u Flintville. Okrene se prema vratima, na kojima se pojavila sjena. Prije nego je uspio podići pušku Monte Lyman začuđeno uzvikne:

– Dixon! Neka me davo...

Podigao je revolver i Jim instinktivno baci pušku prema njemu. Pogodila ga je u rame i revolver je opalio. Metak okrznu Jimovu ruku, pa nije mogao njome izvući revolver. Zato se baci preko sobe, povukavši Montea na pod.

Borili su se za dah i Jim nadljudskim naporima zgrabi protivnikovu ruku, udari njome o pod i izbije revolver. Monte opsuje, držeći lijevom rukom Jima za vrat. Iznenada poviče:

– Ovdje je, u uredu! Dodite!

Jim se pokušava osloboditi, ali ga je Monte čvrsto držao. Začuju se koraci i u sobu uđe čovjek, s revolverom u ruci. Pri slabom svjetlu Jim prepozna Victora Cartera.

Tada netko uđe kroz stražnja vrata. Jim primjeti da se Carterovo lice steglo. Posljednjom snagom baci se u stranu, povukavši za sobom Lymana. Začuje se pucanj. Iz Lymanovih se grudi ote dah kada ga je metak pogodio u leđa. Carter opsuje i pride korak bliže, pa uperi revolver u Jimov želudac.

– Sada neću promašiti!

Najednom je bio podignut. Jim ugleda Zala kako, prazna pogleda, steže Cartera koji je divljački vrištao:

– Nisam htio pucati u Monte! To je bio nesretan slučaj! Zale...

Pokuša uperiti revolver u nijemi stroj, ali ovaj ga zgrabi za ruku i izvrne je, a zatim je digno iznad Carterove glave. Začuo se zvuk prskanja Carterove lubanje.

Jim se već uspio domoći svog revolvera, ali Zale nije na njega obraćao pažnju. Pogledao je Lymanove mrtve oči i izišao.

VIA

LASO

EVA

erotika

SUPERSTRIP

Tom i Jerry

M

SIATUS

MAGAZIN

erotika

Svaki
tjedan

Svaki
14 dana

Svaki
14 dana

Svaki
14 dana

Svaki
14 dana

Svakog
13. u mjesecu

Svakog
5. u mjesecu

Izlazi
povremeno

Svaki mjesec

Vani odjednom eksplodira pucnjava i Jim jurne do prozora. Momci s ranča pucali su prema spavaonici. Uperi pušku i pogodi jednog. Onda otrči do vrata i očajnički poviče:

— Prestanite! Monte Lyman je mrtav!

Nastala je tišina, a onda se Jake Lyman prodere:

— Laže! Ne slušajte ga! Dajem tisuću dolara onome tko ga ubije.

Pucnjava ponovo počne, a onda se sa ceste začuje topot kopita i uzbuđen Lukov glas:

— Jim, dolaze! Dolazi cijeli grad!

Jim ugleda niz jahača. Pucnjava prestane.

— Ne pucajte! — poviče Jim i istrči na svjetlo. — Nemamo se više za što tući. Lyman i Carter su mrtvi. Predajte se i pustit ćemo vas da odete — obratio se ostatku Lymanove bande.

Nastala je tišina, a onda dvojica ili trojica izidu iz sjene podignutih ruku. Jedan od njih posebne za revolverom, no Jim opali strahovitom brzinom. Kada je pao, Jim prepozna Jakea Lymana.

Ostali su se mirno predali. Iz spavaonice se pojave Madden i Macey, vodeći Trautnera. Jim se okrene prema došljacima. Lucky Odom se stidljivo smiješio.

— Napokon smo se opametili — reče. — Zamalo prekasno.

— Baš na vrijeme! — Jim se nasmije. — Kad ste već ovdje, mogli biste ovu gospodu — pokaže na Lymanove ljude — ispratiti nekoliko milja. — Okrene se trgovcu — Trautneru, jeste li teško ranjeni?

— Samo ogreben. — Trgovac se nasmije. — Nikada se nisam bolje osjećao.

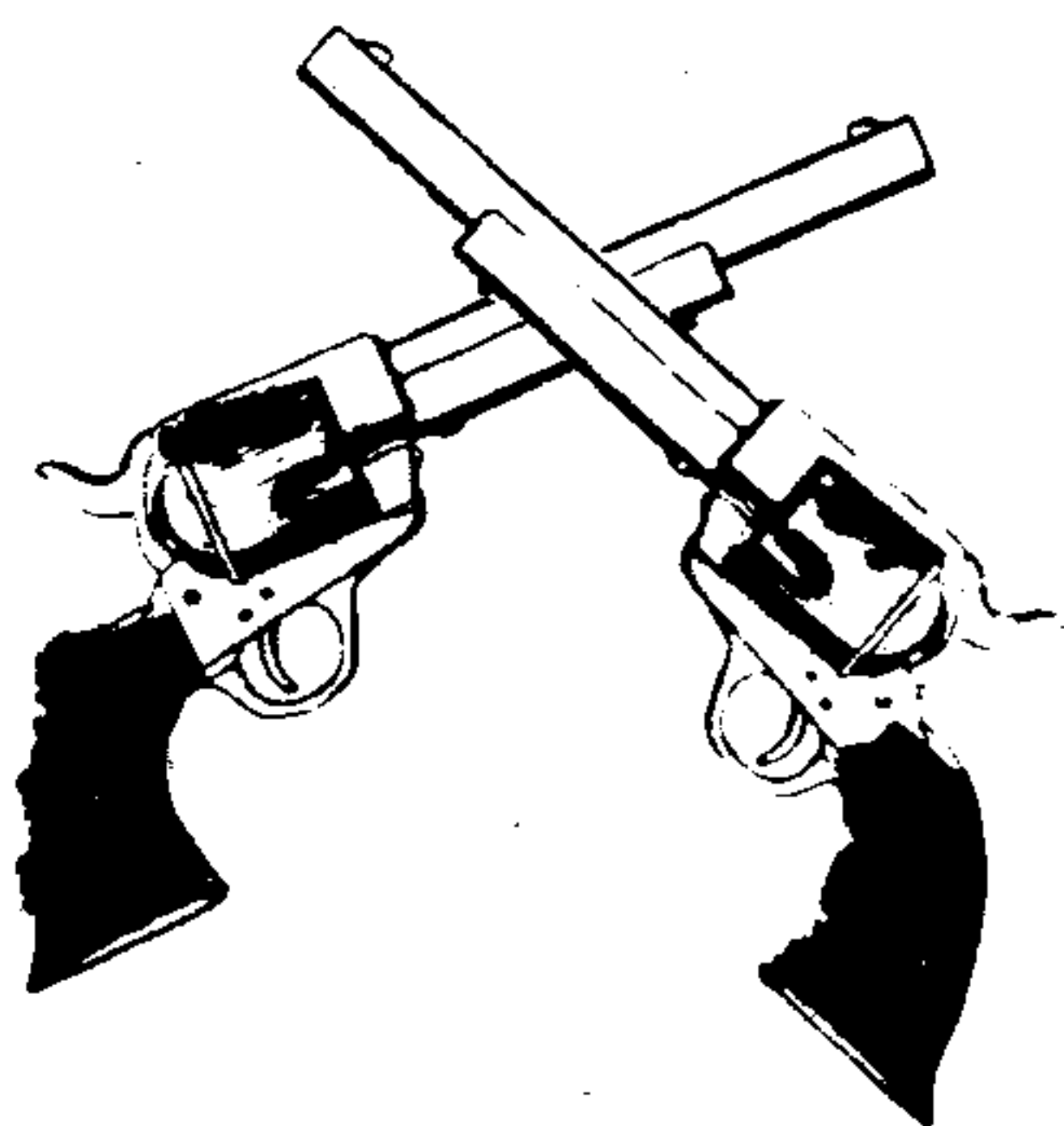
— Dobro. — Jim krene prema Colliju. — Osvetili smo Texa. Tu moraju negdje biti i naša kola.

— Naći ćemo ih — reče Collie i upita, lukavo ga mjerkajući: — Hoćeš li ih tražiti sa mnom, Jim?

Jim pogleda lica oko sebe i pomisli na Ellen, koja ih je sve postidjela. Prisjeti se njezinih usana i osmijeha, pa odmahne glavom.

— Snaći ćeš se sam, Collie. Ja imam prečeg posla.

— Kraj —

NE PROPUSTITE PROČITATI:

»Saga o Danu Coltu«
»Zarobljenici rudnika zlata«
»Na kraju traga«

U SLJEDEĆA TRI ROMANA »LASO« broj 710, 711, 712 donosimo vam veoma zanimljive priče o blizancima, Danu i Daveu Coltu.

Prvi put u romanima s Divljeg zapada koristi se sličnost dvojice blizanaca, koja ta tri romana čini izuzetno zanimljivima, kako po sadržaju, tako i po zapletima.

U toku serije životi i putovi dvojice blizanaca prepleću se, stvarajući napete i uzbudljive situacije koje se prate nadušak.

U PRIPREMI:

Morgan Hill

SAGA O DANU COLTU

Cijena pretplate za godinu dana iznosi 9.360 d, a za šest mjeseci 4.680 d. U cijenu je uračunat i pretplatnički popust. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa: NIŠPRO »Vjesnik«, Interna banka, Zagreb, broj 30101-833-2052. za »LASO«.

Cijena inozemne pretplate za šest mjeseci: DM 33,00, ASCH 234,00, SFR 27,00, HFL 37,00, SKR 116,00, FF 109,00, US\$ 17,00 (avionom US\$ 20,20), C\$ 24,00 (avionom C\$ 28,30), Australia £ 12,00 (avionom £ 15,00). Uplata na devizni račun 30101-620-16-25731-3252051 kod Udružene banke Hrvatske, Zagrebačka banka, Zagreb (za »Laso«, izdanje OOUR-a IRI).

Ekonomska propaganda: »Vjesnik«, Agencija za marketing, Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6.

Zadnja kolor stranica 75.000 d, c/b stranica 50.000 d. Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7-1973. od 26. XI. 1973. Rukopisi se ne vraćaju.

Levi's

Novo!!! Jakne Levi's u rob-
nim kućama i prodavaoni-
cama Varteksa, Standard
konfekcije i Ateksa.

KVALITETA JE
UVIJEK U MODI

OTKRIJTE SEBE U OBOJEĆI
LEVI'S

